INDEX NOMINUM

A-Á

II. ANDRÁS (1176-1235) Árpád-házi magyar király (1205-1235) III. Béla magyar király és Chatillon Anna gyermeke. I. Szt. Istvántól számítva a 18. Árpád-házi király. 1222-ben született dekrétuma az Aranybula a magyar történelmi alkotmány legfontosabb törvényei közé tartozik, amely megalapozta a nemesi vármegyét is.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ANDRÁSSY család csíkszentkirályi és krasznahorkai ősi székely család, mely eredetét a magyarok visszatértekor az egyik magyar vézérig Andorásig vezeti vissza. A család egyik előnevét *János Zsigmond* 1569. évi csíkszentimre és csíkszentkirályi birtokadományára, a másik előnevét pedig az 1585. évi Krasznahorka várának birtokadományra lehet visszavezetni. Az ANDRÁSSY család egy-egy része a RÁKÓCZI szabadságharc alatt mind a kuruc, mind a labanc oldalon részt vett a harcokban. Ekkor szakadt a család betléri és monoki ágakra, később mind a két ág grófi rangot kapott. A betléri ágnak leszármazotta volt ANDRÁSSY Gyula gróf, aki az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc leverése után emigrációba kényszerült, majd az 1867-es kiegyezés előkészítésében és létrehozásában jelentős szerepet vállalt. Ő volt a kiegyezés utáni magyar kormány első miniszterelnöke (1867.II.17. – 1871.XI.14.) majd az Osztrák Magyar Monarchia első magyar közös külügyminisztere (1871.XI.14.-1879.X.8.)

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ANDRÁSSYNÉ Végh Marietta 1858.I.13-án a kajászószentpéteri kastélyában rablóbanda kifosztotta, melynek során a kastély értéktárgyait és 3000 forint készpénzt eltulajdonított.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ANDREJEV őrnagy az orosz hadsereg vezérkara rejtjelző irodájának főnöke az I. világháborúban.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ANTALL József Tihamér (Pestújhely, 1932. április 8. - Budapest, 1993. december 12.) Magyarország 1989-es rendszerváltás utáni elsőminiszterelnöke)

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

AREYZAGA János Fejér vármegye török megszállás alóli felszabadítása nyomán a vármegye területén katonai közigazgatást vezettek be 1688 és 1690 között, melynek a parancsnoka AREYZAGA János ezredes volt.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ARTNER Kálmán ezredes Budapest rendvédelmének elősegítése érdekében 1919 őszén — a megszálló román hadsereg kivonulása után 5795 fős karhatalmi alakulatot hozott létre.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

ÁCS Ferenc A belügyminisztérium személyügyi osztályának vezetője 1953-ban és a belügyminisztérium kollégiumának tagja.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ÁRPÁD-ház A honfoglaló ÁRPÁD vezér fiúági leszármazottai tartoztak az ÁRPÁD-házba, közülük kerültek ki a Magyar Királyság királyai a fiúági kihalásáig.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

B

BACH Alexander báró (Loosdorf [Alsóausztria] 1813. január 4. – Unterwaltersdorf [Bécsújhely mellett] 1893. november 3.) Osztrák ügyvéd. Belügyminiszter-helyettes, majd belügyminiszter 1849. VI. 28. – 1859. VIII. 21.-éig. Nevéhez fűződik az úgynevezett „Bach-korszak", amely a polgári fejlődés számára ugyan utat nyitott, azonban a magyar nemzet megsemmisítésére törekedett. Bach a neoabszolutista rendszer egyik fő irányítója volt, amely a központosítást oly módon hajtotta végre, hogy eltörölte a magyar nyelv állami használatát, általában a kultúrából száműzte a magyarnyelvűséget. Nem csupán Magyarország önállóságát törölték el, hanem még Magyarország létét is tagadva területét 5 kormányzóságra osztva igazgatták a Kárpát-medence térségét. A kollaboráns hivatalnoki kart Bach egyenruhában járatta, melyhez díszkard is járt, őket nevezték „Bach huszároknak".

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BACON Roger (Anglia, Ilchester 1214 – Anglia, Oxford 1294) középkori angol gondolkodó, filozófus, ferences rendi szerzetesként az Oxfordi Egyetemen tanított.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BALÁZS Béla őrnagy a belügyminisztéium vizsgálati osztályának a vezetője és a belügyminisztérium kollégiumának a tagja 1953-ban.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BATA István vezérezredes (Tura, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye 1910. III. 5. - Budapest, 1982. VIII. 17.) Villamoskalauz, BESZKÁRT pártitkár, vezérezredes. Honvédelmi miniszter 1953. VII. 4.-től 1956. X. 24.-ig.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BERECZ Béla vezérőrnagy a belügyminisztérium anyagi és technikai főosztály vezetője és a belügyminisztérium kollégiumának tagja 1953-ban.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BERNÁTSKY Kornél 1919. VIII. 8.-án a Dunántúlra vonuló nemzeti hadsereg parancsnoka, egyben az 1919.VIII.7-én elrendelt országos toborzás vezetője.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dr. BOLCSIK Zoltán r.ddtbk. 2010. szeptemberében a Rendvédelmi Szervek Védelmi szolgálatát képviselte a bécsi Nemzetközi Antikorrupciós akadémia megnyító konferenciáján.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BÓNÉ Géza 1883-ban Fejér vármegye alispánja.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BÖHM Vilmos (Budapest, 1880.I.6. – Stockholm 1949.VIII.12.) Műszerész, pártfunkcionárius, a tiszántúli Vörös Hadsereg főparancsnoka, 1945-ig emigrációban. Stockholmi magyar követ 1946 vége – 1949.I.13. Osloi magyar követ is 1948.I.31. – 1949.I.13. és koppenhágai magyar követ 1948.III.3. – 1949.I.13.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

C-Cs

CHURCHILL Sir Winston Leonard Spencer (Woodstock, Oxfordshire 1874. november 30. - London, 1965. január 24.) brit politikus, miniszterelnök 1940–1945 és 1951–1955 között.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

CSAPÓ Andor áv.alezredes az úgynevezett „útlevél-üzérkedés" egyik kulcsfigurája 1947 és 1949 között.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

CSEKEY István Jogtudós a két világháború közötti Magyar Királyságban.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

CLAUSEWITZ Karl Gottlieb von (1780-1831) porosz katona, hadtörténész , katonai teoretikus.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

CSERMANEK János [KÁDÁR János] (Fiume, 1912 — Budapest, 1989. VII. 6.) Kommunista politikus. 1948 és 1950 között belügyminiszter. 1952 és 1954 között egy koncepciós pert követően börtönbe zárták. Az 1956-os forradalom alatt részt vett Nagy Imre kormányában, de november 4-én átállt a szovjetekhez, akik a visszaállított kommunista diktatúra vezetőjévé tették. 1956 novembere és 1988 májusa között az MSZMP első titkáraként, később pedig főtitkáraként megkérdőjelezhetetlenül Magyarország első emberének számított. Kétszer volt miniszterelnök.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

CSONKA János A teljes egészében magyar gyártmányú Méray-motorkerékpárok tervezője a XX. század 1920-1930-as éveiben.

HEGEDŰS Ernő:A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

D

DAIDALOSZ A közel 5000 éves görög mítosz szerint fiával IKAROSSZal, Kréta királya elől menekülve siklószárnyakkal kíséreltek meg átjutni a szárazföldre. DAIDALOSZ átjutott a kontinensre, fia IKAROSZ azonban a repülés során életét vesztette.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

DEÁK Kálmán a Magyar Királyi Csendőrség rádiófigyelő csoportjának a tagja.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

DÉKÁN István ezredes belügyminisztérium kollégiumának tagja 1953-ban.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

DICKMANN százados Nyugat-afrikai Kamerun német gyarmat Landesschutztruppe (Gyarmati Rendőrség) vezetője az I. világháború előtt.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

DZSUGASVILI Joszif Viszarionovics [SZTALIN] (Gori, 1879 – Moszkva, 1953), az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió vezetője (1924–1953)

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

E-É

EISENBERGER Benjámin [PÉTER Gábor] (Újfehértó, 1906 – Budapest, 1993) Szabó, áv.altbgy. a Budapesti Rendőrfőkapitányság Politikai Rendészeti Osztályának vezetője, majd az Államvédelmi Osztály, majd az Államvédelmi Hatóság vezetője 1952-ig.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dr. ELEK Tibor alezredes 1948-ban a Magyar Dolgozók Pártja katonai osztályának a vezetője.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERASMUS Lásd GERRITSOON Herasmus

ERB Gusztáv [1923.VI.17- vitéz HENNYEY Gusztáv (Kolozsvár, 1888.IX.25. – München, 1977.VI.14.)] Katonatiszt. Legmagasabb rendfokozata vezérezredes. 1938-ban a VKF-2 osztály utolsó vezetője.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ESZTERHÁZY Ferenc Fejér vármegye első főispánja az 1688 és 1692 közötti katonai közigazgatást követően.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

F

FARKAS Mihály Lásd LŐWY Hermann.

FERDINÁNDY Gyula (Kassa, 1873.VI.1. – Szikszó, Abaúj-Torna vármegye 1960.I.16.) Megyei tisztviselő, jogakadémiai tanár. Igazságügyminiszter 1920.III.15.-1920.VII.19. , Belügyminiszter 1920.VII.19.-1921.II.19.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ferenc József (Bécs, 1830. VIII. 18. — Bécs, 1916. XI. 21.) Született osztrák főherceg, 1867-től haláláig Magyarország megkoronázott apostoli királya. A Habsburg Monarchia leghosszabb ideig (68 évig) uralkodó tagja.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FÖLDY Lajos vezérkari ezredes a Katonapolitikai osztály elhárító alosztályának a vezetője 1946-ban.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dr. FRANKBERGER Ferenc (Lengyeltóti, 1958. június 16 – Balatonboglár 2011. április 24.) Rendőrtiszt. Legmagasabb rendfokozata dandártábornok. Legmagasabb beosztása a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatának vezetője.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FRIEDRICH István (Malacka, Pozsony vm., 1883. VII. 1. — Vác, 1951. ?) Gépészmérnök, gyáros, politikus, megbízva a miniszterelnökség ideiglenes vezetésével 1919. VIII. 7. – 1919. VIII. 15., miniszterelnök 1919. VIII. 15. – 1919. XI. 24., kereskedelemügyi miniszter 1919. VIII. 15. – 1919. VIII. 17., belügyminiszter 1919. VIII. 27. – 1919. IX. 11., hadügyminiszter 1919. XI. 24. – 1920. III. 15.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

G-Gy

GAZDIK Gyula alezredes a belügyminisztérium hírszerző osztályának vezetője és a belügyminisztérium kollégiumának a tagja.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

GERŐ Ernő Lásd SINGER Ernő.

GERRITSOON Herasmus (Rotterdam, Hollandia 1466. X. 27. – Bázel, Svájc 1536. VII. 12.) Ágoston-rendi kanonok, filozófus.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

GÖMBÖS Gyula (Murga, Tolna vármegye 1886.XII.26. – München, Németország 1936.X.6.) Katonatiszt. Zágrábi katonai attasé. Honvédelmi minisztériumi államtitkár 1928.IX.5. – 1928.X.10. , honvédelmi miniszter 1929.X.10. – 1936.IX.2. , miniszterelnök 1932.X.1. – 1936.X.6. , külügyminiszter 1933.I.7. – 1933.II.4.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

GÖRGÉNYI Dániel vezérőrnagy a honvéd műszaki csapatok parancsnoka 1949-ben.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

de GROOT Huig (Delft, 1583.IV.10. – Rostock, 1645.VIII.28.) Németalföldi, jogász, a modern kori nemzetközi jog egyik előfutára. Fő művei: *De iure belli ac pacis libri tres.* [A háború és béke jogáról] és a *Mare Liberum* [A szabad tengerekről].

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

GROTIUS Hugó Lásd de GROOT Huig.

GYÖRE József ezredes belügyminisztérium kollégiumának tagja 1953-ban.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

H

HABSBURG-ház (majd a HABSBURG-LOTHARINGIAI-ház), Közép-Európa több országának– így Magyarország és az osztrák tartományok – uralkodóit adó család.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

vitéz HAISER István (Pancsova, 1896.VIII.29. – Passaic, 1969.X.15.) Katonatiszt. Legmagasabb rendfokozata altábornagy. A II. világháború után angol internálását követően a budapesti népbíróság 12 év fegyházra és 10 évre politikai jogaitól való megfosztásra ítélte. 1956 októberében szabadult és az Egyesült Államokba emigrált.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HAUBRICH József (Detta, Temes vármegye, 1888.XI.9. – Szovjetunió, 1938. ?) Vasöntő, szociáldemokrata politikus. 1919-ben a IV. hadtest és Budapest katonai parancsnoka, majd hadsereg-főparancsnok. Kereskedelemügyi Népbiztoshelyedttes 1919.III.21.-1919.IV.3. , az öt hadügyi népbiztos egyike 1919.IV.3.-1919.VI.24. , a központi munkástanács által megbízott hadügyminiszter 1919.VIII.1.-1919.VIII.6.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

vitéz HENNYEY Gusztáv Lásd ERB Gusztáv

HINDENBURG Paul Ludwig Hans Anton von Beneckendorff und von, (Posen, Németország, 1847.X.2. – Neudeck, Németország, 1934.VIII.2.) Német tábornok., a weimari köztársaság elnöke.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HORN Gyula (Budapest, 1932 –), külügyminiszter (1989), miniszterelnök (1994–1998), az MDP, majd MSzMP tagja, majd 1985-től az MSzMP KB tagja, az MSzP egyik alapítója 1989-ben.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HORTHY Miklós nagybányai vitéz. altengernagy, Magyarország kormányzója (Kenderes 1868. VI. 18. — Estoril, Portugália 1957. II. 9.)

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

von HÖTZENDORF, Conrad Franz (Penzing, Ausztria 1852.XI.11. – Bad Mergentheim, Németország 1925.VIII.25.) Osztrák katonatiszt. Számos katonai szakkönyv szerzője. 1906-1911 és 1912-1917 között az Osztrák-Magyar Monarchia vezérkari főnöke, mely tisztségből 1917-ben bekövetkezett leváltásakor az uralkodó a Mária Terézia Katonai Érdemrenddel tüntette ki.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HRANILOVICS-CVETASSIN Oskar ezredes az Osztrák-Magyar Monarchia hadsereg-főparancsnoksága számára a világháború kitörésekor felállított hírszerző osztály első pariancsnoka.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

I

IKAROSZ A közel 5000 éves görög mítosz szerint fiával IKAROSSZal, Kréta királya elől menekülve siklószárnyakkal kíséreltek meg átjutni a szárazföldre. DAIDALOSZ átjutott a kontinensre, fia IKAROSZ azonban a repülés során életét vesztette.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ILLY Gusztáv vezérkari ezredes 1946-ban a honvédelmi minisztérium személyügyi osztályának vezetője, 1948-ban a honvédelmi minisztérium kiképzési csoportfőnöke.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

I. szent István [Vajk] (Esztergom, 967. – Esztergom, 1038.VIII.15.) A keresztény Magyar Királyság megalapítója, az első római katolikus magyar király.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

J

JÁNOSSY Ferenc alezredes A honvédelmi minisztérium nevelési osztályának a vezetője 1946-ban.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

K

KAJLI József, ávh. ezredes, az ÁVH Határőr és Belső Karhatalom parancsnoka (1949).

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KÁDÁR János Lásd CSERMANEK János.

KÁROLYI Mihály gróf (Budapest 1875.III.04. — Vemce Franciaország 1955.III.19.) nagybirtokos, a Függetlenségi Párt elnöke, a Nemzeti Tanács elnöke, miniszterelnök 1918. X. 31. – 1919. I. 11., az önálló magyar külügyminisztérium létrehozásáig a külügyek intézését végezte 1918. X. 31. – 1918. XI. 5., külügyminiszter 1918. XI. – 1919. I. 11., pénzügyminiszter 1918. X. 31. – 1918. XI. 25., hadügyminiszter 1918. XII. 12. – 1918. XII. 29., ideiglenes köztársasági elnök megbízva a külpolitika irányításával 1919. I. 11. – 1919. III. 21., rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter 1946. VIII. 7. – 1949. VI. 9., párizsi magyar követ 1947. VI. 14. – 1949. VI. 9., megbízva a brüsszeli és luxemburgi követség vezetésével 1949. I. 13. – 1949. VI. 9. Erélytelen személyisége jelentősen hozzájárult az I. világháború után Magyarország külső és belső pozícióinak gyengüléséhez.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KONDRATOV vezérőrnagy A magyarországi Szövetséges Ellenőrző Bizottság elnöke 1945-ben.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KORNIS Pál alezredes 1949-ben a párt összekötője a Katpollal. 1955–1957 a Tervhivatal munkatársa. 1960-1971 a Kiadói Főigazgatóság helyettes vezetője, majd nyugdíjazásáig a Kultúra Külkereskedelmi Vállalat vezetője.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KREUTNER Martin Az Európai Korrupcióellenes Kapcsolattartó Hálózat és az Európai Korrupciósellenes Partnerség szervezetek elnöke, aki 2010-ben látogatást tett a magyarországi Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatánál.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

vitéz KUDRICZY István Lásd HAISER István

L-Ly

LÁZÁR Pál csendőr őrnagy, a Magyar Királyi Csendőrség vasúti szárnyának első parancsnoka.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

LEDERER József [RÉVAI József] (Budapest, 1898 – Balatonaliga, 1959), KMP egyik alapítója (1918), MKP PB tagja (1949–).

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

LEHÁR Antal ezredes, báró Katonatiszt, az általa szervezett és vezetett legitimista haderő a Feldbach-i tiszti zászlóalj 1919.VIII.5-én lépte át a magyar-osztrák határt, főhadiszállását pedig Szombathelyen rendezte be. A magyarországi katonai közigazgatás újjászervezése nyomán Szombathelyen katonai körletparancsnokság felállítására került sor, amely többek között arra volt hivatott, hogy a Feldbach-i eredeti tiszti zászlóaljat magába integrálja. A szombathelyi katonai körletparancsnok vezetőjének báró LEHÁR Anatl ezredest nevezték ki, aki kezdetben együttműködöt HORTHY Miklóssal, majd a királypártiak táborát erősítette.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

I. Lipót (Bécs, 1640. VI. 9. – Bécs, 1705.V.5.) Magyarország királya (1655-1705) és Német-római császár (1657-1705)

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

LOSONCZY Farkas István Fejér vármegye területén 1704-1709 között működő kuruc vármegye alispánja.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

LŐWY Hermann, [FARKAS Mihály, mozgalmi neve: WOLF Mihály], (Abaújszántó, 1904 – Budapest, 1965) hadseregtábornok, MKP főtitkár-helyettese 1946-tól, honvédelmi miniszter (1948–1953), 1956-ban kizárták az MKP-ból.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

M

von MACKENSEN Ludwig Friedrich August (Hauslepnitz, Wittenberg megye, Poroszország, [ma Drossin, Szászország] 1849. XII. 6. — [Burghorn, ma Habighorst, Alsószászország] 1945. XI. 8.) német tábornagy, hadvezér. Miután Románia megtámadta Erdélyt MACKENSEN vezértábornagy megszervezte a bolgár, török, német és osztrák-magyar egységekből álló dunai hadsereget, amellyel elfoglalta Dobrudzsát a Duna-delta vidékét és szétverte a románok felmentésére érkező orosz csapatokat, valamint kiszorította erdélyből a román csapatokat, majd átkelve a Dunán elvágta a visszavonulók útját. Ezután Románia kapitulált MACKENSEN-t pedig kinevezték a megszállt Románia katonai kormányzójának. A központi hatalmak összeomlása után a MACKENSEN hadsereg német és osztrák egységei Magyarországon keresztül vonultak hazafelé. A fegyverszüneti egyezmény értelmében a túlbuzgó KÁROLYI Mihály utasítására a magyar lakosság körében népszerű MACKENSEN tábornagyot Budapesten letartóztatták és internálták. 1919. márciusában KÁROLYI átadta MACKENSEN-t az ENTENTE képviselőinek, akik a tábornagyot Szalonikibe internálták, majd 1919. decemberében visszaengedték Németországba.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MADERSPACH Viktor százados az I. világháború időszakában az ellenséges területen a Havasalföldön végzett felderítő tevékenységet csoportjával, a román telefonvonalak lehallgatásával. Az íly módon megszerzett információkat az osztrák-magyar hadvezetés a nagyszebeni csatában eredményesen kamatoztatta.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MAROSÁN György (Hosszúpályi Bihar vm. 1908. V. 15. – Budapest 1992. XII. 20.) pék, szociáldemokrata, majd kommunista pártfunkcionárius, könnyűipari miniszter 1949. VI. 11. – 1950. VIII. 4., minisztertanács elnökhelyettese 1956. VII. 30. – 1956. X. 24., a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány tagja 1956. XI. 4. – 1957. V. 9., államminiszter 1957. V. 9. – 1960. I. 15., az elnöki tanács helyettes elnöke 1961. X. 7. – 1963. III.21.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MAGYARY Zoltán (Tata, 1888.– Héreg, 1945.) Köztisztviselő, egyetemi tanár és jogtudos a két világháború közötti Magyar Királyságban.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Mária Terézia (Erzehzorgin Maria Theresia Amalia Walpurg von Österreich. Bécs 1717. V. 13. – Bécs 1780. XI. 29.) A Habsburg-házból származó osztrák főhercegnő. 1740-1780 között magyar és cseh királynő. I. Ferenc német-római császár felesége. Magyar királynőként II. Mária. 1740 X. 21.-én férjét Lotarinigiai Ferencet az összes uralma alá tartozó országban névleg társuralkodói rangra emelte. Férje halála után 1756-ban elsőszülött fiát II. Józsefet tette névleg társuralkodóvá.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MEDGYESSY Péter (Budapest, 1942.X.19. -) Magyarország miniszterelnöke 2002.V.27. – 2004.IX.29.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MERCZEL Dezső alezrede a két világháború között a magyar hírszerzés rádiófelderítési részlegének az élén a leghosszabb ideig tevékenykedő vezető volt.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

N-Ny

NAGY János *A község rendészete: a községi közigazgatási tnafolyamok hallgatói számára* című, 1938-ban Szombathelyen publikált mű szerzője és kiadója.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. no-

vember 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Valér A Magyar Királyi Rendőrség tisztje az 1930-as évek második felében.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Napóleon (BONAPARTE Napóleon. Eredeti olasz nevén Napoleon di BUONAPARTE; Ajaccio Korzika 1769. VIII. 15. – Szent Ilona 1821. V. 5.) francia katonatiszt és politikus. 1799-1804 Első Konzul, 1804-1815 I. Napóleon néven francia császár.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NÉMETH Dezső (Bethlen, Szolnok-Dobóka vármegye. 1913.VI.30. – Budapest, 1949.X.29.) A Határőrség élén álló PÁLFFY György törzsének a parancsnoka, vezérkari ezredes, a honvédelmi minisztériumban különböző beosztásokban teljesített szolgálatot, majd a moszkvai magyar nagykövet katonai attaséja. 1949-ben koncepciós per nyomán kivégezték.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NÉMETH Miklós (Monok 1948. I. 24. -) Közgazdász, politikus. 1974-1975-ben a Magyar Népköztársaság ösztöndíjával az Amerikai Egyesült Államok legrangosabb egyeteminek egyikén a Harward Egyetemen folytatott tanulmányokat. Hazatérte után 1988-ban KÁDÁR János leváltását követően bekerült a Politikai Bizottságba és még ebben az évben kormányt alakított. A Kádár-rendszer bukása után bekerült a magyar parlamentbe független képviselőként, de miután 1991-ben felajánlották számára az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank egyik alelnöki posztját, újra elhagyta Magyarországot.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NÓGRÁDI Sándor (Fülek, 1894. V. 14. - Budapest, 1971. I. 1.) honvéd-vezérezredes, nagykövet. Rézesztergályos és villanyszerelő. 1918 őszén belépett az MSZDP-be, 1919 tavaszán a KMP-be. A Tanácsköztársaság idején a Vörös Hadseregben szakaszparancsnok volt. A proletárdiktatúra bukása után Csehszlovákiába emigrált. Részt vett az ifjúmunkás mozgalom megszervezésében. 1921-ben letartóztatták, 3 havi börtönre ítélték. 1922–1923-ban a csehszlovák kommunista ifjúsági szövetség egyik titkára volt. 1944-ben a moszkvai Kossuth Rádió egyik szerkesztője lett. 1944. májusában a kijevi partizániskola parancsnoka volt. 1945 végén iparügyi államtitkár. 1946-tól az MKP Központi Vezetősége agitációs és propagandaosztályának irányítója, majd a miniszterelnökség politikai államtitkára. 1949-1956 a Magyar Néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, altábornagy, majd vezérezredes, 1955-től a honvédelmi miniszter első helyettese. Az 1956-os forradalom és szabadságharc leverése után 1957-ben az MSZMP agitációs és propagandaosztályának vezetője, 1957. áprilistól 1960. januárig pekingi és hanoi nagykövet. Országgyűlési képviselő, 1963–1967-ig, nyugdíjba vonulásáig az Elnöki Tanács tagja. 1968 januárjában APPEL (ACZÉL) Györggyel, az MSZMP KB titkárával együtt a Szovjetunióba utazott, ahol sikertelen megbeszéléseket folytatott ROSENFELD (RÁKOSI) Mátyással hazatérésének feltételeiről.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

O-Ö

ORBÁN László áv.ezredes 1956-ban a belső karhatalom parancsnoka.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. szá-*

zadi magyar rendvédelemben" című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ORBÁN Viktor dr. (Székesfehér 1963. május 31. -) Jogász, politikus. Miniszterelnök, 1998-2002 és 2010- .

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

d'ORESME, Nicolaus (ORESMUS Nicolaus) (Franciaország, Caen, 1320 - Lisieux, 1382. VII. 11.) Püspök, filozófus. - 1348: a párizsi Navarra-kollégium tagja, magister teologhicus, 1364-től Rouenban nagyprépost. A XIV.sz. jelentős filozófusa és természettudósa. Arisztotelészt komnmentálva írta le matematikai, csillagászati és filozófiai meglátásait.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

P

PÁLFFY György (Temesvár, 1909 – Budapest, 1949), vk.ezds. 1946-tól vezérőrnagy, 1947-től altábornagy, a Honvédelmi Minisztérium katonapolitikai (elhárító) osztályának vezetője (1945), a Honvédség Határőr Parancsnokság parancsnoka (1946–1948), honvédelmi miniszter-helyettes (1948–1949), az MDP Központi Vezetőségének tagja (1948–1949), a RAJK-per során halálra ítélték, 1963-ban rehabilitálták.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PEIDL Gyula (Ravazd, Győr vm. 1873. IV. 4. — Budapest, 1943. I. 22.) Nyomdász, szakszervezeti funkcionárius, parlamenti képviselő, munkaügyi és népjóléti miniszter 1919. I. 19. – 1919. III. 21., a központi munkástanács által megbízott kormány elnöke (miniszterelnök) 1919. VIII. 1. – 1919. VIII. 6.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PETRIKOVICS Viktor ezredes 1938-ban vette át POKORNY Hermanntól a magyar federítés „X alosztály" elnevezésű rádiófelderítő részlegét, melynek az utolsó parancsnoka volt. Részlegével Alsó-Bajoroszában adta meg magát az amerikai hadseregnek. Az amerikai fogságból hazatért. Itthon a KatPol alkalmazta, majd az ÁVH őrizetbe vette és kényszer alatt használta fel tudását.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PÉTER Gábor Lásd EISENBERGER Benjámin.

PFÄHLER főhadnagy Nyugat-afriakai Togó német gyarmat Landesschutztruppe (Gyarmati Rendőrség) vezetője az I. világháború előtt.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PIROS László (Újkígyós, 1917 – Szeged, 2006), ávh. vörgy., Hentessegéd, kommunista politikus, a Szakszervezetek Országos Tanácsának főtitkár-helyettese, MKP, majd az MDP tagja, nemzetgyűlési, majd országgyűlési képviselő (1945–1957), az ÁVH Határőr és Belső Karhatalom parancsnoka (1950–1953), a belügyminiszter első helyettese (1953–1954), belügyminiszter (1954–1956).

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

POKORNY Hermann (Morvaország Kremisier, 1882.IV.7. – Budapest, 1960.) Németajkú család gyermekeként született a morvaországi Kremisirben. Korán felszínre került nyelvtehetsége, iskolás korában már elsajátította a cseh és a latin nyelvet is, a későbbiek során pedig metanulta az orosz, a bolgár a és lengyel nyelveket is. Ezeken felül valamelyest beszélt franciául és olaszul is. 1919 után tökéletesen megtanult magyarul.

A katonai pályát választotta. A bécsi Landwehr hadapród iskolát 1900. VIII. 18-án évfolyamelsőként fejezte be. 1904.X.1. és 1906.X.31. között végezte el a Császári és Királyi Hadi Iskolát kitűnő minősítéssel. Első vezérkari tiszti beosztása a 43. Landwehr gyalog dandárnál volt. Innen vezényelték két hónapos tanulmányútra Szófiába nyelvtanulás céljából. 1913-ban — kölcsönös vezénylés alapján 3/4 évet Ororszországban töltött nyelvtanulás céljából. Visszatérése után az Evidenzbüro-ba került orosz referensként.

A háború kitörésekor a hadsereg főparancsnokság hadműveletei osztályánakm alárendeltségébe tartozó rádiór csoportot vezette. Sikerült megfejtenie az orosz jelkulcsokat, amely rendkívüli előnyökhoz juttatta az o-sztrák-magyar és a német hadvezetést. Az 1917. évi orosz forradalom utáni béketárgyalásokon szakértői minőségben vett részt az Osztrák-Magyar Monarchia delegációjának tagjaként.

Az Osztrák-Magyar Monarchia összeomlásakor Bécsben teljesített szolgálatot az Evidenzbüro orosz referentúrájának a vezetőjeként. A közös hadseregből kilépve magyar szolgálatba állt. 1920-ban titkos küldetést vállalt, melynek keretében a krími fehér-hadsereg vezetőjével WRANGEL tábornokkal folytatott tárgyalást. Álnéven, kalandos úton került haza, teljesítve küldetését. Itthon létrehozta a Vezérkari Főnökség Nyilvántartó Iroda X alcsoportját (dekódoló). Ezt követően a Magyar Királyi Vámőrségnél, majd a Magyar Királyi Honvédségnél magas beosztásokat látott el, ahol altábornaggyá léptették elő. 1937-ben került nyugdíjba. CANARIS tengernagy az Abwehr számára megvette a kódfejtésről írott könyvének iadéási jogát, nehogy a külföldi titkosszolgálatok abból okulhassanak.

Budapest eleste után MALINOVSKI marsalhoz került, majd a dálnoki MIKLÓS Béla által vezetett ideiglenes nemzeti kormányhoz. A Jóvátételi Kormánybizottság és a Fegyverszüneti Bizottság elnökévé nevezték ki, majd a külügyminisztériumban a hadifoglyok ügyeit intézte. 1945. X. 1-én nyugállományú vezérezredessé léptették elő. 1949. februárjában elbocsátották. 1950. augusztusában pedig nyugdíjától is megfosztották. 1955-ig alkalmi fordításokból élt, ekkor szerény nyugdíjhoz sikerült jutnia. 1960-ban hunyt el, sírja a gödöllői Dózsa György úti temetőben van. Felesége 1983-ban követte.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dr. PORSCHE Ferdinánd Az osztrák Steyer autógyárhoz 1929-ben külső tervezőként érkezett. Ő tervezte azokat a Steyer autókat, amelyket a Magyar Királyi Csendőrség szolgálati gépjárműként a közúti közlekedés ellenőrzése céljából megvásárolt.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PŐCZE Tibor rendőr ezredes. 1955-1956-ban a Belügyminisztérium II. Rendőri Főcsoportfőnökségének a vezetője. Országos Rendőr-főkapitány vezérőrnagyi rangban és a belügyminisztérium kollégiumának a tagja 1953-ban.

FORRÓ János: A KÁDÁR-rendszer rendvédelmi szervezetei a BM Karhatalom és a Készenléti Rendőri Ezred. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XX. évf. (2011) 23. sz. 36–59. p. A tanulmány korábbi változata 2009. október 9.-én Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak *„A kiegyezéstől az ezredfordulóig felszámolt országos hatáskörű magyar rendvédelmi testületek."* című XXIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PROPPER Sándor Országgyűlési képviselő a két világháború közötti Magyar Királyságban 1931-1936 között.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

R

RADÓ Gábor Lásd REICH Sándor Kálmán

RAJK László (Székelyudvarhely, 1909 – Budapest, 1949), a magyar pártállam előkészítésének és kiépítésének egyik kulcsfigurája, belügyminiszter (1945–1948), külügyminiszter (1948–1949), koncepciós perek áldozata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

RAJKI Sándor őrnagy a belügyminisztériumának a tagja 1953-ban.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

RÁKOSI Mátyás Lásd ROSENFELD Mátyás.

REICH Sándor Kálmán [1908 - RADÓ Gábor] (Újpest, 1899.XI.5. - Budapest, 1981.VIII.20.) A dualizmus gazdasági virágzása alatt vagyonosodott zsidó kereskedő család gyermeke. A földrajztudományok doktora és a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja volt. Az 1920-as évektől kezdve a Szovjetunió hírszerzésének az ügynökeként tevékenykedett „Radó” fedőnév alatt. 1973-ban a legmagasabb szovjet hadikitüntetéssel a „Nagy Honvédő Háborús Érdemrend I. fokozata”-val és a „Győzelemért Németország felett Érdemrend”-el tüntették ki. 1978. évi nyugdíjazását követően haláláig a Magyar Földrajzi Társaság elnöke, valamint a Geodéziai és Kartográfiai Egyesület társelnöke volt.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

RÉVAI József Lásd LÉDERER József.

RÉVAY Kálmán ezredes 1946-ban a Magyar Kommunista Párt katonai bizottságának a tagja.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

RÉVÉSZ Géza Katonatiszt. Legmagasabb rendfokozata altábornagy. Vezetésével jött létre — a HM KatPol felszámolása nyomán — a HM Katonapolitikai Csoportfőnökség majd annak felszámolása után a katonai hírszerzés szakmai utódszervezeteként a HM IV. Főcsoportfőnökséget is az ő vezetésével hozták létre.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

RICHTER százados Német Kelet-Afrika német gyarmat Landesschutztruppe (Gyarmati Rendőrség) vezetője az I. világháború előtt.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ROMAKO Josef von Az Osztrák-Magyar Monarchia császári-királyi hajóépítő inspektora tervezte az 1871. IV. 20-án Lajta (Leitha) és és 1871. V. 17-án Maros néven vízre bocsátott első két dunai monitor.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

RONGE Maximillian ezredes 1907-ben századosi rangban került az Evidenzbürohoz. 1908-ban Alfred REDL őrnagytól átvette az Evidenzbüro vezetői teendőit. 1917-ben az Osztrák-Magyar Monarchia hadsereg-főparancsnoksága hírszerző főosztályának parancsnoki posztjára került.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ROSENFELD Mátyás [RÁKOSI Mátyás] (Ada, 1892 – Gorkij, 1971), kommunista politikus, a Tanácsköztársaság idején a szociális termelés népbiztosának helyettese, majd a Vörös Őrség országos parancsnoka, a proletárdiktatúra bukása után Szovjet-Oroszországba emigrált, miniszterelnök (1952–1953), MKP, majd MDP főtitkára (1945–1948–1953), MDP első titkára (1953–1956).

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

RUFF főhadnagy Német Kelet-Afrika német gyarmat Landesschutztruppe (Gyarmati Rendőrség) vezetőjének a helyettese az I. világháború előtt.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

S-Sz

SAVANYÚ Jóska Az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc után a Bakony erdőségeiben bújkáló, Veszprém, Somogy és Fejér vármegye területén működő rablóbanda vezére. Működésük a népi mondákban az elnyomottak védelmezőjévé nemesült.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SCHICK László (Muraszombat, 1908. december 17. – Budapest, 1950. augusztus 19.) 1948-1950 között a Magyar Honvédség Vezérkari Főnöke. 1950-ben egy koncepciós perben halálra ítélték, majd kivégezték.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SCHMERLING Anton lovag (Bécs, 1805.VIII.23. – Bécs, 1893.V.23.) Az 1848-as mozgalmakban nemzetőrtiszt. Schwarzenberg kormányában igazságügyminiszter 1849-től, mjad 1851 januárjában lemondott. Az „októberi diploma” kibocsátása után ismét kinevezték miniszternek. Kidolgozta az Osztrák Császárság centralisztikus alkotmányát, amely az 1861.II.26-án kelt pátensben vált ismertté. Elképzelése azonban politikai kudarcot vallott s 1867.VII.27-én lemondásra kényszerült. A kiegyezés után Az Osztrák Császárság Urak Házának a kinevezett tagja volt. 1891-ben vonult nyugalomba.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SCHNETZER Ferenc vezérőrnagy (Baja, 1867. X. 26. — Budapest, 1944. IV. 3.) katonatiszt, hadügyminiszter 1919. VIII. — 1919.XI.24.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SCHRÉDL Vilmos vitéz, csendőr tiszt (Sellye, 1890. június 12. – Németország, 1951. április 14.) Legmagasabb rendfokozata csendőr ezredes. A magyar közigazgatási továbbképző tanfolyamon tartott előadást a harmincas évek bűnözési tendenciáiról „a csendőrnyomozó alakulatok szervezete és szolgálata" címmel. Tőle ered — valószínűleg az I. világháborús tapasztalatok alapján — a Magyar Királyi Csendőrségen belül a vasúti csendőrség szakszolgálati ág létrehozásának a gondolata, amely 1944. IV. 1-én kezdte el működését.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

SCHWARZENBERG Félix, herceg (Krumau, 1800. október 2. – Bécs, 1852. április 5.) Cseh-osztrák számazású katonatiszt. Metternich alatt diplomata. 1848 márciusában RADETZKY hadseregében teljesített szolgálatot Milánóban, majd az osztrák fővárosba került. 1848-ban, Olmützben az ő vezetésével állították fel a forradalmi vívmányokkal leszámolni szándékozó kormányzatot. Személyesen hozzájárult ahhoz a döntéshez, hogy 1848.XII. 2.-án a szellemi fogyatékos I. Ferdinánd császárt az osztrák trónon I. Ferenc József főherceg váltsa fel. Ausztria miniszterelnöke 1848. XI. - 1852. IV.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SELLYEY Vilmos Lásd SCHRÉDL Vilmos.

SIKORSKY Igor Ivanovics (Orosz Birodalom, Kijev 1889.V.25. –USA, Connecticut, Easton 1972.X.26.) orosz származású amerikai helikopter- és repülőgép-tervező. Ő tervezte és építette a világ első többmotoros repülőgépét, a *Russzkij Vityaz* bombázót 1913-ban, valamint az első többmotoros utasszállító repülőgépet, az *Ilja Muromecet* 1914-ben.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SINGER Ernő [GERŐ Ernő] (Terbegec, 1898 – Budapest, 1980), az NKVD tisztje, közlekedésügyi miniszter (1945–1948), pénzügyminiszter (1948–1949), és államminiszter (1948–1956), a minisztertanács elnökének helyettese (1952–1954), MDP első titkára (1956)

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SOBRI Jóska Veszprém, Somogy és Fejér vármegye területére kiterjedően működő rablóbanda vezetője az 180-as és 1840-es évtizedben, melynek tevékenysége a népi mondákban az elnyomottak védelmezőjévé nemesült.

FORRÓ: János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SÓLYOM László Lásd SCHICK László.

SOMOGYI Imre vezérőrnagy a honvédelmi közgazdasági alcsoport főnöke 1948-ban.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

STEINER Pinkász a XIX. század első felében Fejér vármegye területén tevékenykedő rablóbanda vezére. Steiner Pinkászt 1858 kora tavaszán a vármegyei hatóságok csellel elfogták és 1858. III. 19-én Fehérvár főterén nyilvánosan kivégezték.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

vitéz stanogorai Stanoilovic Ulászló ([1934- stanogorai SOLYMOSSY Ulászló] (Teresianstadt 1897.VI.30. – Gröbming, Ausztria 1960.IX.30.) Katonatiszt. Legmagasabb rendfokozata vezérőrnagy. Nyugdíjaztatás 1944.XI.15.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

vitéz stanogorai SOLYMOSSY Ulászló Lásd vitéz stanogorai STANOILOVIC Ulászló

SZAKASITS Árpád (Budapest 1888 XII. 6. – Budapest 1965. V.3.) kőfaragó, majd újságíró később szociáldemokrata funkcionárius, miniszterlelnökhelyettes, és államminiszter 1945. XI. 15. – 1948. VIII. 5., iparügyi miniszter 1948. II. 26. – 1948. VIII. 5., köztársasági elnök 1948. VIII. 3. – 1949. VIII. 23., az elnöki tanács elnöke 1949. VIII. 23. – 1950. V. 8.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZALVAY Mihály (Zagyvaróna, 1899. augusztus 23. – Budapest, 1955. november 21.) Hat elemit végzett, napszámos volt, majd kőműves segéd. 1917–1918-ban az olasz fronton katonáskodott. Hazatérése után belépett a Kommunisták Magyarországi Pártjába. 1919-ben vöröskatona, októberben letartóztatták, és 1920. márciusban 15 évre ítélték. A börtönből, 1920. áprilisban külföldre szökött. 1936-ban belépett a spanyol köztársasági hadseregbe. 1945. januárban Debrecenbe érkezett a szovjet Vörös Hadsereg tisztjeként. 1948. februártól 1949. végéig a Határőrség főparancsnoka, 1953. május 17.-től országgyűlési képviselő, 1954-től Egyesített Tiszti Iskolák parancsnoka.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZÁLASI Ferenc (Kassa 1897. I. 6. – Budapest 1946. III. 12.) A magyarországi fasiszta mozgalom, a Nyilaskeresztes Párt vezetője, Magyarország német megszállását követően a németek segítségével került hatalomra. A megszállókat, mint kormányfő mindvégig kiszolgálta. Hatalmát véres diktatúrával igyekezett fenntartani. A háború után elfogták és a magyar hatóságok ítélete nyomán kivégezték.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZENTPÉTERI György vezérkari ezredes A két világháború között a magyar rádiófelderítés területén teljesített szolgálatot. A II. világháború után a KatPol, majd az ÁVH hasznosította szakmai ismereteit.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZONTAGH Vilmos Jogtudos két világháború közötti Magyar Királyságban.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZTÓJAY Döme (Versec, 1883. január 5. – Budapest, 1946. augusztus 24.) Katonatiszt. Nevéhez fűződik az I. világháború után az önálló magyar hírszerzés megszervezése. Külügyminiszter és miniszterelnök 1944.III.22.-1944.VIII.29. A háború után haálára ítélték és kivégezték.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZŰCS Miklós honvéd ezredes a Magyar Néphadsereg vezérkarának hadműveleti csoportfőnöke az 1956-os forradalom és szabadságharc idején.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZŰRÖS Mátyás (Püspökladány, 1933. szeptember 11. -) Diplomata, politikus. 1953-ban a moszkvai Nemzetközi Kapcsolatok Intézetében folytatott tanulmányokat. 1951-1956-ig a Magyar Dolgozók Pártájának, majd 1956-1989 között a Magyar Szocialista Munkáspártnak a tagja. 1978-tól, mint moszkvai nagykövet került be az MSZMP Központi Bizottságába. 1989 márciusában az Országgyűlés elnökévé választották.1989. október 23.-án az országgyűlés erkélyén kikiáltotta a Magyar Köztársaságot. 1989. október 23.-tól 1990. május 2.-ig ideiglenes köztársasági elnök.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

T-Ty

TANÁRKY Béla tábornok az 51. honvéd gyaloghadosztály parancsnoka.Jelentős szerepet kapott az 1916. évi román betörés visszaverésében.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÁNCZOS Gábor vezérőrnagy a honvédelmi tárca 8., katonapolitikai osztályát irányította az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlását követően.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TEGETTHOFF Wilhelm von altengernagy, 1866-ban koncepciót hozott létre a Habsburg-birodalom haditengerészetének a fejlesztésére. E tervezet részét alkotta. A folyami flottila felállítása. Elképzelése szerint a flottilát a kor legkorszerűbb és az Emrikai Egyesült államokban, illetve Nagy Britanniában már bevált monitor típusú hadihakóból kellett kialakítani. A monitor sekély merülésű, alacsony oldal magasságú, páncélozott és forgó lövegtornyú hadihajó volt, amely a tengereken ugyan nem, de a sekély vízű térségekben kitűnően bevált.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

TIRTS őrnagy Az újjászerveződő magyar katonai közigazgatási rendszerben kialakított szegedi katonai körlet első parancsnoka 1919-ben.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

borosjenői és szegedi TISZA Kálmán (Nagyvárad, 1830 – Budapest, 1902), államférfi, 1861-ben képviselőházi alelnök, miniszterelnök (1875–1890) és egyben belügyminiszter (1875–1887), valamint ideiglenesen pénzügyminiszter (1878, 1887–1889) és a király személye körüli miniszter (1879), a Szabadelvű Párt vezető személyisége, az MTA tagja.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TOMBOR Jenő (Nyitra, 1880. március 3. – Budapest, 1946. június 25.) Hivatásos katonatiszt. A hadügyi népbiztosság csoportfőnöke, később gyógyszerész és vegyészdoktor, majd újságíró, végül kisgazdapárti politikus és mint miniszter vezérezredes. Honvédelmi miniszter 1945.XI.15. – 1946. VIII. 25.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TRUMAN Harry S. (Lamar, Missouri, Amerikai Egyesült Államok, 1884. V. 8. - Kansas City, Missouri, Amerikai Egyesült Államok, 1972. XII. 26.) 1945. IV. 12. - 1953. I. 20. az Amerikai Egyesült Államok elnöke.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TUHACSEVSZKIJ Mihail Nyikolajevics (Szlednyevo, Oroszország 1893.II.16. – Moszkva, Oroszország, 1937.VI.12.) Orosz katonacsalád gyermeke. Katonatiszti tanulmányait követően részt vett az I. világháborúban. A cári Orosz Birodalom bukását követően a szovjet hadseregben folytatta katonai pályáját, melynek során magas szintű katonai, vezető pozíciókat töltött be.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

V-W

VALENCSÁK János ezredes a Határőrség és a belső karhatalom parancsnoka és a belügyminisztérium kollégiumának tagja 1953-ban.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ser Piero da VINCI Leonardo (Itália, Anchiano 1452.IV.15. – Franciaország, Ambois 1519.V.2.) Itáliai tudós, matematikus, hadmérnök, feltaláló, anatómus, festőművész, szobrász, építész, zeneszerző, költő és író.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VOROSILOV Kliment Jefremovics (Verhnyeje, Orosz Birodalom, 1881. II. 4. - Moszkva, Szovjetunió, 1969. XII. 2.) Szegény, paraszti család gyermeke. 1891-től bányász, 1902-től mozdonygyári lakatos, 1903-ban belépett az orosz bolsevik pártba, októberi szovjet forradalom után a szentpétervári Forradalmi Katonai Bizottság polgári ügyekben illetékes komisszárja volt, részt vett a CSEKA, majd a Vörös Hadsereg megszervezésében. 1918. novemberétől az ukrán ideiglenes kormány tagja, 1919. januárjától belügyi népbiztos. 1919-1921 az 1. lovas-hadsereg vezetője. 1921-1961 a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának és 1926-1960 a Politikai Bizottságnak is a tagja. 1935-től a Szovjetunió marsallja. 1940-ben VOROSILOV, MOLOTOV és MIKOJAN hagyták jóvá a Katyń-i vérengzést, ahol több tízezer lengyel tisztet mészároltak le. 1945-1947 között a magyarországi Szövetséges Ellenőrző Bizottság elnökeként felügyelte a magyarországi kommunista hatalom kiépítését. 1957-ben a HRUSCSOV által „Pártellenes csoport"-nak nevezett keményvonalas frakció tagjaként részt vett egy HRUSCSOV eltávolítását célzó sikertelen puccskísérletben. 1960-ban a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnöki posztjáról, majd a Központi Bizottság elnöki tagságából is felmentették. 1969-es haláláig számottevő politikai szerepet már nem töltött be.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VÖRÖS János (Zala vármegye, 1891. - ? 1964.) Hivatásos katonatiszt. Vezérezredes, a fegyverszüneti egyezmény egyik aláírója. Vezérkari főnök 1944.IV. 19. – 1946.III.7., az ideiglenes nemzeti kormány honvédelmi minisztere 1944.XII.22. – 1945.XI.15.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

WELZEL Albrecht hadnagy A Kínai német külbirtok Csiaocsou (Kiaotschou) katonai támaszpont Landesschutztruppe (Gyarmati Rendőrség) vezetője az I. világháború előtt.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

WRIGHT Orwille (USA, Ohio, Dayton 1871.VIII.19. - USA, Ohio, Dayton 1948.I.30.) Testvérével WRIGHT Wilbur-el közösen tervezték és építették meg az első gyakorlatban is működő repülőgépet.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

WRIGHT Wilbure (USA, Indiana, Millville 1867.IV.16. - USA, Ohio, Dayton 1912.V.30.) Testvérével WRIGHT Orwille-el közösen tervezték és építették meg az első gyakorlatban is működő repülőgépet.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

WULFF OLAF Richárd fregattkapitány. Az első világháború végén a magyar flottilla Al-Duna térségében állomásozó hajóit hazahozta, majd a flottilla folyamrendészetté történő átszervezésének a javaslatát kidolgozta. E szerint hoztéák létre a Magyar Királyi Folyamőrséget.

PARÁDI József: A két világháború közötti Magyar Királyság rendvédelme. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XVIII. évf. (2010) 21. sz. 85-100.p. A tanulmány korábbi változata 2007. október 5.-én Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak *„A magyar rendvédelem fejlődése a XIX–XX. században"* című XXI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Z-Zs

ZENTAI Vilmos A honvédelmi minisztérium politikai államtitkára 1946-ban.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

von ZEPPELIN Ferdinand Adolf Heinrich August (Konstanz, 1838.VII.8. – Németország, Berlin, 1917.III.8.) Német katonatiszt, kémikus, gépészmérnök és léghajóépítő.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

INDEX GEOGRAPHICUS

A-Á

Afrika A föld harmadik legnagyobb kontinense, melyet északról a Földközi-tenger, keletről az Indiai-óceán, nyugatról az Atlanti-óceán határolja.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Amerikai Egyesült Államok (gyakran mint Egyesült Államok, angol rövidítése: USA=United States of America), szövetségi állam Észak-Amerikában.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Amerikai kontinens Keletről az Atlanti Óceán, nyugatról pedig a Csendes Óceán által határolt kontinens, amely az északi sarkkörtől a déli sarkkörig terjed. Középső részén elovékonyodik, amelyen keresztül a Panama-csatornával kötötték össze az Atlanti Óveánt a Csendes Óceánnal. Lakóinak többsége anyanyelvként az angol, illetve a spanyol és portugál nyelvet beszéli. Területén valamennyi éghajlati ővmegtalálható. A kontinens flórája és faunája némileg eltér az Eurázsiaitól, mivel hosszú ideig elzártan fejlődött.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Amszterdam, Hollandia legnagyobb városa, kereskedelmi és közlekedési központ.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Arad Partium-i város jelenleg Románia területén.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Athén Görögország fővárosa.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ausztria Az Osztrák Császárság Ausztria-i tartományaiból álló szövetségi állam, amelyet a Harmadik Német Birodalom bekebelezett, majd a második világháború után ismét függetlenné vált. Ausztria területe hagyományosan az Alpok északi, keleti és déli lejtőire terjed ki. A trianoni békediktátum Ausztriához csatolta Magyarország nyugati szélén elterülő várvidéket.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Azerbajdzsán Kaukázusi ország.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

B

Baden Ausztriai település.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Baja Bács-Kiskun vármegyei település.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bajmók Délvidéki település, jelenleg Szerbia területén.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bakony A Dunántúl közepén elterülő hegyes, erdős terület. Délről a Balaton, északról a Kis-Alföld, keletről a vértes és a Mezőföld, nyugatról pedig a Zala folyó és a Kemeneshát határolja. Veszprém és Zala vármegyék területén helyezkedik el.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Balassagyarmat A Legbátrabb Város jelzőt nyerte el a település, mivel az első világháború után betörő cseh légió fegyveres csapatait a lakosság önszervezeődő alakulatai kiszorították a városból. A város a jelenlegi magyar-szlovák határ mentén fekszik, az Ipoly folyó partján, Nógrád vármegyében, amelynek korábban székhelye volt.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Balaton Magyarország legnagyobb tava. Sekély vizű, viszonylag keskeny és hosszú tó, amely a Dunántúl közepén helyezkedik el kelet-nyugati irányban. Az ország és Közép-Európa egyik legkedveltebb üdülőhelye.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Balatonfüred Település a Balaton északi partján Veszprém vármegyében.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Balkán, az európai kontinens egyik félszigete, amely a Kárpátok déli vonulatától és a Szávától délre eső félszigetet foglalja magában, az Adria, a Földközi-tenger, az Égei-tenger, a Márvány-tenger és a Fekete-tenger határolja. Ázsiától a Boszporusz és a Dardanellák választják el.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Baranya háromszög a Dráva és a Duna találkozása közötti földrajzi egység, jelenleg Horvátország területén.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Baranyavár Település a Baranya-háromszögben.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Barcs Dráva parti település Somogy vármegyében.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bácska a Duna-Tisza közének a déli Szeged alatti területe, jelenleg Szerbia része.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Belgium Hollandia, Németország, Luxemburg és Franciaország között elterülő királyság, amely az Északi tengerrel határos. Lakói vallon és flamand anyanyelvűek.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Belgrád Lásd Nándorfehérvár

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Berlin Poroszország, majd az egyesült Németország fővárosa.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Beszterce Erdélyi település, jelenleg Románia területén.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bécs Ausztria fővárosa.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bécsújhely Nyugat-Magyarországi város, a trianoni békediktátummal elcsatolt Várvidéken, jelenleg Ausztria területén.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Békéscsaba Békés vármegyei település.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bicske Fejér vármegyei település.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bled Szlovéniai üdülőhely. Itt írták alá 1938. VIII. 29.-én a Bled-i egyezményt, melyben a kisantant államok elismerték Magyarország fegyverkezési jogát.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Bologna Észak-Olaszország-i, nagy múltú egyetemmel rendelkező város

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Brandenburg Németországi város Berlintől északra.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Breszt-Litovszk a jelenlegi Fehéroroszország dél-nyugati részén a Nyugati-Bug és a Muhavec összefolyásánál található város, a központi hatalmak és Oroszország itt írták békeszerződésüket 1918. III. 3.-án.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bród Az Osztrák-Magyar Monarchia Osztrák Császársága galiciai tartományának egyik települése, jelenleg Szlovénia területén.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Brünn Morvaországi település.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Brüsszel Belgium fővárosa.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Budaőrs Nagy Budapest létrehozásáig a főváros agglomerációjába tartozó település, majd nagy Budapest része.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Buda Város a Duna jobb partján, 1873-ban Buda, Pest és Óbuda egyesülésével létrejött Budapest.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Budai Vár Hosszú időn keresztül Magyarország közigazgatási és kulturális központja. A várhegyet magában foglaló vár déli része az uralkodói rezidencia, az északi része pedig a polgárváros. A kiegyezéstől 1945-ig a Budai Vár területén működött a hadügyi, a belügyi és a pénzügyi tárca.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Budafok A Duna jobb partján található, korábban önálló település, mely jelenleg Budapest részét alkotja.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011.

november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Budapest Magyarország fővárosa, 1872-ben Óbuda, Buda és Pest egyesítésével jött létre.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Budatétény A Duna jobb partáján található, korábban önálló település, mely jelenleg Budapest részét alkotja.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bukarest Románia fővárosa.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bulgária Kelet-balkáni ország.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

C-Cs

Chicago Nagyváros az Amerikai Egyesült Államokban a Nagy Tavak mentén.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ciprus Sziget a Földközi-tenger keleti medencéjében. Lakosai görögök és törökök. A sziget területén két állam osztozik, a Ciprusi török Köztársaság és a Ciprusi Köztársaság.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ciprusi Köztársaság Lásd Ciprus

Csákvár Fejér vármegyei település.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Csehország a Cseh-Morva medencében a szláv nyelvcsaládhoz tartozó cseh nemzet által lakott ország, amely jelentős történelmi múlttal jelentkezik, bár hosszú ideig a HABSBURG-birodalom tartományi szintre sűlyesztett részeként működött. A két világháború között és a második világháború után. Szlovákiával alkotott államközösséget, Szlovákia függetlenedéséig. A második világháború után az ország németajkú lakosságát elüldözték.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Csehszlovákia Ideiglenesnek bizonyuló államalakulat, amelyet a trianoni békediktátum hozott létre és a Párizs-i békeszerződések erősítettek meg, az ezredfordulón Csehszlovákia Csehországra és Szlovákiára bomlott. A szlovák állam a Dunától északra eső kisalföldi területekre és a Felvidékre terjed ki.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett

rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Csenger A trianoni békediktátum után a történelmi Szabolcs vármegye, Bereg vármegye és Szatmár vármegyéknek a trianoni határokon belülre eső maradványaiból keletkezett Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei település.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Csepel Nagy Budapest létrehozásáig a főváros agglomerációjába tartozó település, majd nagy Budapest része.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Csiaocsou A Kínai Tenger partján található német gyarmat, katonai táémaszpont. Területe az I. világháború előtt 551,7 km ^{2} lakosainak száma mintegy 191 000, ebből a fehér fajhoz tartozott 5000 fő, döntően német állampolgár.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Csikéria Magyar határtelepülés a jelenlegi magyar-szerb határ mentén, Bács-Kiskun megyében.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Csorna Kisváros, a trianoni békediktátummal elcsatolt Győr, Moson és Sopron Vármegye maradványaiból létrehozott Győr-Moson-Sopron Vármegyében.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

D

Debrecen a trianoni békediktátummal elcsatolt Hajdú és Bihar Vármegye maradványain létrejött Hajdú-Bihar Vármegye székhelye.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett

rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Délalföld az Alföld Szeged alatti déli területe.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dél-Erdély Erdélynek a Maros folyótól délre eső része jelenleg Románia területén.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Délvidék A Duna-Tisza köze és a Tiszántúl Szeged alatti része. Az eredetileg színmagyar lakosságot a törökök szinte teljesen kipusztították. Helyükre a Habsburgok szerbeket, illetve románokat telepítettek. Jelenleg — a trianoni békediktátum nyomán — részben Romániához részben Szerbiához tartozik. Az 1848-1849-es, az 1919-es és 1945-ös fegyveres harcok kapcsán a magyar lakossággal szemben tömeges és brutális gyilkosságokat követtek el a szerb fegyveresek. Ezek az atrocitások beárnyékolják a szerb-magyar viszonyt. A szerbiai magyarok küzdenek a nemzetiségi jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dés erdélyi város jelenleg Románia területén.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dublin Írország fővárosa.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Duna Közép-Európa legnagyobb folyója, a Bajorország-i Fekete Erdőben ered és a Fekete Tengerbe torkolik, Németországot, Ausztriát, Szlovákiát, Magyarországot, Szerbiát, Romániát és Bulgáriát is érinti. A történelmi Magyarország területére a Dévényi Kapunál lépett be és a Vaskapunál hagyta el. Hagyományos kereskedelmi és hadi útvonal.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Duna-Tisza köze A Duna és a Tisza között húzódó terület.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dunántúl, a Kárpát-medence azon területe, melyet északról és keletről a Duna, délről a Dráva nyugatról pedig a Lajta folyó határol.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dunántúli középhegység A Balaton északi részén húzódó a dunakanyarig terjedő hegyláncolat amely a Pilis, Vértes és a Bakony hegységet foglalja magába.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

E-É

Erdély A történelmi Magyarország Keleti, a Kárpátokkal övezett tájegysége, jelenleg Romániához tartozik. A trianoni békediktátum óta a román hatóságok változó erősségű magyarellenes politikával igyekeztek a magyar lakosság létszámát csökkenteni, befolyását mérsékelni. Az 1919-es és 1945-ös fegyveres harcok kapcsán a magyar lakossággal szemben tömeges és brutális gyilkosságokat követtek el a román fegyveresek. Ezek az atrocitások beárnyékolják a magyar-román viszonyt. Az erdélyi magyarok küzdenek a nemzetiségi jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Esztergom Magyar város a Duna partján, Komárom-Esztergom megyében, a magyar katolikus egyház központja, királyi székhely a XI–XIII. században

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Európa az Atlanti Óceán, a Földközi és a Fekete Tenger, a Kaukázus, a Kaszpi Tenger továbbá az Ural és az északi Jeges Tenger által határolt kontinens.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Észak-Erdély a második bécsi döntéssel a Magyar Királysághoz visszacsatolt terület (1940-1944).

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Észak-Partium A Partium északi része.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Észtország A Balti-tenger Finn öblének déli partján elterülő ország, amely a Szovjetunió felbomlásával nyerte vissza függetlenségét. Az észt nyelv a finnugor nyelvcsalád részét alkotja. Az észt nemzet létszámának szovjet uralom alatti csökkenése a függetlenség visszanyerése után megállt.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

F

Fejér vármegye Magyar területi közigazgatási egység, vármegye a Dunántúlon.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett

rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Felsőszölnök Határtelepülés a jelenlegi magyar-osztrák-szlovén hármashatárnál, Vas megye és Magyarország legnyugatibb települése.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Felvidék A történelmi Magyarország északi hegyvidéke. Jelenleg a Kisalföld északi részével együtt alkotja Szlovákia területét. A trianoni békediktátummal elcsatolt felvidéken és Kisalföldön élő magyarságot a csehszlovák állam igyekezett kiszorítani a térségből, különösen erősen jelentkezett ez a szándék a második világháború nyomán. Ezek az atrocitások beárnyékolják a szlovák-magyar viszonyt. A felvidéki magyarok küzdenek a nemzetiségi jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Fiume 1918-ig a Magyar Szent Korona csatolt teste, Adria parti kikötőváros, jelenleg Horvátország területén.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Fleurus Franciaországi település, itt alkalmaztak első alkalommal hőlégballont katonai célokra 1794.VI.26-án.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Földközi-tenger Európát Afrikától, illetve Ázsiától elválasztó tagolt partvonalkó beltenger, amely természetese úton a Gibraltár-szoroson át kapcsolódik az Atlanti Óceánnal, illetve a Dardanellákon és a Boszporuszon keresztül a Fekete-tengerrel, mesterséges úton pedig a Szuezi-csatorna által a Vörös-tengerrel áll összeköttetében.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Franciaország döntően franciák által lakott nyugat-európai ország. Szárazföldön Belgium, Luxemburg, Németország, Svájc, Olaszország és Spanyolország határolja. Vízi határai az Atlanti óceán, La Manche csatorna és a Földközi-tenger.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Buda-

pesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Győr A trianoni békediktátum által elcsatolt, Győr vármegye, Moson vármegye és Sopron vármegye maradványainak egyesítéséből létrehozott Győr-Moson- Sopron vármegye székhelye.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

G-Gy

Galánta Felvidéki város, jelenleg Szlovákia területén.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Gorlice Lengyelországi település.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Görögország A Balkán félsziget déli részén elterülő ország.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Győr A trianoni békediktátum által elcsatolt, Győr vármegye, Moson vármegye és Sopron vármegye maradványainak egyesítéséből létrehozott Győr-Moson- Sopron vármegye székhelye.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

H

HABSBURG-birodalom (Lásd Habsburg-monarchia.)

HABSBURG-monarchia a HABSBURG-ház Közép-Európában uralkodó tagjai által uralt területek összessége. A dualizmus időszakában az Osztrák-Magyar Monarchia nem hivatalos, szinonim kifejezése.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Hamburg, kikötőváros Németország északi részében, az Elba torkolatánál.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Hantos Fejér vármegyei település.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Havasalföld Lásd Románia

Háros-sziget A Duna magyarországi középső szakaszán található dunai sziget.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Heiligenbrunn Ausztriai város.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Helsinki Finnország fővárosa.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Hévíz Zala vármegyei település.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Hollandia Németország és Belgium között az északi Jeges-tenger partján fekvő nématalföldi ország.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Horvátország Magyarország déli szomszédja, 1920-ig a Magyar Királyságban autonómiát élvező ország. Eredetileg a Dráva és a Száva közötti területet magába foglaló térséget magyarok lakták, akiket a török csapatok kipusztítottak, helyükre horvátok települtek, így vált a korábban a Száva és Adria közötti Horvátország Horvát-Szalvón országgá, amely már a szlávok által benépesített Dráva-Száva közt, is magába foglalta. A dualizmus időszakában Dalmácia még nem képezte Horvát-Szlavón ország részét, hanem az osztrák örökös tartományok egyike volt, hasonlóan az Isztriai félszigethez. Az első világháború után a Horvát-Szlavón elnevezést Horvátország név váltotta fel, amely magába Horvát-Szlavón országot és a hozzá csatolt Dalmáciát és Isztriát is. A trianoni békediktátum után a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság, majd Jugoszlávia tagállama, 1941-1945 között önálló, majd ismét Jugoszlávia része, végül 1991 nyarától újra független állam.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar

Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Horvát-Szalvón Ország Lásd Horvátország

Huszt erdélyi település jelenleg Románia területén.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

I

Ilocska Magyar határtelepülés a jelenlegi magyar-horvát határ mentén, Baranya megyében.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Itália Lásd Olaszország

J

Jánoshalma Bács-kiskun vármegyei település.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Jugoszlávia nyugat Balkán szláv népei által lakott térség. Az első világháború után keletkezett Szerb-Horvát-Szlovén Királyság néven, amely a két világháború között a Jugoszláv Királyság nevet vette fel. A második világháború során felbomlott, majd ismét egyesült Jugoszláv Szocialista Köztársaság néven, amely 1992-2006-ig folyamatosan felbomlott a Jugoszláviában élő szláv népek önálló nemzeti államaivá. Jelenleg — a trianoni békediktátum nyomán — az alföld déli része a többszörösen átalakult Szerb-Horvát-Szlovén Királyság egyik utódállamához a Szerb Köztársasághoz tartozik. Az Alföld déli részébe betelepített szerb lakosság az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc, az 1918-1919-es forradalmak és a második világháború során tömeges és drasztikus gyilkosságokat követtek el a magyar lakossággal szemben. A szerb hatóságok a Délvidék-i magyar lakosság beolvasztására törekedtek.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

K

Kamaraerdő Korábban önálló település Dél-Budán, jelenleg Budapest része.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kamerun Afrika nyugati részén, Nigéria és Francia Egyenlítői-Afrika között az Atlanti Óceán partján helyezkedik el. Területe az I. világháború előtt 700 000 km ^{2} lakosainak száma mintegy 2 600 000, a fehér fajhoz tartozott 1871 fő, ebből német állampolgár 1600 fő.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kaposvár Magyar város a Dunántúlon, Somogy Vármegye székhelye.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kassa Felvidéki város. Jelenleg Szlovákia területén.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kárpátalja Korábban Ruszka Krajna néven ismert, döntően magyarok, ruszinok és ukránok által lakott terület, a történelmi Magyarország része, amely a történelmi magyar vármegyék közül Ung, Bereg, és Máramaros vármegyék döntő többségére terjed ki. A Kárpátok és a Tisza felső folyása közötti terület. A trianoni békediktátummal Csehszlovákiához csatolták, amely 1939-ben visszatért az anyaországhoz, majd az 1947. évi párizsi békediktátum a Szovjetúnióhoz csatolta. Jelenleg Ukrajnának a Kárpát medencébe ékelődő nyúlványa. Ukrajna felől a Kárpátok hegysége, a többi oldalról pedig Szlovákia, Magyarország és Románia határolja. A második világháborút követően a megszálló szovjet csapatok tömegesen hurcolták el a magyar lakosság akiknek a döntő többsége elpusztult. Ezek az atrocitások beárnyékolják a ukrán-magyar viszonyt. A kárpátaljai magyarok küzdenek a nemzetiségi jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kárpát-medence keleten és délen a Kárpátok, északon az Alpok, nyugaton pedig a Dinári-hegység által határolt terület.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kárpátok A Dévényi kaputól a Vaskapuig terjedően a történelmi Magyarországot határoló hegyvonulat.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kecskemét Bács-Kiskun Vármegye székhelye.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kelenföld Korábban önálló település Dél-Pesten, jelenleg Budapest része.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kelet-Afrika A föld harmadik legnagyobb kontinensének, Afrikának a keleti része.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kelet-Poroszország A II. világháború végéig Németország integráns része. Németajkú lakosságát elűzték, területét felosztották Oroszország és Lengyelország között.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kiskunhalas Város a Duna-Tisza-közén, a történelmi Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye maradványain létrejött Bács-Kiskun vármegyei település.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kolozsvár Erdélyi város, jelenleg Románia területén.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Komárom Duna parti város. Jelenleg a Duna bal partjára eső városrész Szlovákiához a jobb oldalra eső pedig Magyarországhoz tartozik.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Komárom vármegye A történelmi Magyarország 64 vármegyéje közé tartozott a Duna jobb és bal partján terült el Komárom székhellyel. A trianoni békediktátummal a vármegyének a Duna bal parti területeit elcsatolták. Ezt követően Komárom és Esztergom vármegyének a Duna jobb parti területeit egyesítették Komárom-Esztergom vármegyévé.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Konstantinápoly Törökország fővárosa 1453-tól 1923-ig, fontos kereskedelmi központ az Égei- és Fekete-tenger között, a Boszporusz partján (a török idők előtt a Bizánci Császárság székhelye volt Bizánc néven.)

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Korfu Görögország partjainak elterülő sziget az Adria bejáratánál.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Körmend, magyar határtelepülés a jelenlegi osztrák-magyar határ mentén, Vas vármegyében.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Közép-Európa A kontinens közepén elhelyezkedő terület, amely magába foglalja Észtországot, Lettországot, Litvániát, Lengyelországot, Csehországot, Szlovákiát, Ausztriát, Szlovéniát, Magyarországot és Horvátországot.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Közép-Kelet-Európa Közép-Európa azon része, amely a Szovjetúnió érdekszférájába tartozott a Varsói Szerződés felbomlásáig.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kréta Ggörög sziget az Égei tengerben.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Krím A Fekete-tenger északi partjáról mélyen benyúló félsziget, amely az Azovi-tengert a Fekete-tengertől elválasztja. Az Azovi-tengert vízen a szűk Kercsi-szoroson keresztül lehet megközelíteni, amely a Krím-félsziget és a szárazföld között található.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kübekháza Magyar határtelepülés a jelenlegi magyar-román-szerb hármashatárnál, Csongrád megyében.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

L-Ly

Lajta a Duna jobb oldali mellékfolyója, amely a trianoni békediktátum előtt némely szakaszán Magyarország nyugati határfolyója is volt, ezért az Osztrák–Magyar Monarchia két felét Trans- és Cislajtania néven is emlegették. A folyó határszakasz jellege miatt közkeletű kifejezés volt a "Lajtán innen" és "Lajtán túl" is.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Lengyelország a Balti Tenger, Németország, Csehország, Szlovákia, Ukrajna, Belorusszia, és a néhai Kelet-Poroszország maradványa ma orosz terület által határolt ország. A történelmi Magyarország Lengyelországgal határos volt. A lengyel-magyar kapcsolatok hagyományosan jók voltak, amelynek emléke élénken él mindkét népben. Lengyelország a XVIII. században elvesztette szuverenitását, amikor Oroszország, Poroszország és a Habsburg-birodalom között felosztották. Lengyelország államisága az első világháború után állt helyre, azonban a HITLER és SZTÁLIN közötti alku nyomán Németország és a Szovjetúnió ismét megszállta. Függetlensége a második világháború után állt ismét helyre.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Lepsény Fejér vármegyei település.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Lettország A három balti ország középső állama, nyugatról a Balti-tenger keletről Oroszország, északrólÉsztország, délről pedig Litvánia határolja.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Litvánia A három balti ország déli állama, nyugatról a Balti-tenger keletről Oroszország, északról Lettország, délről pedig Lengyelorzság határolja.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Lombardia az Alpok és az Appeninek között elterülő sík vidék, melyet a Pó folyó kettészel. Keletről az Adria, nyugatról Franciaország határolja.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

London Az Egyesült Királyság fővárosa.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Luxemburg Belgiummal, Németországgal és Franciaországgal határos európai miniállam, melyet 1815-ben a Bécsi konferencián hoztak létre.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Lübeck Németországi város.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

M

Maastricht

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Macedónia A Balkán félszigeten elterülő szláv lakosságú ország, amelyben az albán nemzetiség jelentős mértékű növekedése tapasztalható. Macedónia Jugoszlávia felbomlása után lett önálló ország, északról Koszovó és Szerbia, keleten Bulgária, délen Görögország, nyugaton pedig Albánia határolja.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyarország. Államformák: 898-tól a honfoglalást követően a hét magyar törzs szövetsége, majd 1000-től, az államalapítástól 1918-ig Magyar Királyság, 1918. november 16.-ától Magyar Népköztársaság, 1919. március 21.-étől Tanácsköztársaság, 1919. június 23.-ától Magyarországi Szocialista Szövetséges Tanácsköztársaság, 1919. augusztus 2.-ától Népköztársaság, 1919. augusztus 8.-ától Magyar Királyság, 1946. február 2.-ától Magyar Köztársaság, 1949. augusztus 20.-ától Magyar Népköztársaság, 1989. október 23.-ától Magyar Köztársaság. A XX. század elején rabló, imperialista békediktátummal területének mintegy 2/3-át lakosságának több mint a felét elcsatolták. A trianoni békediktátum előtti Magyarországot tekintjük a történelmi Magyarországnak, amely magába foglalta a Magyar Szent Korona alá tartozó területeket azaz a Kárpát-medencét, amely több, mint 1000 éven át gazdasági földrajzi és kulturális egységet alkotott. A történelmi Magyarországon csaknem 283 000 km^2 területén mintegy 20 000 000 lakos élt. A trianoni békediktátum nyomán az ország területe 93 000 km^2-re, lakóinak száma pedig 8 000 000 főre csökkent. A Kárpát-medencében élő magyar etnikum közel egyharmada került kisebbségi sorba az átrajzolt határokból következően. A magyar nemzet elcsatolt részei azóta a kisebbségi jogaitól többé-kevésbé megfosztottan, a többségi nemzet beolvasztási kísérletei között éli életét. Ez a helyzet a térség viszálykodásainak a melegágya. A soviniszta politikai csoportosulások tevékenysége nehezíti a Kárpát-medence fejlődését, egyben pedig akarva-akaratlanul kedvez a külső hatalmi befolyások erősödésének.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyság Lásd Magyarország

Magyar Köztársaság Lásd Magyarország

Magyar Népköztársaság Lásd Magyarország

Maros Erdélyben eredő és Dél-Alföldön a Tiszába torkolló Kárpát-medencei folyó.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Málta Néhány kis területű szigetből álló ország a Földközi-tenger keleti és nyugati medencéjének érintkezési területén, hozzávetőlegesen Afrika és Európa között félúton.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN

1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Mátyásföld Nagy Budapest létrehozásáig a főváros agglomerációjába tartozó település, majd nagy Budapest része.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Mezőföld A Duna és a Sárvíz közötti térség, amelynek döntő többsége Fejér és Tolna vármegye területén helyezkedik el.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Mezőkövesd a trianoni békediktátummal Magyarországtól elcsatolt Borsod vármegye, Abaúj vármegye és Zemplén vármegye maradványainak egyesítésével keletkezett Borsod-Abauj-Zemplén vármegyei település.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Miskolc a trianoni békediktátummal Magyarországtól elcsatolt Borsod vármegye, Abaúj vármegye és Zemplén vármegye maradványainak egyesítésével keletkezett Borsod-Abauj-Zemplén vármegye székhelye.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Montenegro a XIX. században vált ki a Török-birodalomból majd a I. a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság része lett. Jelenleg független állam Dél-Európában, a Balkán-félszigeten, a volt Jugoszlávia területén. Az 5. állam, amely függetlenedett a volt Jugoszláviából. Fővárosa Podgorica. Délnyugaton az Adriai-tenger, nyugaton Horvátország, észak-nyugaton Bosznia-Hercegovina, észak-keleten Szerbia, keleten Koszovó, délkeleten pedig Albánia határolja. Területét dél-szláv népesség lakja.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Monte Video Latin-Amerika-i város.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Mosonmagyaróvár a trianoni békediktátummal elcsatolt Győr, Moson és Sopron vármegyék maradványain létrejött –győr-moson-sopron vármegyei település.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Moszkva Oroszország fővárosa, 1917-től Szovjet-Oroszország, majd a Szovjetunió fővárosa volt fennállásáig.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

N-Ny

Nagyatád Dunántúli város, Somogy vármegyében.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nagy-Britannia Nyugat-európai állam a brit szigeteken.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nagykanizsa Dunántúli település, Zala vármegyében, megyei jogú város.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nagyszombat Felvidéki város jelenleg Szlovákia területén.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nagyvárad erdélyi város, jelenleg Románia területén.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nándorfehérvár A városban lévő vár a magyar végvári rendszer részét alkotta, ahol HUNYADI János vereséget mért a hódító török csapatokra. Ennek a tiszteletére szólnak a keresztény világban délben a harangok. Délvidéki Duna parti település jelenleg Belgrád néven Szerbia fővárosa.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Neusandec Dél-Kelet-Lengyelországi település.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Német birodalom Lásd Németország

Német Csendes-óceáni Védnökség (Deutsche Schutzgebiete in der Südsee) A Csendes-Óceániai szigetcsoportokat foglalta magába, nevezetesen: Új-Guinea, Marshall-szigetek, Észak-Marianna szogetek és Karolina szigetek. Területe az I. világháború előtt 10 000 000 km ^{2} óceán felületen több ezer szigetből álló összesen 241 031 km ^{2} szárazulat. Lakosainak száma mintegy 639 200, a fehér fajhoz tartozott 1169 fő, döntően német állampolgár.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Német Szamoa (Deutsche Samoa) A Csendes Óceánban az egyenlítőtől délre helyezkedik el. Területe az I. világháború előtt 2842 km ^{2} területű két nagyobb szigetből álló szigetcsoport. Lakosainak száma mintegy 33 554, a fehér fajhoz tartozott 504 fő, döntően német és amrikai állampolgár.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Németország A germán törzsek szálláshelyeinek területén alakult ki a római Birodalom szétzilálásakor a germán szövetség, amelyből kifejlődött a Német-Római Császárság. A német nyelvterület politikai egysége azonban fokozatosan felbomlott, így számos független ország keletkezett. Laza irányítást biztosított azonban az úgynevezett választófejedelmek által választott német-római császár léte. E tisztséget hosszú időn át a HABSBURGOK töltötték be. 1871-ben jött létre porosz vezetéssel az úgynevezett kis német — Ausztria nélküli — egységen nyugvó német császárság. Az első világháború után a császárság köztársasággá alakult. Az Adolf Hitler által vezetett úgynevezett III. Birodalom hozta létre a nagy német — Ausztriát is magába foglaló — egységet. A II. világháború után. Németországtól, mint vesztes országtól elcsatolták Kelet-porországot az úgynevezett protektorátusait és Ausztriát. Az elcsatolt területeken csupán Ausztriában maradt meg a német ajkú lakosság. A többi részeken a németeket elüldözték, vagy megsemmisítették. A porosz vezetéssel létrehozott kis német egység területén pedig két államot hoztak létre, a nyugati országok felügyelete alatt álló Németországi Szövetségi Köztársaságot és a keleti részen a Szovjetúnió felügyelete alatt álló Német Demokratikus Köztársaságot. A Szovjetúnióban és Szövetségeseinél a pártállami berendezkedés összeomlása nyomán a Német Demokratikus Köztársaság egyesült a Németországi Szövetséges Köztársasággal 1990. X. 3.-án. A Németországi Szövetségi Köztársaság az Európai Unió legerősebb tagállama.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Német Demokratikus Köztársaság Németország szovjet megszállási zónájában létrejött népi demokrácia 1949 és 1990 között, 1990-ben egyesült a Német Szövetségi Köztársasággal, amely politikai rendszerét átvette.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Német Délnyugat-Afrika (Deutsch Südwestafrika) Későbbi nevén Namíbia. Angola, Botswana és Dél-Afrika között helyezkedik el Afrika délnyugati részén. Területe az I. világháború előtt 831 960 km ^{2} lakosainak száma mintegy 140 000 a nem afrikai rasszhoz tartozott 14 800 fő, közülük német állampolgár volt 12 902 személy.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Német Kelet-Afrika (Deutsch Osttafrika) Későbbi nevén Tanganyika. Britt Kelet-Afrika, Uganda, Belga Kongó, Rodézia és Mozambik között helyezkedett el Afrika délkeleti részén az India Óceán partján. Területe az I. világháború előtt 997 301 km ^{2} lakosainak száma mintegy 7 680 000, a nem afrikai rasszhoz tartozott 15 181, a fehér fajhoz pedig 5636 fő.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nova Gorica Szlovéniai város.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nyugat-Afrika A föld harmadik legnagyobb kontinensének, Afrikának a nyugati része.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nyugat-Balkán A volt Jugoszlávia utódállamai, Albánia és Macedónia területére kiterjedő terület.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nyugat-Európa, Európa nyugati fele, a Varsói Szerződés felbomlásáig az úgynevezett vasfüggöny túloldalán elhelyezkedő országok gyűjtőfogalma volt, azonban gyakorta alkalmazzák a Magyarországtól nyugatra fekvő államok megnevezésére is.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nyugat-Magyarország szélesebb értelemben a trianoni határok közötti Magyarországnak a Dunától nyugatra fekvő része, szűkebb értelemben pedig az Ausztriával határos vármegyék területét öleli fel.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

O-Ö

Olaszország Dél-Európa-i, az Itáliai félszigetet, Szicíliát és Szardíniát magába foglaló ország.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ozora Tolna vármegyei település.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyarország. Államformák: 898-tól a honfoglalást követően a hét magyar törzs szövetsége, majd 1000-től, az államalapítástól 1918-ig Magyar Királyság, 1918. november 16.-ától Magyar Népköztársaság, 1919. március 21.-étől Tanácsköztársaság, 1919. június 23.-ától Magyarországi Szocialista Szövetséges Tanácsköztársaság, 1919. augusztus 2.-ától Népköztársaság, 1919. augusztus 8.-ától Magyar Királyság, 1946. február 2.-ától Magyar Köztársaság, 1949. augusztus 20.-ától Magyar Népköztársaság, 1989. október 23.-ától Magyar Köztársaság. A XX. század elején rabló, imperialista békediktátummal területének mintegy 2/3-át lakosságának több mint a felét elcsatolták. A trianoni békediktátum előtti Magyarországot tekintjük a történelmi Magyarországnak, amely magába foglalta a Magyar Szent Korona alá tartozó területeket azaz a Kárpát-medencét, amely több, mint 1000 éven át gazdasági földrajzi és kulturális egységet alkotott. A történelmi Magyarországon csaknem 283 000 km^2 területén mintegy 20 000 000 lakos élt. A trianoni békediktátum nyomán az ország területe 93 000 km^2-re, lakóinak száma pedig 8 000 000 főre csökkent. A Kárpát-medencében élő magyar etnikum közel egyharmada került kisebbségi sorba az átrajzolt határokból következően. A magyar nemzet elcsatolt részei azóta a kisebbségi jogaitól többé-kevésbé megfosztottan, a többségi nemzet beolvasztási kísérletei között éli életét. Ez a helyzet a térség viszálykodásainak a melegágya. A soviniszta politikai csoportosulások tevékenysége nehezíti a Kárpát-medence fejlődését, egyben pedig akarva-akaratlanul kedvez a külső hatalmi befolyások erősödésének.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyság Lásd Magyarország

Magyar Köztársaság Lásd Magyarország

Magyar Népköztársaság Lásd Magyarország

Mohács Dunaparti város Baranya vármegyében.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett

rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Münster Észak-Németország-i kisváros.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

N-Ny

Nizza Franciországi város.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

O-Ö

Oroszország Kelet-Európában és Észak-Ázsiában elterülő állam, 1917 és 1992 között a Szovjetúnió vezető tagköztársasága. A Szovjetúnió-t megelőző időszakban Oroszország elnevezése Orosz-Birodalom, amely fokozatosan terjedt ki Európa keleti területére, majd belső- és északázsiai térségekre is. Lakóinak többsége orosz. Államformája abszolút monarchia, az ország élén a cári család családfője állt.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Osztrák Császárság a HABSBURG-dinasztia Közép-Európában fekvő tartományainak összessége, a Magyar Szent Korona alá tartozó területek kivételével.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Osztrák-Magyar Birodalom (Österreichisch-Ungarischen Reich) Az Osztrák-Magyar Monarchia második hivatalos elnevezése, amelyet azonban a gyakorlatban nem használtak, mivel az Osztrák-Magyar Birodalom elnevezés a dualista államalakulat osztrák felfogását tükrözte, amely nem érvényesült. Nevezetesen osztrák részről igyekeztek úgy értelmezni a dualista államalakulatot, hogy az egységes birodalom amelyen belül a tartományok két különböző csoportja belső ügyeit egymástól eltérően intézi. Ezzel szemben a magyar felfogás szerint a dualista államalakulat két szuverén ország az Osztrák Császárság és a Magyar Királyság szövetsége amelyben a két ország bizonyos ügyeit közösen más teendőit pedig önállóan intézi. Mivel a gyakorlatban a magyar felfogás érvényesült ezért a magyar felfogást tükröző Osztrák-Magyar Monarchia elnevezés vált általánossá.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Osztrák-Magyar Monarchia (Österreichisch-Ungarische Monarchie) Ausztria-Magyarországnak nevezték az 1848-1849-es magyar forradalmat és szabadságharcot leverő Habsburg hatalom kormányzása alatt álló területeket. A kiegyezést követően az Osztrák-Magyar Monarchia létrejötte után is használatos volt e kifejezés a köznyelvben még egy ideig. A kiegyezéssel jött létre az Osztrák-Magyar Monarchia, amely az Osztrák Császárság és a Magyar Királyság 1867 és 1918 között fennálló olyan szövetsége, amelyben a két társország bizonyos ügyeit közösen, a többit pedig önállóan intézte. A közös ügyek közé tartoztak a Pragmatica Sanctioból származó ügyek (külügy, hadügy és a finanszírozásukra szolgáló pénzügy), hitelügy. Ehhez az ügyrendszerhez csatlakoztak a dualisztikus ügyek azaz a vám- és kereskedelmi szövetség, valamint a nem közös de lehetőleg egyetértőleg intézendő ügyek (közvetett adózás, vasút, hajózás, posta, pénzrendszer). A dualisztikus ügyek a közös ügyektől — vagy ahogyan a magyar kiegyezési törvényben található a közös érdekű viszonyoktól — abban különböztek, hogy a közös ügyek tekintetében kizárólag közösen járhatott el a két ország, a dualisztikus ügyek körében pedig, ha nem jött létre a társországok között közös megállapodás a két ország önállóan is eljárhatott.

Az Osztrák-Magyar Monarchiának nem volt közös államfője és kormánya. Mindkét állam legfőbb közjogi méltóságát az osztrák császári és a magyar királyi tisztséget egy természetes személy I. Ferenc József töltötte be. Közös kormány ugyan nem létezett, azonban a közös ügyek intézése céljából közös minisztériumok működtek, amelyek élén közös miniszterek álltak, külügy-, hadügy- és pénzügyminiszter. E miniszterek értekezleteit — amelyben a két társország miniszterelnöke és a társországoknak a tárgyalt témában érintett miniszterei is részt vettek — hívták közös minisztertanácsnak. Amennyiben a közös minisztertanácsban az uralkodó elnökölt az üléseket koronatanácsnak nevezték. A közös minisztereket az uralkodó a két társország országgyűlésétől függetlenül nevezte ki és mentette fel. A közös miniszterek az uralkodónak tartoztak felelősséggel.

A közös költségeket a delegációk hagyták jóvá. A delegációk a két társország országgyűléseinek a bizottságai voltak, amelyeket az országgyűlések felhatalmaztak a közös költségvetés megállapítására. A közös költségvetésre a javaslatot a közös pénzügyminiszter terjesztette elő az indokláshoz pedig a közös külügy- és hadügyminiszter is csatlakozott. A hatvan tagú delegációkat egy évre választották. A magyar delegáció negyven tagját a képviselőház, húsz tagját a főrendiház küldte. A magyar delegáción belül öt horvátországi képviselőnek kellett lennie négynek a képviselőházból egynek pedig a főrendiház tagjai közül. Az osztrák delegáció negyven tagját a képviselőház, húsz tagját pedig az urak háza választotta. Csehország tíz, Gallícia hét, Morvaország négy, Alsó Ausztria három, Felső Ausztria kettő Steyer kettő, Tirol kettő a többi tartomány pedig egy-egy tagot küldött a delegációba. A delegációk évenként felváltva Bécsen és Budapesten üléseztek. Egyet nem értés esetén a delegációk tekintetében az uralkodónak nem volt döntési joga.

A közös költségek fedezésére a vámbevételek voltak hivatottak. A fennmaradó résznek a két társország közötti megoszlási arányáról pedig a két országgyűlés döntött. Ezt az arányt kvótának nevezték. A kvótát meghatározott időre állapították meg. A kvóta megállapítása érdekében a két országgyűlés bizottságot küldött ki a téma egyeztetése céljából. Abban az esetben, ha a két országgyűlés nem tudott megállapodni, az uralkodónak volt döntési joga. Mivel a Magyar Királyság gazdasága dinamikusabban fejlődött a bevételei is gyorsabban nőttek, mint az Osztrák Császárságé. Ebből fakadóan pedig a közös költségek fedezésében a magyar arány nőtt. 1873-ban a magyar arány 31.4%, 1917-ben pedig 34.4% volt.

Az Osztrák-Magyar Monarchia területe a történelmi Magyarországot és az Osztrák Császárságot foglalta magába, amely ebben az időben kiterjedt a mai Ausztrián túl a mai Cseh Köztársaságra és a mai Lengyelország azon részére, amelynek a történelmi elnevezése Gallícia, továbbá Bukovinára valamint az Osztrák Császárság és a Magyar Királyság közös irányítása alatt álló Bosznia-Hercegovinára. Az Osztrák Császársághoz tartozott még a Dalmát tengerpart is Fiume kivételével, amely a Magyar Királyság részét alkotta.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

P

Palánk Dévidéki település, jelenleg Szerbia területén.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Partium A Tiszántúlnak Erdllyel határos síkvidéki sávja.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Párizs Franciaország fővárosa.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Perkáta Fejér vármegyei település.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Pest a főváros létrejöttekor a három egyesülő város Óbuda, Buda és Pest egyike. A gyarapodó fővárosba integrált a Duna baloldalán elterülő települések összességét is pesti oldalnak nevezik.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Pest vármegye a Duna két partján elterülő vármegye, melyet Szlovákia, Komárom-Esztergom vármegye, Fejér vármegye, Bács-Kiskun vármegye, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, Heves vármegye és Nógrád vármegye határolnak. A vármegye jelentős része az ország fővárosának aglomerációja szerepét tölti be. A vármegye kezdetben a kunsági területeket nem foglalta magába. Ezeket a polgári közigazgatás kialakítása nyomán kapcsolták a vármegyéhez. Pilis Vármegye a török hódítás előtt önálló vármegye volt, amelyet később csatoltak Pest Vármegyéhez.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Lásd Pest vármegye

Pécs Baranya vármegye székhelye.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Portugália Európa legnyugatibb állama, a Hispán félsziget Atlanti-óceán-i partvidékén terül el.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Poznan Lengyelországi város.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Pozsony A trianoni békediktátum után Szlovákia fővárosa. A történelmi Magyarország Pozsony vármegyéjének székhelye. Árpád-kori település. A magyar országgyűléseket évszázadokig Pozsonyban hívták össze.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Prága Csehország fővárosa.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Przemyšl Galíciai stratégiai erődegyüttes, amely az Osztrák-Magyar Monarchia keleti határait védte.

SUBA János: Védhírszerzőszolgálat kiépítése 1918-ban. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XVIII. évf. (2010) 21. sz. 140-147.p. A tanulmány korábbi változata 2007. október 5.-én Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak *„A magyar rendvédelem fejlődése a XIX–XX. században”* című XXI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

R

Rédics Dráva menti határszéli település a trianoni békediktátum után.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Római Birodalom Az ókorban Róma centrummal döntően a Földközi-tenger melléki területeket magába foglaló birodalom.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Románia Magyarországgal határos ország. A trianoni békediktátum Romániának jutatta a történelmi Magyarország mintegy egyharmadát több millió magyar ajkú lakossal. Románia a XIX. század utolsó negyedében jött létre havasalföldi és moldáviai fejedelemségek egyesülésével, Román Királyság néven amely államforma 1945-ig működött.. Az 1848-1849-es, 1919-es és 1945-ös fegyveres harcok kapcsán a magyar lakossággal szemben tömeges és brutális gyilkosságokat követtek el a román fegyveresek. Ezek az atrocitások és a román pártállam időszakában megvalósuló magyarellenes magatartás beárnyékolják a magyar-román viszonyt. A román hatóságok a magyar nemzetiség beolvasztására törekedtek. A romániai magyar nemzetiség az ország Európai Unióhoz történő csatlakozása után is küzd a nemzetiségi jogai maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

S-Sz

Sárrét A Sárvíz melletti lapos, vizenyős terület, amely a Balaton és a Duna között húzódik.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Sárvíz A vizfolyás a Balaton és a duna közötti Sárrét mellett.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november

11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Schengen Kisváros a francia-német határon.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Siklós Baranya vármegyei település.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Simontornya Település Kelet-Dunántúlon, amely hagyományosan Fejér vármegye területéhez tartozott, jelenleg Tolna megyéhez tartorik.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Sió részben természetes, részben mesterséges vízfolyás a Balaton és a Duna között.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Siófok Balatonparti város Somogy Vármegyében.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Solt a Duna balpartáján található település a Csepel-sziget Baja félúton.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Somogy Vármegye, magyar területi közigazgatási egység a Dél-Dunántúlon.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Sopron A történelmi Magyarország Sopron vármegyéjének székhelye. Jelenleg a magyar-osztrák határ magyar oldalán elterülő szép fekvésű határváros. A trianoni békediktátum során elcsatolni kívánt terület volt, ahol a hovatartozás témájában népszavazást tartottak, melynek során a lakosság Magyarországhoz tartozás mellett szavazott. Ezáltal a város elnyerte a „Civitas fidelissima” kitűntető címet.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. novem-

ber 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Spanyolország A Hispán félsziget többségét magába foglaló Dél-Európa-i állam.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Strassburg Város Németországban.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Svábhegy A Budai-hegység része.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Svájc Európa közepén az alpok hegyei között elterülő kantonokból álló szövetségi állam, amely Lichtensteinel, Németországgal, Franciaországgal és Olaszországgal határos.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szabadka délvidéki város jelenleg Szerbia területén.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Száva Az Alpok keleti lejtőjén eredő és Nándorfehérvárnál a Dunába torkolló folyó, amelynek alsó folyása Horvátország és Bosznia-Hercegovina, illetve Szerbia határfolyója.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Szeged Csongrád vármegye székhelye, Tisza parti város.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szerbia A szerbek már a középkorban államot hoztak létre a Balkánon. A török hódítók kiűzése után az elnéptelenedet Dél-Alföld-i területekre szerbeket telepítettek. A Habsburgok a magyar ellenállás egyik ellenszereként támaszkodtak a betelepített szerbekre. A trianoni békediktátum a Szerb Királysághoz csatolta Magyarország Dél-Alföldi területeit, közel 1 000 000 főnyi magyar lakossal. Ekkor a Szerb Királyság átalakult a vele egyesülő volt Osztrák-Magyar-Monarchia-i területekkel Szerb-Horvát-Szlovén Királysággá, melyet később Jugoszláviának neveztek. A szerb hatóságok a magyar földbirtokosoktól elkobzott földeket a betelepített szerbek között osztották föl, így a magyar lakosság jelentős része földönfutóvá vált. Az 1848-1849-es, az 1919-es és 1945-ös fegyveres harcok kapcsán a magyar lakossággal szemben tömeges és brutális gyilkosságokat

követtek el a szerb fegyveresek. Ezek az atrocitások beárnyékolják a magyar-szerb viszonyt. A szerbiai magyarok küzdenek a nemzetiségi jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Székelyföld Erdély keleti szögletében a Kárpátok karéjában fekvő terület, amelyen a magyar nemzet székely része él. Jelenleg Romániához tartozik.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Székelyudvarhely Erdélyi város, jelenleg Románia területén.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Székesfehérvár Fejér vármegye székhelye, a középkorban huzamosabb ideig az ország fővárosa.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szigetvár város Baranya váregyében.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szlovákia magyarok és többségében a szláv nyelvcsaládhoz tartozó szlovákok lakják, akik a XIX. században fejlődtek nemzetté. Fiatal állam. A trianoni békediktátum nyomán Csehszlovákia része. Az I. bécsi döntéssel a magyar lakta területek Nyitra térségének kivételével visszakerültek a Magyar Királysághoz. A szlovákok által lakott északi rész pedig látszólagos függetlenséggel a Harmadik Német Birodalom csatlós államává vált. A második világháború után ismét Csehszlovákia részévé vált majd XX. kilencvenes évek elején önállósodott. A felvidéki magyar lakosságot igyekeztek elszlovákosítani a második világháború végén és azt közvetlenül követően tömeges méretű gyilkosságokat követtek el a magyar etnikum ellen. A magyar lakosság egy részét kitelepítették szülőföldjéről. A magyarok elleni diszkriminatív cselekedeteket megalapozó Beneš-dekrétumok máig érvényben vannak.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szlovénia döntően a szláv nyelvcsaládhoz tartozó szlovén nép által lakott terület, amely az Alpok lábánál az Adria és a Kárpát-medence között terül el, jelenleg Ausztria, Magyarország, Horvátország és Olaszország által határolt területen. Szlovénia fiatal állam. Az első világháború után létrejövő délszláv állam része volt. Függetlenségét a Jugoszláv Szövetségi Szocialista Köztársaság felbomlásakor nyerte el.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szombathely Vas vármegye székhelye.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szovjetunió Az Orosz Birodalom romjain az első világháború után létrejövő államszövetség, amely a XX. század végén felbomlott.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

T

Tampere Város Finnország középső részén.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Tanácsköztársaság Lásd Magyarország

Temesvár Délvidéki város, jelenleg Románia területén.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Tennenberg Kelet-Poroszországi település.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Teschen Sziléziai település.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Titeli Sajkás Kerület Nem csupán területi egység, hanem a katonai határőrvidék egyik alakulatának területe is. A Sajkás Kerület azonban jóval régebbi mint magaa a határőrvidék. A Duna és a Tisza összefolyási területénél éltek a sajkások, akik az Al-Duna és Al-száva térségének határvédelmi teeendőit látták el..

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Tisza A legnagyobb Kárpát-medencében eredő folyó, Máramaros vármegyéből ered és a Szerémségnél torkolik a Dunába.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Tiszántúl Az Alföldnek a Tisza és Erdély között elterülő része.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Togó Afrika nyugati részén, az úgynevezett Aranypart és Francia Nyugat-Afrika által határolt német gyarmat az Atlanti Óceán partján. Területe az I. világháború előtt 89 431 km ^{2} lakosainak száma mintegy 1 000 000, a nem afrikai rasszhoz tartozott 368 fő többségében német állampolgár.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Tokió Japán fővárosa.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Tolna vármegye A Dunántúl keleti részén, a Duna jobbpartján elterülő Fejér, Somogy, Baranya és Bács-Kiskun vármegyék által határolt vármegye.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Tompa A történelmi Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Bács-Bodrog vármegyék trainoni békediktátum utáni maradványain létrejött Bács-Kiskun vármegyei település.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Tordesillas Település a Hispán félszigeten, ahol 1794-ben a spanyolok és a portugálok felosztották egymás közt a Világ tengerei feletti befolyási övezeteket.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Törökország Kis-ázsiai állam (néhány kormányzósággal az Európai kontinensen). A Török-birodalom felbomlása után jött létre, melynek során szétválasztották az iszlám egyházat a világi államtól.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Trianon Párizs melléki kastély, ahol az első világháború után Magyarországra erőltetett békediktátumot aláírták.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Trieszt Az Isztriai-félsziget északi sarkában elhelyezkedő kikötőváros. A Habsburg-birodalom legjelentősebb kereskedelmi városa. Jelenleg Szlovénia területén.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Tulln Ausztriai település a Duna partján.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

U-Ü

Udvar Magyar határtelepülés a jelenlegi magyar-horvát határ mentén, határátkelőhely Horvátország fele, Baranya vármegyében.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ukrajna A Szovjetúnió felbomlása után önállósult kelet-európai ország.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ungvár Kárpátaljai település jelenleg Ukrajna területén.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

V-W

Varsó Lengyelország fővárosa.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Vaskapu A Duna a történelmi Magyarország területét a Vaskapunál hagyja el, amely hegyek közötti keskeny szoros. A térség szabályozását megelőzően számos zátony nehezítette a hajózást.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Várpalota (Korábban Palota) Veszprém vármegyei település a Bakony aljában.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Velencei tó Magyarország második legnagyobb természetes tava, Fejér megyében, Budapest és Székesfehérvár között a Velencei-hegység lábánál található.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Versailles A II. világháborút lezáró béketárgyalásokat lezáró dokumentumok aláírásának helyszíne Párizs mellett.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Veszprém vármegye Dunántúl-i vármegye.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Vértesalja A Vértes hegység lábánál található terület, amely a Velencei Tóig terjed.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Wienerneustadt Lásd Bécsújhely

Z-Zs

Zalaegerszeg Jelentős dunántúli település, Zala vármegye székhelye, a Zala-folyó partján.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Zágráb Horvátország fővárosa.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Zákány Magyar határtelepülés a jelenlegi magyar-horvát határ mentén, Somogy vármegyében.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Zombor Dél-Alföldi város jelenleg Szerbia területén. Zomboron működött a Magyar Királyi Csendőrség lókiképző központja, melyet a trianoni békediktátum miatt Kiskunhalasra telepítettek. A csendőrség feloszlatása után a lovasbázist a határőrség kapta meg. A rendszerváltás után a bázist eladták.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

INDEX CHRONOLOGICUS

Ie. 1780

Ie. 1780 Ezen évből maradt fenn a hajózással kapcsolatos első írásos szabályozás.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1018

1018 Székesfehér ezen évtől kezdve az Árpád-Házi királyok az egyik királyi székhelye a törökök benyomulásáig.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1063

1063 A hajózás középkori írásos szabályozói közül az egyik legjellemzőbb gyűjtemény ebben az évben keletkezett *Ordinamenta et Consiuetudio Maris* címmel.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1222

1222 II. András kiadja dekrétumát, az Aranybulát, mely a magyar történelmi alkotmánynak egyik meghatározó jelentőségű törvénye és amely megalapozta a nemesi vármegyét.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1494

1494 A spanyolok és a portugálok a hispán félszigeten lévő Tordesille-ben ekkor kötötték meg a Világ tengerei feletti befolyást tartalmazó egyezményüket.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1526

1526 Fejér vármegye tiszti kara székhelyét Győrbe helyezte át. Fejér vármegye törökök által meg nem szállt észak-nyugati részét pedig ideiglenesen Veszprém és Komárom vármegyékhez csatolták.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1543

1543 Fejér vármegye területének döntő többsége török megszállás alá került amely 1688-ig tartott, amikor a Vármegye felszabadult a török megszállás alól.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1545

1545 A magyar országgyűlés törvényt hozott arról, hogy a királyi helyhatóság törvénytelen rendeleteit a vármegyék nem kötelesek végrehajtani.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett

rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1596

1596 Az országgyűlés a solti széket Fejér vármegyétől Pest-Pilis vármegyéhez csatolta.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1609

1609 Ebben az évben hozta létre GROTIUS Hugó a modern tengerjog alapajait tarttalmazó művét *Mare liberum* [A tengerek szabadsága] címmel.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1660

1660 Ettől az évtől kezdve a török kiűzéséig Fejér vármegye területén a úgynevezett parasztvármegye működött.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1688

1688 Fejér vármegye területét a török megszállás alól felszabadították. A vármegyében katonai közigazgatást vezettek be, amely 1692-ig tartott.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1692

1692 Fejér vármegye területén a katonai közigazgatást a nemesi vármegye közigazgatása váltotta fel.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1694

október 14 az uralkodó Fejér vármegye számára új vármegyei pecsétet adományozott, mellyel megerősítette korábbi kiváltságait.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1703

1703 Lipót császár a „Diploma Leopoldium” adománylevéllel Fehérvár város kiváltságait megerősítette.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1704

1704 ettől az évtől 1709-ig Fejér vármegye közel 2/3-ban úgynevezett kuruc vármegye működött.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1760

szeptember 11. A Magyar Királyi Nemesi Testőrség alapító oklevelének kelte, amely a testület tagjainak az eskű szövegét is tartalmazza.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1778

1778 A francia király az ország egész területére kiterjedő hatáskörrel rendelkező rendvédelmi testület elnevezését Merécheausseé-ról csendőrségre változtatta.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1783

szeptember 19-én Versailles-ben szállt fel az első légballon.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1794

június 26. E napon a Fleures-i csatában először használtak hőlégballonokat katonai célokra.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1830

1830 ebben az évben Fejér vármegye területén 1 szabad királyi város, 17 mezőváros, 72 falu, 15 községesített puszta és 273 major terült el. A vármegye lakosság mintegy 100 0000 fő volt.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1840

1840 az 1840/IX.tc-kel létrehozták a mezei rendőrséget, amely 1894-ig működött, amikor a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894/XII.tc-kel a testületet feloszlatták, feladatkörének egy részét a magyar Királyi Csendőrség, másik részét pedig az újonnan létrehozzott mezőőrség vette át.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1841

december 20-án hozták létre az első jelentős modern tengerjogi egyezményt Londonban a tengerszorosok átjárhatóságáról.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1850

november 30. I. Ferenc József enapon állította fel a Császári-Királyi Flottillahadtestet, amely 1866-ig működött.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1852

1852 Ebben az évben hozták létre az első kormányozható léghajót.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1858

január 16. ANDRÁSSYNÉ született VÉGH Marietta lakóhelyéül szolgáló kajászó-szentpéteri ANDRÁSSY kastélyt egy rablóbanda kifosztotta, melynek során a kastély értéktárgyait és 3000 forint készpénzt eltulajdonítottak.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1866

1866 Wilhelm von TAGETHOFF a Habsburg-birodalom tengerészetének az altengernagya koncepciót dolgozott ki a Habsburg-birodalom haditengerészetének a fejlesztésére. E tervezetnek képezte részét a monitor típusú hajókból álló folyami flottilla létrehozása.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1867

június 8. Ekkor került sor Ferenc József magyar királlyá koronázására.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1868

június a magyar kormány a Pest-fiumei hajógyárnál megrendelte a Jozef von ROMAKO császári-királyi hajóépítő inspektor által tervezett első két monitort a flotilla számára.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1870

1870 Ebben az évben fejezte be Jozef von ROMAKO a dunai flotilla első két monitorának a terveit.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

április 20. Ezen napon bocsátották vízre a dunai flottila Lajta (Leitha) nevű első monitorát.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

május 17. Ezen napon bocsátották vízre a dunai flottila Maros nevű második monitorát.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1871

1871 Fejér vármegyében a csendbiztosok működési körzeteit a járások területeivel összhangba hozták.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1872

1872 A Magyar Királyi Vám- és Adóhivatalokat — amely szervezetet a Magyar Királyság a neoabszolutizmustól vett át — kettéválasztották Magyar Királyi Adóhivatalokra és Magyar Királyi Vámhivatalokra.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1875

március 9. TISZA Kálmán, az újonnan kinevezett belügyminiszter azzal a határozott véleménnyel lépett fel, hogy az erdélyi csendőrséget nem szabad feloszlatni, hanem a közös hadügyminisztérium fennhatósága alól a magyar kormány felügyelete alá kell vonni.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett

rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1876

1876 március 17. Az uralkodó elrendelte a horvát és az erdélyi csendőrség átadását a magyar kormánynak.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

1878

március 1. E nappal kezdve — Fejér vármegye területének érintetlenül hagyásával — a járások számát néggyel növelték.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1881

február 14.-én az uralkodó szentesítette az 1881/III.tc.-et „a közbiztonság szervezéséről” címmel, amely elrendelte a Magyar Királyi Csendőrség létrehozását. Az uralkodó általi szentesítés dátuma 1933 óta a Magyar Királyi Csendőrség napja.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

április 11. Ezen a napon nyert szentesítést a Fővárosi Magyar Királyi Rendőrség végleges államosításáról szóló 1881/XXI.tc. a Budapest-Fővárosi Rendőrségről.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1882

január 1. Ekkor kezdte meg — az Erdélyi Csendőrség mintájára — a Magyar Királyi Csendőrség országos kiépítése.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1883

április 21. Fejér vármegye alispánja ekkor hirdette ki, hogy az 1881/III.tc. alapján a vármegyei közbiztonsági teendők ellátását a Magyar Királyi Csendőrség fogja átvenni.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1884

január 1. Fejér vármegyében megkezdte működését a Magyar Királyi Csendőrség, 14 őrsse és 84 csendőrrel.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1890

1890-ben megszűntették az 1840-ben létesített Mezei rendőrséget.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett

rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1892

január 1. a miniszterelnök és az érintett tárcák vezetői által jóváhagyott 1891-ben kibocsájtott utasítás rendelkezett a Magyar Királyi Csendőrségen belül a határszéli csendőrség létrehozásáról.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1896

1896 Ebben az évben hozták létre a császári Németországban a gyarmati törvényt.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1896 Ekkor kezdte meg a működését az Osztrák-Magyar Monarchia távírász iskolája Tullnban

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

július 18. Ekkor állították fel a Német Gyarmatok Hadseregének Főparancsnokságát (Oberkommando der Schutztruppe) Berlinben.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1899

1899 A belügyminiszter a 130 000/1899.BM. rendelétvel nyomozati utasítást bocsájtott ki a rendőri hatóságok és rendőri közegek részére.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

1903

december 17-én A WRIGHT fivérek merevszárnyú repülőgépe az Északamerikai Egyesült Államokban 59 másodperc alatt 259 métert tett meg a levegőben.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1904

1904-ben állították a fel a Magyar Királyi Darabont Testőrséget.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1904 Német Dél-Nyugat Afrikában ekkor robbant ki az úgynevezett Herero- és Hottentotta-lázadás, amelyet 1907-ben vertek le.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1905

1905 Ekkor robbant ki Német Kelet-Afrikában az úgynevezettt Mai-Mai-felkelés, amelyet 1907-ben vertek le.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Buda-

pesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1907

1907 Ebben az évben a német gyarmatok igazgatása a német császári külügyminisztériumtól átkerült a Birodalmi Gyarmatügyi Minisztériumhoz (Reichskolonialamt).

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1907 A magyar országgyűlés az 1907/III.tc. „a hazai ipar fejlesztéséről” című törvénnyel kötelezővé tette az állami beszerzések tekintetében a magyar termékek előnyben részesítését.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1908

1908-ban Az Evidenzbüro vezetői beosztását Alfred Redltől Maximilian Ronge vette át.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1910

1910 Ebben az évben Párizsban ült össze az első nemzetközi konferencia a légtér jogi szabályozásának megvitatása témájával.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1910 A német Deutsche Luftschiffahrts társaság először látott el kereskedelmi légiutas szállítási tevékenységet, bár a WRIGHT fivérek már 1908-ban is szállítottak alkalomszerűen személyeket a repülőgépükön.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1912

június 1-vel hatályosult a minisztertanácsnak a határszéli csendőrség megerősítésére vonatkozó határozata. 1911. augusztus 3-án jóváhagyólag tárgyalta a minisztertanács az 1911. februárjában előterjesztett javaslatot a határszéli csendőrség megerősítésére. Ennek nyomán 160 őrsön 1038 főnyi csendőr legénység teljesített határőrizeti szolgálatot mintegy 35 főnyi tiszt vezetésével.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1913

1913 Ebben az évben kezdte meg menetrendszerinti működését a kereskedelmi utasszállító célra épített repülőgép az orosz Sikorsky Ilija Muromets.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1914

július 31. ezen a napon mozgósították az Osztrák-Magyar Monarchia véderejét

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi vál-

tozata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 17-én az Osztrák-Magyar Monarchia hadsereg főparancsnokának újonnan létrehozott hírszerző osztálya Przemyslbe települt.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 13-án az Osztrák-Magyar Monarchia hadsereg főparancsnokának újonnan létrehozott hírszerző osztálya Neu Sandec-ből Teschen-be települt.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1915

augusztus 25-én az Osztrák-Magyar Monarchia hadereje elfoglalta Breszt-Litovszk várost. A győzelemben jelentős szerepet játszott Pokorny Hermann által 1914. decembere és 1915. márciusa között dekódolt több száz távirat csomag.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1917

1917 ebben az évben vette át az Osztrák-Magyar Monarchia hadsereg-főparancsnoksága hírszerző osztályának vezetői beosztását Oskar HRANILOVIC-CVETASSIN ezredestől Maximilian RONGE ezredes.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1917-ben az Osztrák-Magyar Monarchia hadsereg főparancsnokának újonnan létrehozott hírszerző osztálya Teschen-ből Baden-be települt.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1918

1918 a hadügyminisztérium első osztályaként SZTOJAKIVICS Demeter vezetésével jött létre a Magyar Királyság önálló hírszerző szervezete.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 17. a fővezérség 2. csoportjához került — ugyancsak SZTOJAKOVICS Demeter vezetésével — a magyar hírszerzés feladatköre.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1919

1919 a magyar kormány a szabadságjogok gyakorlásának biztosításáról szóló 6335/1919.ME. rendeletével biztosította a gyülekezési és szólásszabadság lehetőségét.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1919 Ebben az évben született az első nemzetközi repülési egyezmény Párizsban.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

március 26. a magyar rendvédelmi testületeket az e napon a forradalmi kormányzó tanács által rendeleti úton újonnan felállított Vörös Őrségbe integrálták.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 9. Szegeden HORTHY Miklós altengernagy — mint a KÁROLYI-kormány hadügyminisztere — felhívást bocsájtott ki a Magyar Nemzeti Hadsereg felállításáról.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 12 HORTHY Miklkós altengernagy kivált a kormányból és átvette a a Magyr Nemzeti Hadsereg főparancsnokságát.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

július HORTHY Miklós altengernagynak a magyar katonai közigazgatás újjászervezésére vonatkozó 1919.VIII.22-ei rendeletét megelőzően 2 katonai körletparancsnokság már működött, a szombathelyi és a szegedi székhelyű.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 3.-án a Vörös Őrséget a PEIDL-kormány megszűntette és visszaállította a Tanácsköztársaság előtti rendvédelmi testületeket. (6/1919.NM.r.)

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 5. Báró LEHÁR Antal ezredes által szervezett és vezetett legitimista Feldbach-i tiszti zászlóalj átlépte a magyar-osztrák határt, a főhadiszállását pedig Szombathelyen rendezte be.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 6. A PEIDL-kormány hadügyminisztere HAUBRICH József feloszlatta a már felbomlott Vörös Hadsereget.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a

„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben" című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 7. ezen napon rendelték el az országos toborzást a magyar uralom alatt álló területeken a Magyar Nemzeti Hadsereg szeámára, melyet BERNÁTSKY kornél tábornok irányított.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 7-től működött kormányok és azok tagjai által kibocsájtott rendeletek érvényességét az alkotmányosság helyreállításáról és az állami főhatalom gyakorlásának ideiglenes rendezéséről szóló 1920/I.tc. elismerte.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 9. SCHNETZER Ferenc vezérőrnagy a FRIEDRICH-kormány hadügyminisztere rendeletben erősítette meg azt, hogy a magyar uralom alatt álló területeken a Magyar Nemzeti Hadsereg az egyedüli legitim fegyveres erő.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 9. HORTHY Miklós altengernagy a Magyar Nemzeti Hadsereg főparancsnokságát a kormánytól független fővezérséggé szervezete át. A fővezérség 1920.IV.1-én szűnt meg.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 15. HORTHY Miklós altengernagy átvette az összes magyar fegyveres erő és testület feletti főparancsnokságot.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 22-én HORTHY Miklós altengernagy elrendelte a magyar uralom alatt álló területekena sorozást.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 22. HORTHY Miklós altengernagy magyar uralom alatt álló területeken elrendelte a honvéd közigazgatás újjászervezését.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

szeptember 30. A magyar kormány az egyesülési és gyülekezési jogról szóló 5084/1919.ME. rendeletében hatályon kívül helyezte e témakörben az őszirózsás forradalom időszakában keletkezett liberális rendelkezéseket.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 1. 5047/1919.ME.rendelettel a rendőrségeket államosították.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 15. a katonai körletparancsnokságok által a fővezérséghez eljuttatott hadrendi kimutatások összesítése szerint a Magyar Nemzeti Hadsereg létszáma meghaladta a 30 000 fős létszámot.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 30. a katonai körletparancsnokságok által a fővezérséghez eljuttatott hadrendi kimutatások összesítése szerint a Magyar Nnemzeti Hadsereg létszáma meghaladta a 56 000 fős létszámot.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 18. A fővezérség elrendelte, hogy a katonai körletparancsnokságok havonta elsején és tizenhatodikán hadrendi kimutatásokat küldjenek az elöljárójuknak.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1919-1930 az 5047/1919-es miniszterelnöki rendelettel ekkor államosították az önkormányzati rendőrségeket, amely folyamat 1921 augusztusáig tartott. A Magyar Királyi Állami Rendőrség névvel létrehozott új rendvédelmi testület ezzel az elnevezéssel 1930 végéig működött.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1920

január 15. a katonai körletparancsnokságok által a fővezérséghez eljuttatott hadrendi kimutatások összesítése szerint a Magyar Nemzeti Hadsereg létszáma meghaladta a 65 245 fős létszámot.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

február 1. E napon budapesti székhellyel feállították a magyar Aeroforgalmi Részvénytársaságot, melyet a Szövetségközi katonai Ellenőrző Bizotság 1921. XII. 6-án a trianoni békediktátum megszegésére hivakozva feloszlatott.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

február 25. Ettől a naptól 1920. III.31-ig tartott a magyar haderő tiszántúli bevonulása a román kiürítést követően.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

április 1. A honvédelmi miniszter elrendelte az alárendeltségébe tartozó szervezetek számára a szervezetek elnevezésében a Magyar Királyi előtag használatát. Ettől fogva a Magyar Nemzeti Hadsereg neve Magyar Királyi Nemzeti Hadsereg.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május 1. a katonai körletparancsnokságok által a fővezérséghez eljuttatott hadrendi kimutatások összesítése szerint a Magyar Nemzeti Hadsereg létszáma meghaladta a 97 537 fős létszámot, az összlétszm 38 %-át tették ki a csendőralakulások.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május 1. Ezen a napon állították fel Tiszántúl működési területtel — a román hadsereg kivonulása nyomán — a debreceni katonai körletparancsnokságot.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

július 1. a katonai körletparancsnokságok által a fővezérséghez eljuttatott hadrendi kimutatások összesítése szerint a Magyar Nemzeti Hadsereg létszáma meghaladta a 144 280 fős létszámot.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

szeptember 14. HORTHY Miklós rendeleti úton a katonai és a polgári közigazgatást szétválasztotta egymástól.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 4. WULFF Olaf Richárd fregattkapitány elkészítette a Dunai Flottilla folyamőrséggé átszervezésének a tervezetét.

PARÁDI József: A két világháború közötti Magyar Királyság rendvédelme. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XVIII. évf. (2010) 21. sz. 85-100.p. A tanulmány korábbi változata 2007. október 5.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak *„A magyar rendvédelem fejlődése a XIX–XX. században”* című XXI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1921

1921 A belügyminiszter rendeleti úton szabályozta a Magyar Királyi Csendőrség és a Magyar Királyi Állami Rendőrség viszonyát.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

január 1. a hadrendekben a csendőr alakulások elnevezést felváltja a karhatalmi jelző használata. Ekkor már a Magyar Királyi Nemzeti Hadsereg összlétszámának 26 %-át alkották a karhatalmi alakulatok.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

január 3.-án minisztertanácsi ülés döntött a rendvédelmi testületek reorganizációja témájában, egyben pedig elhatározták a Magyar Királyi Vámőrség és a Magyar Királyi Folyamőrség felállítását.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

március 1.-én létrehozták a Magyar Királyi Folyamőrséget, amelybe beleolvadt a Dunaőrség. A Magyar Királyi Folyamőrség 1939-ig működött, amikor rejtett részét a Magyar Királyi Honvédségbe, nyílt részét pedig részben a Magyar Királyi Csendőrségbe részben pedig a Magyar Királyi Rendőrségbe beolvasztották.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1921-1927.március 31. Ebben az időszakban működött Magyarországon az ANTANTáltal létrehozott Szövetségközi Katonai ellenőrző Bizottság, melynek az volt a feladata, hogy a Magyarországra kényszerített trianoni békedi8ktátum betartását a helyszínen ellenőrizze.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

december 6. e napon oszlatta fel a Szövetségközi katonai Ellenőrző Bizotság a trianoni békediktátum megszegésére hivakozva a budapesti székhellyel 1920. II.1-én feállított a magyar Aeroforgalmi Részvénytársaságot.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1922

1922 a magyar kormány rendeleti úton szabályozta az egyesületek alapításának lehetőségeit és működésük körülményeit az egyesületi alapszabályok általános kellékeiről szóló 77 000/1922.BM. rendeletével.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

február 26. E napon hirdették ki a Magyar Királyi Folyamőrség szervezéséről, létszámának, kiegészítési módjának és felfegyverzésének megállapításáról szóló 1922/XIV.tc.-et.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

tavasz Franco-roumain légiforgalmi társaság légijáratot indított Budapest és Prága között.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

november 17. az ANMTANT feloldotta a magyarországi repülési tilalmat.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1923

1923 A Magyar Posta bekapcsolódot a Magyarországot érintő légijáratok meteorológiai és forgalmi hírváltásának biztosítási rendszerébe.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1924

december 13-án kezdte el működését a minisztertanácsi felhatalmazás alapján a kereskedelemügyi miniszter által rendeleti úton felállított Magyar Királyi Légügyi Hivatal.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1925

1925 az új magyar hírszerzésben a rádiófelderítés létrehozója és vezetője POKORNY Hermann volt.

SUBA János: Védhírszerzőszolgálat kiépítése 1918-ban. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XVIII. évf. (2010) 21. sz. 140-147.p. A tanulmány korábbi változata 2007. október 5.-én Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak *„A magyar rendvédelem fejlődése a XIX–XX. században”* című XXI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1925-re az 1919-es újjáalakítás nyomán a Magyar Királyi Csendőrség létszáma és szervezete stabilizálódott. A testületnél 12 328 fő teljesített szolgálatot, szervezete 7 kerületből, 30 osztályból, 93 szárnyból 209 szakaszból és 853 őrsből állt.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1926

április 24 –én Párizsban a közlekedés szabályozása tárgyában nemzetközi szerződést hoztak létre, melyhez a Magyar Királyság is csatlakozott. Az egyezményt az 1929/XXXII.tc.-kel iktatták be a magyar törvények közé, melynek a végrehajtására vonatkozóan a belügyminiszter a 250 000/1929. számú rendeletében inézkedett, amely az úgynevezett közlekedési kódexet tartalmazta.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Július 31.-én A belügyminiszter rendeleti úton szabályozta a Magyar Királyi Csendőrség és a Magyar Királyi Állami Rendőrség viszonyát a 74 937/1926.BM. körrendeletével.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

1927

március 31. Az Antant hatalmak megszűntették a Szövetségközi Ellenőrző Bizottság magyarországi működését.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1928

1928 A Szövetségközi Ellenőrző Bizottság a magyarországi helyszíni ellenőrzéseit beszűntette.

PARÁDI József: A polgári magyar állam rendőrségei 1867-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XX. évf. (2011) 23. sz. 124-143. p. A tanulmány korábbi változata 2009. október 9.-én Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak *„A kiegyezéstől az ezredfordulóig felszámolt országos hatáskörű magyar rendvédelmi testületek.”* című XXIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

szeptember A leendő közlekedési csendőrség személyi állományát (az első 20 főt) a Magyar Királyi Honvédséghez vezényelték gépjárművezetői tanfolyam elvégzése céljából.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1929

1929 a Magyar Királyi Csendőrség 21 rádiófigyelő állomást működtetett.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1929 Ebben az évben állították fel a Magyar Királyi Csendőrség első két közlekedési őrsét Székesfehérvár és Győr székhelyekkel. A közlekedési őrsöket motorkerékpárokkal szerelték fel.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

április ekkor fejezte be a Magyar Királyi Csendőrségtől a Magyar Királyi Honvédséghez gépjárművezető tanfolyam elvégzése céljából vezényelt 20 a tanfolyamot, majd visszavezényelték őket e csendőrséghez.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1929 A repülőtéri gondnokságokat egy-egy csendőr különítménnyel erősítették meg.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1929 Ebben az évben hozták létre a közúti közlekedés felügyelete céljából a Magyar Királyi Csendőrségen belül a közlekedéi csendőrséget.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 12-én 152 ország aláírásával kereskedelmi célú polgári légiközlekedési egyezményt hoztak létre Varsóban.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1930

1930 Ebben az évben indult a Zeppelin légitársaság interkontinentális légijárata.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Január 21.-én A belügyminiszter rendeleti úton szabályozta a Magyar Királyi Csendőrség és a Magyar Királyi Állami Rendőrség viszonyát a 60 374/1930.BM. körrendeletével.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

1930 a Magyar Királyi Csendőrség szervezetében új szolgálati ágat hoztak létre a csendőrségi nyomozó szolgálatot. A szolgálati ág vezető szervezete a Központi Nyomozó Parancsnokság volt, amely több alosztály szintű részlegből állt. Külön alosztálya volt a nyilvántartásnak, a politikai ügyeknek stb. A Központi Nyomozó Parancsnokság szakmai felügyeletet gyakorolt a csendőrkerület parancsnokságok közvetlen alárendeltségében felállított nyomozó alosztályok felett.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1931

1931-1945 Az első világháború után államosított magyar rendőrség elnevezését magyar Királyi Állami Rendőrségről Magyar Királyi Rendőrségre változtatták a 6500/1931.ME. rendelettel, a testület szervezeti felépítésének módosításával, az új névvel a szervezet 1945-ig működött.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1932

1932-ben a magyar országgyűlés a Magyar Királyi Rendőrség fegyverhasználati jogáról szóló 1932/XIII.tc.-kel szabályozta a testület fegyverhasználati jogosultságát.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1932 a HM VI. Csoportfőnökségéből — amely a magyar haderő álcázot vezérkara volt — létrehozták a honvéd vezérkart, amelynek a 2. osztálya végezte a hírszerzési teendőket.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 1. A Magyar Királyi csendőrségnél a gyarapodó gépjárműállomány felügyelete céljából gépjármű előadói státuszt rendszeresítettek.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 1. a Magyar Királyi Vámőrség nevét Magyar Királyi Határőrségre változtatták, amely testület 1938. október 1-éig működött, ekkor Magyar Királyi Honvéd Határvadászok elnevezéssel önálló csapatnemként beolvadt a Magyar Királyi Honvédségbe. A Magyar Királyi Határőrség rejtetten a honvédelmi tárca irányítása alá tartozott.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1933

1933 A Magyar Királyi Csendőrségnél a motoros csendőrök számára a kalap helyett fejhez simuló fejvédőt rendszeresítettek.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 26-án a légijárművek feletti joghatóság témájában Montevideóban nemzetközi egyezményt írt alá számos ország képviselője.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1934

1934 A Magyar Királyi Csendőrségnél rendszeresített motorkerékpárokat Fiat-Balilla gépkocsikra cserélték fel.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1935

1935 A Magyar Királyi Csendőrségnél rendszerbe állították a Mercedes Benz 170 típusú gépjárműveket.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1935 –ben — a Magyar Királyi csendőrség kötelékében 1930-ban felállított nyomozó prancsnokság kötelékében — központi rádiófigyelőállomást hoztak létre a külföldi rádióadások megfigyelése céljából.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1936

1936 Ettől az évtől kezdve rendszeresítettek a Magyar Királyi Csendőrségnél teherszállítás céljára tehergépkocsikat.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1936 Ebben az évben fejlesztették országos szervezetté a közlekedési csendőrséget a Magyar Királyságban.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 15. A Magyar Királyi Csendőrségnél — a gyarapodó gépjárműállomány szakszerű ellátása érdekében — közlekedési tiszti parancsnokságot állítottak fel a korábbi gépjárműelőadói státuszt felváltva.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1937

1937 a magyar kormány pontosította az egyesületek működésének a rendjét az egyesületek működésének fokoztabb felügyeletéről és ellenőrzéséről szóló 180 000/1937.BM. körrendeletével és az újabb egyesületek korlátozásáról és a felesleges egyesületek megszűntetéséről szóló 181 001/1937.BM. körrendeletével.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1937 Ettől az évtől kezdve a Magyar Királyi Csendőrségnél folyamatosan látták a parancsnoki beosztásban lévő személyeket szolgálati személygépkocsikkal.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1937 A trianoni határok közötti Magyar Királyságban ekkor már 22 motorkerékpárral felszerelt közlekedési csendőr őrs teljesített szolgálatot.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1937 A Magyar Királyi Csendőrségnél a Fiat-Balilla gépkocsikat Steyer-50 és Steyer-55 típusú gépkocsikra cserélték fel.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1938

1938 a magyar országgyűlés az egyesülési szabadsággal elkövetett visszaélések megtorlásáról szóló 1938/XVIII.tc.-kel szűkítő jelleggel szabályozta a témakört.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1938 A Magyar Királyi Csendőrségnél helyszínelő és rádiós gépkocsikat is rendszeresítettek.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1938 A Magyar Királyi Csendőrség a szolgálati gépjárműveinek karbantartása céljából javítóműhelyt létesített.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1938 A „Bled-i egyezmény" nyomán Magyarország fegyverkezési egyenjogúsága elismerést nyert.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1938 ebben az évben a Határőrséget önálló csapatnemként határvadász elnevezéssel integrált a Magyar Királyi Honvédségbe.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1939

március 11. E napon lépett hatályba az új honvédelmi törvény. (1939/II.tc. a honvédelemről.)

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

szeptember a magyar kormány a honédelemről szóló 1939/II.tc-ben kapott felhatalmazás alapján a működő egyesületek rendőri ellenőrzésének bevezetése mellett egyesületalakítási tilalmat rendelt el az egyesülési jog szabályozásáról szóló 8110/1939.ME. rendeletével.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1940

augusztus 30. a második bécsi döntés, amellyel a 43 104 km^2 nagyságú Észak-Erdélyt visszacsatolták. (1940/XXVI.tc. a román uralom alól felszabadult keleti és erdélyi országrészeknek a Magyar Szent Koronához visszacsatolásáról és az országgal egyesítéséről.) Ekkor Magyarország területe 160 000 km^2, lakosainak száma pedig 13 000 000 millió fő volt.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1940 Felvidék, Kárpátalja és Észak-Erdély visszatérése nyomán a Magyar Királyi Csendőrség szervezetei elemei gyarapodtak. Ekkor a testület 38 osztályból, 80 szárnyból, 193 szakaszból és 1375 őrsből állt. Az őrsök között 11 vasúti, 22 közlekedési, 11 vízi, 19 repülőtéri és 11 híradó őrs volt.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi*

magyar rendvédelemben" című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1942

1942 Ebben az évben állították fel a Magyar Királyi Csendőrségnél az első karhatalmi szászlóaljat a Galántai Csendőr Zászlóaljat. A zászlóalj legénységi állománya sorozott csendőrökből állt, a tisztek és az altisztek hivatásos csendőrök voltak. A zászlóalj három puskás, egy kerékpáros és egy nehézfegyver századból állt, melyet egy híradó és egy árkász szakasz egészített ki. Később a zászlóalj szervezetét könnyűharckocsi századdal is gyarapították. E századot Ansaldo kishackocsikkal és Csaba – típusú páncélgépkocsikkal szerelték fel. A gyalogszázadok rajait golyószóróval, a nehézfegyver századot epdig aknavetőkkel, géppuskákkal és páncéltörő ágyúkkal is ellátták.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 1. Ezen a napon állították fel Siófokon az első csendőrségi vízi őrsöt.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

szeptember Mivel a Magyar Királyi Honvédség az Ansaldo kisharckocsikat kivonta az állományából, így a Magyar Királyi Csendőrség és a Magyar Királyi Rendőrség 10-10 kisharckocsit kapott.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1943

augusztus a Galántai Csendőr Zászlóaljat a bácskai Palánkára vezényelték karhatalmi feladatok ellátása céljából.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1944

március 1. A Magyar Királyi Csendőrség vasúti csendőrsége leendő személyi állományának e napon kezdődött a szakmai tanfolyama.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

április 1. A Magyar Királyi Csendőrség vasúti csendőrsége e napon kezdte meg működését, a csendőrség szervezetébe önálló szárny fomájában illeszkedett amely, közvetlenül a csendőr felügyelőség alárendeltségében állt.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

május 1. Ezen a napon állították fel a Balatonon a második csendőrségi vízi őrsöt.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

1944 június a rendőrségen belül bevezetik a katonai függelmi viszonyokat a rendőrség átszervezéséről szóló 2003/1944.ME. rendelettel.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

július 1. A Galántai Csendőr Zászlóalj vasúti szállítása során amerikai bombatámadás következtében az Ansaldó kisharckocsijainak egy részét elveszítette.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi*

magyar rendvédelemben" című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 23. Határzárat rendeltek el a határvédelem eredményes megvalósítása érdekében a Kárpátok hágóinak lezárása céljából.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

szeptember 23. A szovjet csapatok ekkor lépték át a trianoni határt.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december A Galántai Csnedőr Zászlóalajt a főváros védelmére rendelték, ahol a védelmi harcok során fokozatosan felmorzsolódott.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 7-én Chicago-ban nemzetközi egyezményt hoztak létre a nemzetközi polgári repülés témájában.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1944 A szovjet hadsereg elleni közdelemben a mintegy 22 000 fős Magyar Királyi Csendőrséget bevetették, a harcok során 11 000 csendőr vesztette életét.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1945

január az Ideiglenes Nemzeti Kormány Debrecenben felállította a honvédelmi minisztériumot..

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

január 18. a Budára visszavinuló német csapatok felrobbantották a Lánchídat.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

február 22. a honvédelmi minisztérium intézkedett arra vonatkozóan, hogy honvéd kerületenként állítsanak fel határportyázó századokat.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

március az ország keleti és délkeleti határain 5 határportyázó század teljesített szolgálatot.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett

rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

március 3. a honvédelmi minisztériumban létrehozták a katonapolitikai osztályt

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május 7. A magyar rendvédelemet alapvetően átalakították. Ennek keretében a legerősebb magyar rendvédelmi testületet a Magyar Királyi Csendőrséget feloszlatták feladatait pedig az átszervezett Magyar Államrendőrség vette át. (1690/1945.ME.r. a csendőrség feloszlatásáról és az államrendőrség megszervezéséről ; 1700/1945.ME.r. a Magyar Államrendőrség felállításáról.)

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május 10.-én az 1 690/1945.ME.r.-el feloszlatták a Magyar Királyi Csendőrséget.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

július 7. lépett hatályba az Ideiglenes nemzeti kormány útlevélrendelete.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 17.-én felálíltották a határrendőrséget, amely a belügyi tárca irányítása alatt állt.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 22. a HM ekkor kapta meg a Szövetséges Ellenőrző Bizottságtól az első átiratot a honvédség létszámára és szervezetére vonatkozóan.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 26. Vörös János honvédelmi miniszter az 1945. október 22-ei Szövetséges Ellenőrző Bizopttsági átirat alapján parancsban intézkedett a honvédség új hadrendjéről.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 15-ig felfüggesztették Vörös János honvédelmi miniszter október 26-án kelt, az új hadsereg hadrendjére vonatkozó parancsát.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

november 28. TOMBOR Jenő altábornagy honvédelmi miniszter és VOROSILOV marsal megbeszélést tartott a magyar honvédség átszervezése témájában.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben*

1946

január 10-ei minisztertanácsi előterjesztésében TOMBOR Jenő honvédelmi miniszter a hadseregvezetés miniszteri felelősségének ügyét honvédségi szemlélő beosztás létesítésével valósította meg, amely tisztség a vezérkar főnöke beosztást váltotta fel. A honvédség szemlélője lényegében főparancsnoki munkakör volt azonban nem önálló hanem a honvédelmi miniszternek szorosan alárendelt beosztás. A hadsereg irányításában és vezetésében így döntő tényezővé vált a honvédelmi miniszter, aki a törvényhozással szembeni felelősséget is képviselte. Ezt követően a hadseregvezetésben kialakult az a kettős irányítási rendszer, amelybena köztársasági elnök a végrehajtó hatalmat a nemzetgyűlésnek felelős honvédelmi miniszteren keresztül gyakorolta.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

január 25-én a két munkáspárt intézkedés tervezetet hozott létre a honvédség 15 000 főre csökkentése érdekében.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

március bevezették a magyar hadsereg új hadrendjét. Ennek értelmében a határőr csapatokat egy parancsnokság alá helyezték és a Határőrség létszámát 6588 főre emelték. Ezzel egy időben a honvédség létszámát pedig 13 500 főre csökkentették. A Határőrség élére pedig az MKP-hez tartozó PÁLFFY Györgyöt helyezték. A határőr parancsnokság alárendeltségébe 14 határvadász zászlóalj, 27 határportyázó század és 50 határvadász őrs tartozott.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október BRFK Politikai Rendészeti Osztályából önállósították a Magyar Államrendőrség Államvédelmi Osztályát (ÁVO). (535 059/1946.BM.r. 533 900/1946.BM.r.)

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1947

február 10. a párizsi békediktátummal Magyarország ismét elveszíttette az 1938 és 1941 között visszatért területeket. Ezen felül pedig Pozsony alatt három magyar községet Csehszlovákiához csatoltak. A trianoni 2 266 km hosszúságú államhatár a párizsi békeszerződés nyomán 2 233 km-re zsugorodott, valamint a békediktátum 70 000 főben határozta meg a haderő létszámát, amelyből 65 000 fő a szárazföldi csapatokhoz, a határőrséghez, a légvédelmi egységekhez, valamint a dunai flottilához 5000 fő pedig a légierőhöz tartozott.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

február 14. a megszűntetett KatPol helyett a honvédelmi minisztérium kötelékében felállították RÉVÉSZ Géza altábornagy vezetésével a Katonapolitikai Csoporfőnökséget.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

júliusig a hadsereg tagjainak igazolási eljárása során 765 főt feddés büntetéssel súlytottak, 602 főt kizártak a további előléptetésekből, 360 főt megfosztottak a rendfokozatától, 318 főt vezetői állásra alkalmatlannak találtak, 298 főt nyugállományba helyeztek, további 55 főt pedig áthelyezésre illetve visszaténylegesítésből való kizárásra ítéltek. A „B-listázás" által 15 014 személyt bocsátottak el a honvédség kötelékéből. A nyugállományba kényszerítettek és az eltávolítottak együttes létszáma elérte a 15 302 főt, amelyből 7013 tiszt 8251 fő pedig tiszthelyettes volt.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1948

1948 Az ÁVH zárolta az útlevelek kiadását.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

április a honvédlemi minisztériumban katonai bizottságot szervezetek, melynek feladata az Magyar Dolgozók Pártjának (MDP) hadügyi témakörben történő tájékoztatása, illetve az MDP határozatai végrehajtásának felügyelete.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május a honvédelmi és a belügyi tárca előterjesztésére a nyugati határmenti csempészet, illetve a Jugoszlávival megromlott viszony miatt a minisztertanács a nyugati és a déli határszakasz megerősítését rendelte el, melynek során megkezdődött a műszaki zár, a drótakadályok és az aknamezők létrehozása.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

szeptember 10 felállították a BM Államvédelmi Hatóságot a belügyminisztérium alárendeltségébe tartozó középfokú hatóságként, melynek alárendeltségébe vonták a folyamrendészeti- és légiközlekedési hatóságokat, továbbá a határrendészetet, valamint a Külföldieket Ellenőrző Központi Hatóságot és az útlevélosztályokat.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

szeptember a Magyar Államrendőrség Államvédelmi Osztályát (ÁVO), amelyet 1948 szeptemberétől a belügyminiszter felügyelete alá helyezték Belügyminisztérium Államvédelmi Hatóság (ÁVH) néven

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1949

1949 elkezdődött a nyugati határszakaszon a gyalogsági taposóaknák telepítése.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben*

augusztusra készült el a déli és nyugati határ fokozott műszaki biztosítását tartalmazó terv, amely három ütemet tartalmazott. Az első ütemben a déli országhatár mentén az egysoros drótkerítést kettős drótkerítéssé kellett kiépíteni, majd 15 méter széles határsávot létrehozni. A második ütem foglalta magába a gyalogsági taposóaknák telepítését. A befejező ütem a déli határon a védelmi rendszer kiépítését célozta meg.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett

rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben*

augusztus 15-vel fejeződtek be az 1950. január 1-vel kezdődő nyugati és déli haárszakasz megerősítésére irányuló műzsaki munkálatok.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben*

december az Államvédelmi Hatóság kikerült a belügyminisztérium felügyelete alól, országos hatáskörű önálló szervezetté vált.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1950

január 1., e napon a Határőrség a hadsereg kötelékéből kivált és a belügyminisztérium alól kikerült, önálló országos hatáskörű szervezetté vált Államvédelmi Hatóság alá rendelték, valamint életbe lép az új közigazgatási rendszer, létrejött a megyerendszer valamint Budapesttel egyesítettek számos környékbeli települést (többek között Újpestet és Kispestet).

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

július 19-én kezdődött el a déli határon a gyalogsági taposóaknák telepítése.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

július 19-én kezdődött el a déli határon a gyalogsági taposóaknák telepítése.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

augusztus 31. befejezték a a déli hatáson a gyalogsági taposóaknák telepítését.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1950 az Államvédelmi Hatóság magához vonta a rádiófelderítés diplomácicai szolgálatokat ellenőrző részét.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1950 végére befejeződött a nyugati és a déli határszakasz második üteme. Ennek során a honvédség műszaki alakulatai 1000 kilométer drótakadályt építettek, 871 kilométer hosszan telepítettek gyalogsági taposóaknákat és 291 magasfigyelőt állítottak fel.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett

rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1951

1951 a Magyar Néphadseregnél megszűntették a fegyvernemi színek használatát. Az ÁVH-nál azonban megmaradt a belső karhatalom világoskék, a határőrség fűzöld színű jellölése a tányérsapkán, a zubbony és a köppeny paroliján, valamint a vállapon.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 2. az MDP titkársága jóváhagyta a délvidéki erődrendszer kiépítésére .irányuló javaslatát, melynek tervezett költsége 306 millió forint volt.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1951 Az ÁVH-ban a rádióelhárítást megvalósító IX. osztály mellett létrehozták a rejtjelfejtéssel foglalkozó XV. osztályt.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1951 vége a honvédelmi tanács határozata alapján a belügyminisztérium kidolgozta a határszéli területek kiürítési tervét.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1952

január a honvédelmi tárca véleményezte a belügyminisztériumnak a határszéli területek kiürítésére vonatkozó tervét. A hadsereg vezetése kívánatosnak tartotta a határszéltől számított 25 km-es övezetben a teljes kiürítést, innentől pedig 35-40 km-es mélységig a 75-80 %-os kitelepítést javasolta.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

február 11-én — a műszaki parancsnokság alárendeltségében — létrehozták az erődítési csoportfőnökséget, melynek tevékenységébe bevonták a hadtest és hadosztály munkazászlóaljakat is.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1953

1953 a Felderítő Főcsoportfőnökség a honvédelmi minisztérium szervezetéből a vezérkar alárendeltségébe került VK.2. Csoportfőnökség néven, amely 4 fő részből állt: Operatív Szolgálat (hírszerző részleg), Tájékoztató Szolgálat (elemző-értékelő részleg), Rádiófelderítő Szolgálat, Kiképzési és Ellátó Szolgálat.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1953 június Az állambiztonsági szervezeteket a belügyminisztériumba integrálták, a belügyminisztérium közigazgatási feladatait pedig a minisztertanács vette át a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülésén hozott határozat nyomán

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos

Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

július 22-én a Politikai Bizottság határozatában rendelte el a honvédség létszámának 6708 tiszttel 8883 tiszhelyettessel, 6691 tiszti iskolai hallgatóval 19 970 honvéddel, valamint 2206 polgári alkalmazottal, összesen 54 466 fővel való csökkentéséről. Ez a rendszeresített személyi állomány 25 %-át jelentette. Ezzel a honvédség rendszeresített létszáma 152 000 főre csökkent.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1955

január a délvidéki erődítési junkálatok eredményeként kiépítettek 90 zászlóalj-, 25 századvédőkörletet, 201 szakasz-, 146 rajtámpontot, 963 hadműveleti akadálycsomópontot, 13 figyelő- és óvóhelyet, valamint többszáz színlelt építményt. Az építmények minősége kifogásolható volt.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

március 7-15. a Varsói Szerződés tagállamai állambiztonsági vezetőinek Moszkvában tartott ülésén döntés született az együttműködésről

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 15. a honvédelmi tanács a délvidéki erődrendszer építését a politikai helyzet változása következtében leállította. Ekkor a védelmi munkálatokra fordított költségek összege csaknem 7 milliárd forint volt.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október elkezdődött a határzárak lebontása.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 19-én vitatta meg a Honvédelmi Tanács az 1939/II. honvédelmi törvényt felváltó törvénytervezetet.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1956

1956 után a belügyminisztérium II/12. osztálya látta el a rejtjelző központ teendőit, a II/16. osztály pedig a rádióüfelderítéssel foglalkozott.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

március 15.-től 1956 október 19.-ig tartalmazta a határzár mentesítési terv Felsőszölnöktől Lentiig tartó határszakasz mentesítését.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett

rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

március 31-én keletkeztek azok a minisztertanácsi határozatok, amelyek megkönnyítették a magyar állampolgárok Szovjetunióba és a népi demokratikus országokba való utazásait.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

szeptember a politikai nyomozó tevékenységet — a belügyi tárca irányításával — a rendőrség vette át.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 20. a Magyar Néphadseregben bevezetik a szigorított hadműveleti szolgálatot, amelyet másnap visszavonnak, valamint e napig a Magyar Néphadsereg és a Belügyminisztérium kirendelt műszaki csapatai 774 km-en mintegy 700 000 db taposó-, illetve érintőaknát hatástalanítottak.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1957

1957-ben a Magyar Néphadsereg Vezérkara 2. Csoporfőnökségének szervezeti felépítése módosult. A módosítás nyomán a csoportfőmnökség 5 fő szerkezeti elemből állt: Operatív Szolgálat, Tájékoztató Szolgálat, Rádióelektronikai Szolgálat, Csapatfelderítő Szolgálat és Anyagi Technikai Szolgálat.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1958

1958 A belügyi tárca belbiztonsági ellenőrzését a BM Fegyelmi Osztály látta el 1958-től 1959-ig. E feladatkört az Állami Ellenőrzési Minisztérimtól vette át.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1959

1959 A belügyi tárca belbiztonsági ellenőrzését a BM Belső Elhárító csoport látta el 1959-től 1962ig. E feladatkört a BM Fegyelmi Osztálytól vette át.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1962

1962 A belügyi tárca belbiztonsági ellenőrzését a BM II/3. csoportja látta el 1962-től 1971ig. E feladatkört a BM BM Belső Elhárító Csoportjától vette át.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1962 Felállították a BM II/3. csoportot, amely elődjének a BM Belső Elhárító Csoportnak a módosított hatáskörét vette át. A BM II/3. csoport 1971-ig működött, ekkor feladatait az újonnan létrehozott BM Belbiztonsági Osztály vette át. A belügyminisztérium átszervezése kapcsán a III. Főcsoportfőnökség V. Operatív Technikai Főcsoportfőnöksége foglalkozott a rádiófelderítés feladataitval.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

szeptember 21-én az MSZMP Központi Bizottságának a Politikai Bizottsága a belügyminisztérium kardinális átszervezéséről határozott. Ennek szellemében jelent meg a tárca ügyrendje és alakították ki az állambiztonság új szervezeti keretét BM III (állambiztonsági) Főcsoportfőnökségként.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1963

szeptember 14-én Tokióban a légijárművek fedélzetén elkövetett bűncselekmények témájában nemzetközi egyezményt hoztak létre.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1971

1971 Ebben az évben csatlakozott Magyarország az 1944.XII.7-én Chicago-ban a nemzetközi polgári repülés témájában és 1963.IX.14-én Tokióban a légijárművek feélzeté elkövetett bűncselekmények témájában kötött nemzetközi szerződésekhez.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1971 Létrehozták a BM Belbiztonsági Osztályt, amely az 1962-1971 működő BM II/3. Csoport módosított feladatkörével működött. Teendőit 1991-ben az Országos Rendőr-főkapitányság Biztonsági Főosztályának adta át.

NAGY Ákos Péter: A magyar rendvédelem belbiztonsági szolgálata 1945-1995. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXII.évf. (2012) 26.sz. 44-58.p. A tanulmány korábbi változata 2011.november 11.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar állam rendvédelmében"* című XXV. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: A Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata 2000-2010. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXII.évf. (2012) 26.sz.59-65.p. A tanulmány korábbi változata 2011.november 11.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar állam rendvédelmében"* című XXV. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1972

1972-ben a belügyi tárcát részlegesen átszervezték, melynek keretében a rádiófelderítés teendői a III. Főcsoportfőnökség I (hírszerző) csoportfőnökség 13. osztályához került.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1973

július 3. Helsinkiben ekkor vette kezdetét az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1981

1981 Görögország csatlakozott az Európai Unióhoz.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1985

július 17. A Schengen-i megállapodás létrehozása.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1986

1986 Portugália és Spanyolország csatlakozott az európai unióhoz.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1988

1988 Magyarország az Európai Közösséggel és az Európai Gazdasági Közösséggel kereskedelmi és együttműködési megállapodást írt alá.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1989

június 19. A Schengen-i egyezmény végrehajtási szerződésének létrejötte.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 23. SZŰRÖS Mátyás ideiglenes köztársasági elnök kikiállította a magyar köztársaságot.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1990

január megszűntették a belügyminisztérium III (állambiztonsági) Főcsoportfőnökséget, amely 1962-től csupán kisebb szervezeti módosításokkal folyamatosan működött.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

január 25. az országgyűlés elfogadata a különleges titkosszolgálati eszközök és módszerek átmeneti szabályozásáról szóló törvényt.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1991

1991 Felállították az Országos Rendőr-főkapitányság Biztonsági Főosztályát, amely az 1971-1991-ig működö BM Belbiztonsági Osztály módosított hatáskörét vette át. Az Országos Rendőr-főkapitányság Biztonsági Főosztálya 1995-ig működött, amikor teendőit a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata vette át.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1993

1993 A Maastricht-i szerződés szabályozta az Európai Unióban a bel- és igazságügyi együttműködést.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1995

1995 létrehozták az EUROPOL-t.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1995 Felállították a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatát, amely a belügyminiszter közvetlen felügyeletével működött és az Országos Rendőr-főkapitányság Biztonsági Főosztályának módosított teendőit vette át. Ezzel az elnevezéssel a szervezet 2010-ig működött, amikor felállították a hasonló hatáskörrel működő Nemzeti Védelmi Szolgálatot.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 28. A magyar és a szlovák rendőrség között együttműködési megállapodást hoztak létre.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 19. az országgyűlés elfogadta a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvényt, amely lehetővé tette a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat önállóvá válását.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1997

február 19. Románia és Magyarország képviselői Budapesten a terrorizmus, a szervezett bűnözés és a kábítószerkereskedelem elleni harcról szóló kormányközi egyezményt kötöttek.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar

Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

1999

1999 A magyar országgyűlés törvényt alkotott a nemzetközi bűnügyi rendőrséggel megvalósuló együttműködés témájában. (1999/LIV.tv. az Európai unió Bűnüldözési információs Rendszere és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség szervezete keretében megvalósuló együttműködésről és információcseréről.)

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május 1. Az Amszterdam-i szerződés továbbfejlesztette az Európai Unió bel- és igazságügyi együttműködését.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 16. Az úgynevezett tamperei csúcson elhatározták az EUROJUST felállítását, amelyet 2002. március 6-án hoztak létre.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2001

február 26. A Nizza-i szerződés létrehozása, melyben az Európai unió alajogi Chartáját elfogadták és a szerződéshez csatolták.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2002

február 23. Az osztrák és a magyar belügyminiszter az ausztriai Lutzmanns-burg-ban közös nyilatkozatot adott ki a korrupció elleni együttes fellépésről.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

március 6. létrehozták az EUROJUST-ot.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 16. a Rendvédelmi Szervek védelmi Szolgálata és az ausztriai Szövetségi Belügyminisztérium megállapodást kötött a bűnügyi rendőrség korrupció elleni harcának együttműködéséről.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2003

2003 Magyarország az Európai Unióhoz történő csatlakozási szerződést írt alá Athénban.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december 16-án a magyar Rendvédelmi Szervek védelmi Szolgálata és a román Felderítő és Belső Védelmi Szolgálat képviselői Budapesten együttműködési megállapodást írtak alá.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2004

2004 Ezévtől törekszik eaz Európai Unió arra, hogy „Egységes Európai Égbolt" konccepció keretében fokozatosan egységes jogi szabályozást hozzon létre az Európai Unió tagállamainak légterére vonatkozóan.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

május 1., e napon Magyarország és kilenc további állam, Szlovénia, Szlovákia, Csehország, Lengyelország, Litvánia, Lettország, Észtország, Málta és Ciprus csatlakozott az Európai Unióhoz.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 6. Magyarország és Ausztria Heiligenbrunnban szerződést kötött a határon átnyúló bűnözés megelőzése és leküzdése érdekében.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2006

október Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet szerb missziója a szerb belügyminisztérium főfelügyelősége korrupcióellenes tevékenységének elősegítését célzó program megvitatására megbeszélést szervezett Nándorfehérvárra, ahol a magyar Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatának képviselőjét is meghívták.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

október 25. Magyarország és Szlovénia Bródban együttműködési szerződést kötött a határokon átnyúló bűnözés felszámolása érdekében.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2007

2007 Magyarország csatlakozott a Prüm-i szerződéshez. A Prüm-i szerződést 2005 májusában eredetileg, Belgium, Franciaország, Hollandia, Luxemburg, Németország, Ausztria és Spanyolország írta lá, később pedig csatlakozott hozzájuk Olaszország, Finnország, Portugália és Szlovénia. A meggálapodás lehetőséget ad arra, hogy az Európai unió egyik tagállama indokolt esetben cselekvési jogköröket adjon egy másik tagország rendvédelmi szervezeteinek, emellett a határokon átnyúló együttműködést teszi intenzívebbé a DNS nyomokhoz, újlenyomatokhoz és lopott járműveket tartalmazó adatbázisokhoz va-

ló kölcsönös hozzáférés biztosítása által. Az egyezményben foglaltak megvalósítását a magyar országgyűlés a 2007/CXII. tv.-be foglalta. (2007/CXII.tv. a Belga Királyság, a Német Szövetségi Köztársaság, a Spanyol királyság, a Francia Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Holland Királyság és az Osztrák Köztársaság között a határon átnyúló eytüttműködés fokozásáról, különösen a terrrorizmus, a határon átnyúló bűnözés és az illegális migráció leküzdése érdekében létrejött szerződés — Prüm-i szerződés — kihirdetéséről, valamint az ehhez kapcsolódó törvények módosításáról).)

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

január 1. Bulgária és Románia csatlakozott az Európai Unióhoz.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

április 18-20. Bulgáriában szervezték meg a belső védelmi szolgálatok közép-európai regionális fórumát.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

december a magyar Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata segítségével szervezték meg Helsinkiben a „Nemzetközi fejlődések — európai kihívások” című nemzetközi rendvédelmi konferenciát.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2008

2008 Az Európai Unióban felállították azt EACN-t.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

április 15-17. Pozsonyban szervezték meg a belső védelmi szolgálatok közép-európai regionális fórumát.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

június 24. a magyar Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatának közreműködésével szervezték meg Brüsszelben a „Nemzetek Feletti Együttműködés és a Személyi Állomány Cseréje” munkacsoport első ülését.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

szeptember 18. a magyar Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatának közreműködésével szervezték meg Brüsszelben a „Nemzetek Feletti Együttműködés és a Személyi Állomány Cseréje” munkacsoport második ülését.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a

„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben” című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2009

2009 a magyar Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata aktívan részt vett az EPAC alapszabályzatának kidolgozásában, melynek a szlovéniai Nova Groicában 2009-ben megrendezett IX. EPAC konferencián fogadtak el. Ekkor választották meg dr. FRANKBERGER Ferenc r.vörgy-öt az EPAC alelnökének.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2010

nyarán a nemzetbiztonsági törvény módosítása nyomán a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat a belügyminiszter felügyelete alá került.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2011

január 1-én került felállításra a Nemzeti védelmi Szolgálat a megszűntetett Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata helyett. A két testület feladatköre kísértetiesen hasonlít egymásra ugyan, azonban a Nemzeti Védelmi Szolgálat nem tekinti elődszervezetének a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szlgálatát. A Nemzeti Védelmi Szolgálat Hatásköre már nem csupána rendvédelmi szervezetekre terjed ki, hanem a titkosszolgálatok és a közigazgatási szervezetek személyi állományára is. A Nemzeti Védelmi Szolgálat felügyeletét a belügyminiszter látja el.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2011 az országgyűlés elfogadta Magyarország alaptörvényét.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

2012

január 1. A Nemzeti Közszolgálati Egyetemet e napon állították fel.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

INDEX ORGANICUS

A-Á

ACA (Anti Corruption Association) Korrupcióellenes Hatóság.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Alkotmányvédelmi Hivatal (AVH) 2010 óta működik e néven. Szakmai elődjének tekinthető az 1962 és 1990 között működő BM III (Állambiztonsági) Főcsoportfőnökség III/II. (Kémelhárító) Csoportfőnöksége, valamint annak jogutódja az 1990-2010-ig működő Nemzetbiztonsági Hivatal.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ANTANT Lásd ENTENTE

Állami rendőrségek A dualizmus időszakában a magyar Szent Korona alá tartozó területeken működő azon rendőrségek gyűjtőelnevezése volt, amelyek a kormány közvetlen felügyelete alatt álltak. Ilyen rendőrség volt a Fővárosi Rendőrség, melyet az 1872/XXXVI.tc.-kel ideiglenesen, majd az 1881/XXI.tc.-kel véglegesen a kormány felügyelete alá vontak. A Magyar Királyi Határrendőrséget eleve a belügyi tárca közvetlen irányításának alárendelve állították föl 1906-ban a testületre vonatkozó 1903/VIII.tc. alapján. A fiumei rendőrséget az 1916/XXXVII.tc-kel vonták közvetlen kormányfelügyelet alá.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Állami Számvevőszék az Országgyűlés legfőbb pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve, melyet az 1989/XXXVIII.tv. alapított.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Államrendőrség Lásd Magyar Királyi Állami Rendőrség.

Államvédelmi Hatóság (ÁVH) 1946 októberében a BRFK Politikai Rendészeti Osztályából önállósították a Magyar Államrendőrség Államvédelmi Osztályát (ÁVO), amelyet 1948 szeptember 10-től a belügyminiszter felügyelete alá helyezték Belügyminisztérium Államvédelmi Hatóság (ÁVH) néven, s vált önálló hatósággá (átvéve a határ-, folyam- és légi közlekedési rendészeti hatósági feladatokat és a KEOKH-ot), 1949. december 31-től függetlenítették a Belügyminisztériumtól miután a honvédelmi minisztérium Katonapolitikai Főcsoportfőnökségének a teendőit is átvette. Ilyen formában 1953-ig működött, amikor a Belügyminisztérium alá visszarendelték, majd 1957-ben felszámolták, a rendvédelmi szerveit pedig a Belügyminisztérium alá szervezték.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. novem-

ber 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Államvédelmi Központ (ÁVK) 1942. június 26.-án KERESZTES-FISCHER Ferenc belügyminiszter hozta létre állambiztonsági csúcsszervként. Feladatát a rendvédelmi szervezetek munkájának koordinálása, elsősorban a politikai jellegű nyomozások összehangolása alkotta, lényegében a német befolyás ellensúlyozásaként jött létre a szervezet. Vezetésével UJSZÁSZY István vezérőrnagyot 1942. július 1.-ével bízták meg. Az ÁVK létszáma 20 fő körüli érdemi munkatárs volt, akik a belügyminisztérium épületében néhány szobában végezték tevékenységüket. A nyilas hatalomátvétellel az ÁVK gyakorlatilag megszűnt.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Államvédelmi Osztály (ÁVO) 1945. május 10.-én az 1 690/1945. ME. Rendelet intézkedett a csendőrség feloszlatásáról és az Államrendőrség megszervezéséről. Ennek nyomán került sor a budapesti és a vidéki főkapitányság alá rendelt vármegyei és városi főkapitányságokon, valamint a városi és a járási kapitányságokon politikai rendészeti osztályok megszervezésére. Már az Ideiglenes Nemzeti Kormány decemberi működése során létrejött az államrendőrség politikai rendészeti osztálya, amely még a kormány Budapestre költözése előtt berendezte székhelyét az Andrássy út 60. szám alatti épületben. 1945-ben a budapesti rendőr-főkapitányság keretei között is létrejött egy politikai rendészeti osztály EISENBERGER Benjámin [PÉTER Gábor] vezetésével, amely szintén az Andrássy úti épületben működött. Az Államrendőrség Politikai Rendészeti Osztályát megszűntették, vezetőjét pedig a vidéki főkapitányság politikai rendészeti osztályának az élére állították. A központi állambiztonsági szerv a EISENBERGER Benjámin [PÉTER Gábor] által irányított budapesti főkapitányság politikai rendészeti osztályából alakult ki. Az 533 900/1946.BM. rendelet önállósította a budapesti politikai rendőrséget Magyar Államrendőrség Államvédelmi Osztálya néven 1946. októberében, amely a belügyminiszter közvetlen irányítása alá tartozott. E szervezet felügyelete alá szervezték a vidéki főkapitányság politikai rendészeti osztályát is. Az 535 059/1946.BM. rendelet szabályozta az Államvédelmi Osztály szervezetét, feladatát és ügykörét. A budapesti székhelyű Államvédelmi Osztály alárendeltségében államvédelmi osztályokat hoztak létre minden vármegye székhelyén működő rendőrkapitányságon. Az Államvédelmi Osztályt a 288 009/1948.BM. rendelettel Államvédelmi Hatósággá Fejlesztették.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

B

Bajor Határrendőrség A Bajor tartományi kormány közvetlen felügyelete alá tartozó rendvédelmi testület volt amely 1946-tól 1998-ig működött.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Belügyminisztérium az első független magyar kormány óta — a GYURCSÁNY, majd BAJNAI kormány kivételével — folyamatosan létező tárca, amely a közigazgatásért, a rendvédelemért és minden olyan ügyért volt felelős, amely nem tartozott más tárcák kompetenciájába. A GYURCSÁNY és a BAJNAI kormány időszakában a belügyminisztériumból a rendvédelem irányítására hivatott szervezeti egységeket az igazságügyi tárcához telepítették és az igazságügyi minisztériumot átkeresztelték igazságügyi- és rendészeti minisztériummá. Az első független felelős magyar kormány belügyminisztere SZEMERE Bertalan volt, aki e tisztséget 1848. IV. 7.-étől 1848. IX. 12.-éig töltötte be. Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc belügyminisztériuma a Helytartónácsi Hivatalból, — amelynek hatáskörébe a városrendészet az egészségügy az oktatás az alapítványok az árvák ügyeivel való foglalkozás stb. tartozott — valamint a országgyűlési ügyekkel foglalkozó Magyar Udvari Kancelláriából fejlődött ki. A belügyi tárca a mindenkori magyar kormányok egyik legfontosabb tárcája volt. A belügyminisztérium épületegyüttese a dualizmus és a két világháború közötti időszakban — a honvédelmi és a pénzügyi tárca épületeivel megegyezően — a Budai Várban álltak. A második világháború után azonban — amikor a Budai Vár megszűnt Magyarország hatalmi centrumaként működni — mindhárom tárcát a főváros belvárosában helyezték el. A belügyminisztérium a József Attila utca és a Roosewelt-tér által határolt háztömb épületeit kapta meg, amely épületegyüttes egyik épülete korábban bankszékházként működött. A belügyminisztérium szervezete dinamikusan fejlődött. Az ügyek csoportja szerinti szervezeti egységekből állt. A polgári magyar állam első belügyminisztériumának 1848-1849-ben elviekben 4 gyakorlatilag 3 osztálya volt. Az úgynevezett országlászati osztály az országgyűléshez és az országgyűlési választásokhoz kapcsolódó teendőket volt hivatott ellátni. A

közigazgatási osztály a közigazgatási egységek, alapítványok, örökösödési ügyek, névváltoztatások a ki-, és bevándorlók ügyeit intézte. A rendőri osztály a közcsend és a belbéke fenntartására volt hivatott. Eredetileg nemzetőrségi osztályt is terveztek, azonban az országgyűlés a testületet a miniszterelnök közvetlen felügyelete alá rendelte, a miniszterelnök pedig a testület irányítására Országos Nemzetőrségi Haditanácsot hozott létre, amely önálló országos szervezet volt és 6 osztállyal működött. A szervezeti egységeket permanens módon módosították. A minisztérium élén a belügyminiszternek közvetlenül alárendelt szervezeti egység állt, amelyet különböző korokban különböző módon hívtak (elnökség, kabinet, titkárság stb.) A pártállam kialakítása kapcsán a belügyminisztérium közigazgatás irányítási teendőit áttelepítették a minisztertanácshoz, és a belügyi tárcába koncentrálták a rendvédelmi és állambiztonsági feladatokat. A rendszerváltás után helyreállt a tárca eredeti hatásköre.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Belügyminisztérium Államvédelmi Hatóság (ÁVH) Lásd Államvédelmi Hatóság (ÁVH)

Belügyminisztérium III. Állambiztonsági Főcsoportfőnökség 1962 és 1990 között a magyar állam állambiztonsági szervezete volt, melyet a belügyminisztérium szervezetében működtettek és több a feladatkörei szerint tagozódó csoportfőnökségből állt.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Belügyminisztérium III. Állambiztonsági Főcsoportfőnökség I. Csoportfőnöksége Lásd Magyar felderítés.

Berlini Gazdasági és Jogi Főiskola Az oktatási intézmény 2009-ben a Berlini Jogtudományi Közigazgatási Főiskola és a Berlini Gazdaságtudományi Főiskola összevonásával jött létre. A főiskola Németország vezető oktatási intézményei közé tartozik.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Birodalmi Gyarmatügyi Minisztérium (Reichskolonialamt) A Német Császárság gyarmatainak irányító szervezete.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bolyai Akadémnia A Magyar Királyi Honvédség műszaki tisztképző intézménye.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Büntetés-végrehajtás Az igazságügyi tárcának alárendelt, a büntetés-végrehajtási intézmények őrzését és az ott raboskodók felügyeletét hivatott ellátni.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

C-Cs

Császári Alabárdos Testőrség Az osztrák császári méltósághoz kapcsolódó testőrszervezet, amely a többi testőrszervezethez hasonlóan a főudvarmester felügyelete alatt állt. Működésének költségeit az uralkodói költségvetésből fedezték.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Császári csendőrség Az 1849. III. 4.-én oktroyált összbirodalmi alkotmány „A birodalom belső biztonságának őrzése birodalmi ügy" meghatározást tartalmazta. Erre alapozva Alexander BACH belügyminiszter 1849. V. 30.-án olyan előterjesztést tett az uralkodónak, amely lebontotta a korábbi feudális korlátokat és egy új összbirodalmi biztonsági fegyveres testület megteremtését javasolta. E testületként a csendőrséget nevezte meg az indítvány, hiszen a csendőrség már európa szerte bizonyította hatékonyságát, továbbá Napóleon bukását követően a HABSBURG-birodalomhoz visszakerült itáliai területeken már működött egy csendőr ezred. Ferenc József 1849. VI. 8.-án uralkodói nyílt paranccsal rendelte el a teljes HABSBURG-birodalomra kiterjedő hatáskörrel rendelkező testület felállítását. 1849. IX. 17.-én a testület főparancsnokává HAYNAU táborszernagy jobbkezét báró Johann Franz KEMPEN von Fichtenstamm altábornagyot nevezte ki korábbi katonai beosztása meghagyásával. A testület működését az uralkodó 1850. I. 18.án kibocsátott ideiglenes csendőr törvénnyel szabályozta. 1851. XI. 1.-én a pandúr kötelékeket feloszlatta és a csendőri erők kizárólagos működését rendelte el az önállóságától megfosztott magyarországi területeken is. 1851. XII. 22.-én Ferenc József nyílt paranccsal rendelte el, hogy a katonai határőrvidéken is szervezzék meg a csendőrséget. A HABSBURG-birodalom neoabszolutizmusa rendvédelmi struktúrája kiépítésének betetőzéseként Ferenc József 1852. IV. 22.-én nyílt paranccsal saját közvetlen alárendeltségében hozta létre a legfelsőbb rendőrhatóságot, amely a birodalmi rendőrség és csendőrség legfőbb felügyeleti szervezete volt. E testületnek az élére pedig KEMPEN János altábornagyot úgy nevezte ki, hogy az altábornagy egyben megőrizte a csendőr-főparancsnoki beosztását is. A császári csendőrség legkiterjedtebb formája 1852 és 1859 között valósult meg, amikor a HABSBURG-birodalom területén 19 csendőr ezred kötelékében 18 647 csendőr szolgált. 1859-ben — a Solferino-i vereség nyomán — az uralkodó a legfelsőbb rendőrhatóságot oly módon szűntette meg, hogy hatáskörét az átszervezett és új miniszter vezetésére bízott belügyi tárca kompetenciájába integrálta. A csendőr testületet azonban továbbra is fenntartotta az 1859. XI. 14.-ei legfelsőbb elhatározásával, melyben úgy rendelkezett, hogy a testület személyi tekintetben a hadsereg főparancsnokság, szolgálati és gazdasági téren pedig a belügyminisztérium alárendeltségébe kerüljön. Ezt követően a testületet több ízben karcsúsították, végül 10 ezred kötelékében 7927 fő teljesített szolgálatot. 1866. I. 28.-ai legfelsőbb elhatározással az uralkodó ugyan ismét megerősítette a testület szervezetét és létszámát azonban Magyarország területén ez az intézkedés már tiszavirág életűnek bizonyult, mivel HABSBURG csendőrség ugyan jó eredményeket ért el a közrend fenntartása terén, azonban a magyar hazafiak üldözése terén is jeleskedett, így a kiegyezés nyomán létrejött magyar kormány Magyarországon 1867. V. 8.-án feloszlatta az idegen testületnek tekintett császári csendőrséget. Mivel a kiegyezés tartalma szerint a rendfenntartás nem tartozott a közös ügyek csoportjába ezért a csendőrség az Osztrák Császárság tartományaiban is a belügyi tárca kompetenciájába került, az uralkodótól közvetlen függése megszűnt. Az I. világháború után az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlását követően Ausztria területén tovább működött a csendőrség. Az Anschluss nyomán az Osztrák Csendőrséget a Német Birodalmi csendőrségbe integrálták. A II. világháború után az Osztrák Csendőrség ismét önálló szervezetté vált, amely az osztrák szövetségi kormány közvetlen felügyelete alatt állt. Hagyományosan a vidék közbiztonságára felügyelt, Ausztria városaiban a rendet az Osztrák Rendőrség tartotta fenn. A két rendvédelmi szervezetet 2005-ben takarékossági okokra hivatkozva összevonták Osztrák Szövetségi Rendőrség elnevezéssel.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-*

XX. századi magyar rendvédelemben" című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Császári Darabont Testőrség Az osztrák császári méltósághoz kapcsolódó testőrszervezet, amely a többi testőrszervezethez hasonlóan a főudvarmester felügyelete alatt állt. Működésének költségeit az uralkodói költségvetésből fedezték.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Császári Gyalogos Testőrség Az osztrák császár védelmére hivatott testőrségek egyike.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Császári Királyi Flottilla Lásd Magyar Királyi Folyamőrség

Császári Lovas Testőrség Az osztrák császár védelmére hivatott testőrségek egyike.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Császári Véderő (Kaiserliche Sutztruppe) A császári Németország gyarmati hadserege. A hadsereg főparancsnokságát (Oberskommando der Shutztruppe) 1896. VII. 18-án Berlinben hozták létre. A főparancsnokság a kancellár közvetlen alárendeltségébe tartozott. A főparancsnokság alá gyarmatonként egy-egy shutztruppe (gyarmati hadsereg) tartozott. A gyarmati hadsereg feletti irányítási jogkörön a főparancsnoksággal a gyarmat kormányzója osztozott. A gyarmati hadseregek a terület és a lakosság nagyságától függő számú századokból (kompanie) álltak. A századok tiszti állománya német volt és az altisztek egy része is, a legénységet pedig a helyi lakosságból toborozták. A gyarmati hadsereg alakulatai nehézfegyverzettel általában nem rendelkeztek.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Cseh Köztársaság Rendőr Akadémiája 1992. X. 1-én alapított, prágai székhelyű, egyetemi szintű képzést és diploma utáni doktori képzést nyújtó rendvédelmi tisztképző intézmény.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Csendőrség katonailag szervezett közbiztonsági őrtestület, amely az országok központi államhatalmának a közvetlen irányítása alatt áll és általában a vidék rendvédelmének a biztosítására hivatottak.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

D

Detektívtestület A detektívek civil ruhás nyomozók voltak, akik a magyar rendvédelmi testületek kötelékében teljesítetek szolgálatot. A detektívek a rendvédelmi testüelteken belül külön állománycsoporto alkottak. A Magyar Királyi Csendőrségnél ezt a rendszert nem követték. Detektív részleget először a fővárosi rendőrségnél hoztak létre 1885 végén, majd — kiváló működési eredményeik nyomán — a nagyobb vidéki városokban és a társ rendvédelmi testületeknél is létrehoztak detektív testületeket. Ez alól a Magyar Királyi Csendőrség mellett a képviselőházi őrség a koronaőrség és a testőrség alkotott kivételt. Ezek a testületek ugyanis nem láttak el nyomozó szolgálatot, ilyen jellegű feladatokat a más rendvédelmi testületektől a rendelkezésükre bocsájtott detektív testületek valósítottak meg.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Deutsche Luftschiffahrts nevű német társaság végzett — 1910-el kezdődően — először kereskedelmi utasszállító tevékenységet.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

E-É

EACN (The European contact-point network against corruption) Európai Korrupcióellenes Kapcsolattartó Hálózat.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) A második világháború után életre hívott, a Föld országainak többségét magába foglaló politikai szervezet, amely a nemzetközi feszültségek enyhítése érdekében tevékenykedik.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

EJCU (European Judicial Cooperation Unit) Európai Igazságügyi Együttműködési Egység.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Entente (Antant) az Anglia és Franciaország között 1904. április 8.-án Londonban aláírt szerződés, az *Entente Cordiale* (a.m. Szívélyes Egyetértés) szóból származik, általában a szövetségesi rendszer (*antant hatalmak* = Nagy-Britannia és Franciaország) és a köréjük csoportosult országok együttes megnevezése

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

EPAC (European Partnership Against Corruption) Európai korrupcióellenes partnerség. Az EPAC az Európai Uniós tagországok és az Európai Tanács Tagországok Rendőrségi Felügyeleti Testületeinek (POB), valamint operatív Antikorrupciós Hatóságainak (ACA) korrupcióellenes szervezete. Az ACA szervezete — amelyek közé az ügyészségi nyomozó szervezeteket is sorolják — a korrupcióellenes harcban jeleskednek, a POB-ok pedig olyan panasztestületek, amelyek figyelemmel kísérik a rendőrség munkáját (Police Oversight) és gondoskodnak a testületek felügyeletéről is.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Európai Rendőrakadémia (ERA) Az Európa Tanács 2005/681/IB határozata (2005.IX.20.) hozta létre. Az ERA célja, hogy az uniós tagországok vezető beosztású rendőrtisztjei számára nyújtson együttműködési lehetőséget.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Európai Unió (EU) Az Európai kontinensen fekvő országok egy részének a szövetsége, amely arra irányul, hogy ügyeik egy részét közösen intézzék, illetve gazdasági közösséget hozzanak létre.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

EUROJUST (European Judicial Cooperation Unit) — Európai Igazságügyi Együttműködési Egység — 2002-ben alapított uniós szervezet, amely összehangolja a tagállamok határon átnyúló szervezett bűnözéssel szembeni erőfeszítéseit a nyomozás és a vádeljárás során. Az Európai Tanács 2002/187/IB határozata alapján állították fel a szervezetet.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

EUROPOL Az EUROPOL-t (European Police Office) Európai Rendőrségi Hivatal 1995-ben állították fel. Az EUROPOL lényegében egy központi adatgyűjtő, tároló és elemző szervezet, feladata az információcsere előmozdítása, az információk gyűjtése, elemzése, megőrzése és eljuttatása az illetékes szervezetekhez, a tagállamok rendvédelmi szervezetei nyomozati tevékenységének támogatása. A szervezet tényleges működését a hágai központja felállítását követően, 1999.VII.1-én kezdte meg.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar

Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Evidenzbüro Az Osztrák-Magyar Monarchia haderejének hírszerző szervezete.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

F

FBI (Federal Bureau of Investigation) Szövetségi Nyomozóiroda. USA.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Fegyveres Erők Minisztériuma az 1956-os Magyar Forradalom és Szabadságharcot leverő szovjet csapatok fegyveres támogatására létrehozott minisztérium.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Francia Nemzeti Csendőrség (Gendarmerie National) Európa egyik legrégebbi rendvédelmi testülete. Elődszervezete a Maréchausseé, amely a XIII. századtól fokozatosan kiépülve tartotta fenn a rendet Franciország vidéki területein. A Maréchausseé-t 1778-ban keresztelték át Gendarmerie, azaz csendőrségre. A testületet Napóleon modernizálta. A napóleoni császárság vonzáskörébe tartozó államok a francia közigazgatási minta átvételekor, annak részeként vették át a csendőrségi testülettípust mint katonailag szervezett rendvédelmi őrtestületet. A csendőrség típusú rendfenntartó szervezet mindenütt kiválóan megállta a helyét, ebből fakadóan Európa valamennyi országában — a Britt-szigetek kivételével — a XIX. században létrehozták a nemzeti csendőrségeket. A Francia Nemzeti Csendőrség a XXI. században is mintegy 80 000 fős személyi állománnyal védi eredményesen az Franciaország rendjét, vidéki területeken.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Franco-Roumain légiforgalmi társaság Lásd Nemzetközi Légiforgalmi Részvénytársaság

Fővezérség a Tanácsköztársaság után Szegeden újjászerveződő magyar hadsereg vezető szervezete.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Fővezérség II. Csoportja Lásd Magyar felderítés.

Független Kisgazda Párt (FKGP) A pártot 1908-ban alapította NAGYATÁDI SZABÓ István. Az FKGP a két világháború között bejutott az országgyűlésbe. 1922-ben egyesült a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjával, Keresztény-Keresztyén Földmíves-, Kisgazda- és Polgári Párt néven. Ez lett Magyarország legerősebb pártja. 1930. október 12.-én megalakult a Független Kisgazda-, Földműves és Polgári Párt, amely decemberben egyesült az Agrár Párttal, így jött létre a Független Kisgazda Földműves Polgári és Agrár Párt. Az 1945-ös választásokat a Független Kisgazda Párt nyerte meg elsöprő többséggel, a szavazatok 57.02 százalékával. 1946. március 12.-én a Kisgazda Pártnak MKP nyomásra ki kellett zárnia 20 képviselőjét a pártból, akik SULYOK Dezső vezetésével Magyar Szabadság Párt néven új pártot alapítottak. 1947. február 25.-én államellenes összeesküvés vádjával a magyarországi szovjet szervezetek letartóztatták a mentelmi jogának figyelmen kívül hagyásával és a Gulágra hurcolták KOVÁCS Bélát az FKGP főtitkárát. Ezt követően PFEIFFER Zoltán 50 képviselőtársával kényszerült kilépni a pártból. Egy csoportjuk megalakította a Magyar Függetlenségi Pártot. Május 30.-án a Svájcban tartózkodó kis-

gazda miniszterelnököt NAGY Ferencet RÁKOSI Mátyás fenyegetéssel lemondatta. Júniusban VARGA Béla a Nemzetgyűlés kisgazdapárti elnöke is nyugatra távozott. 1947. augusztus 31.-ére előrehozott választásokat írtak ki, amelyen a baloldali blokk a kék cédulás csalásával és a választási bíróságra gyakorolt nyomásgyakorlással ért el kedvező eredményeket. Ezt követően a kisgazda TILDY Zoltán államfőt 1948. júniusában lemondatták. Sikerült elérni, hogy 1948. júniusától DOBI István került a kisgazda párt elnöki tisztségébe, aki erősen kommunista barát volt. Az 1949-es választásokon a kisgazda párt a politikai manipulációk következtében kisebbségbe került. A pártállam időszakában a kisgazdapárt nem működött. 1988. november 18.-án újjáalakult a Független Kisgazda Földmunkás és Polgári Párt. Az 1990-e választásokon bejutott az országgyűlésbe és a Magyar Demokrata Fórummal, valamint a Kereszténydemokrata Néppárttal koalíciós kormányt alakított. A Független Kisgazda Párt kapta a honvédelmi tárcát. A párt országgyűlési frakciójának a vezetője pedig TORGYÁN József lett. A párt utoljára 1998-ban került be a parlamentbe. Ekkor kormánykoalíciót alakított ki az MDF-el és a FIDESZ-szel. A Független Kisgazda Párt 4 tárcát kapott, majd fokozatos erodálás nyomán a párt részeire bomlott. 1902-ben a kisgazda párt már nem jutott be a parlamentbe.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

H

Haditengerészet itt: Az Osztrák-Magyar Monarchia hadszervezetének vízen működő haderőneme, feladata: az ellenség tengeri haderejének megtörése, a partvidék védelme az ellenséges tengeri haderő ellen, az ellenség partraszállásának megakadályozása, saját szárazföldi csapatok vízi szállításának biztosítása és a tengeri kereskedelem védelme.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Hadsereg-főparancsnokság az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregparancsnokságai felett álló parancsnokság.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Hadsereg-főparancsnokság Hírszerző Osztály az Osztrák-Magyar Monarchia hadsereg parancsnokságának hírszerző osztálya, melyet az I. világháború kezdetén állítottak fel és az Evidenzbüro mellett működött.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Hadügyi Népbiztosság. A sajátos államszervezetű Tanácsköztársaságnak a hagyományos hadügyi tárca feladatait ellátó szervezete.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Hadügyi Népbiztosság V. Osztály Lásd Magyar felderítés.

Hadügyminisztérium I. Osztálya (1918) Lásd Magyar felderítés.

Határőrség A Magyar Királyi Vámőrség jogutódaként működött. 1938-ban — a Bled-i egyezmény nyomán a fegyverkezési korlátok oldódásával — a Magyar Királyi Honvédségbe integrálták határvadász csapatnemként. Elődszervezetével megegyezően kettős feladata volt. Nyílt teendőit az országhatár őrzése alkotta, rejtett teendőit pedig az államhatár biztosítása képezte egy esetleges fegyveres konfliktus esetén a magyar fő erők megérkezéséig. A testület nyílt feladatát 5 734 fővel látta el. A legénységi állomány sorozott (kényszertoborzott) katonákból állt. A testület nyílt szervezete négy lépcsős volt. Az államhatár mentén 155 őrs működött, amelyeket 70 határügyi tiszt irányított. A határügyi tisztek felett 24 osztály állt, az osztályokat pedig az országos parancsnokság felügyelte. A testület nyílt szervezetében szolgálatot teljesítőket csupán kézi lőfegyverekkel látták el az objektumvédelmi sorozatlövő lőfegyverek kivételével. A testület nyílt szervezetében szolgálatot teljesítő személyi állomány számára rendszeresített fegyverzet típusa megegyezett a Magyar Királyi Honvédségben rendszeresített fegyverzet típusával. A testületen belüli függelmi viszonyok katonaiak voltak, a személyi állomány katonai rangot viselt. A magyar haderő jelentős részét (a gyalog ezredek egyharmadát) a testületben rejtették el határbiztosítási teendők ellátása céljából. 1945

után a honvéd határvadász csapatnemből hozták létre a Honvéd Határőrséget, amely továbbra is a honvédség hadrendjébe tartozott. A Honvéd Határőrség irányítását a „ki-kit győz le" időszakban a magyar baloldal magához ragadta és az ország legerősebb katonai erejévé fejlesztette. A Honvéd Határőrség szervezete határvadász őrsökből századokból, illetve zászlóaljakból állt. A testület vezetését a Határőrség Országos Parancsnoksága látta el. 1949-ben a testületet az Államvédelmi Hatóság kötelékébe integrálták. A köznyelv őket nevezte „zöld ávós"-nak. Az 1956-os forradalom és szabadságharc után a Határőrség — önálló fegyveres szervezetként — BM Határőrség elnevezéssel a belügyi tárca alárendeltségében maradt 2007-ig. 2007-ben a testületet a rendőrségbe integrálták.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Határszéli csendőrség A határszéli csendőrség a Magyar Királyi Csendőrség szolgálati ágaként működött. A Magyar Királyság útlevélköteles határszakaszain a zöldhatár őrizetét és a kishatárforgalom ellenőrzését valósította meg a társ határőrizeti szervekkel együttműködve. A miniszterelnök és a belügyminiszter, a honvédelmi, a kereskedelemügyi, a pénzügyi az igazságügyi és a földművelésügyi miniszterrel 1891. VII. 1.-én közösen kiadott határőrizeti utasításban hozta létre a határszéli csendőrség új szolgálati ágat és szabta meg főbb feladatait.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Honvéd Vezérkar a Magyar Királyi Honvédség legfelsőbb szakmai irányító szervezete, amely a trianoni békediktátum miatt 1932-ig rejtésben a honvédelmi tárca VI. Csoportfőnökségeként működött. 1932-től a háború végéig pedig nyílt szervezettel tevékenykedett.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Honvédelmi minisztérium A polgári magyar állam első honvédelmi minisztere MÉSZÁROS Lázár volt, aki e tisztséget 1848. IV. 7.-étől 1849. IV. 15.-éig töltötte be. Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc idején létrejött első független magyar kormány óta létező tárca, amely a haza védelméért felelős minisztériumként a haderőt irányítja. A katonai állományú személyek a pártállam létrejöttéig függetlenül attól, hogy hol teljesítettek szolgálatot — a testőrségek, a koronaőrség és a képviselőházi őrség kivételével — a honvédelmi tárcához tartoztak. Ebből fakadóan a magyar rendvédelmi testületek közül a Magyar Királyi Csendőrség személyi állományának tagjai személyükben a honvédelmi tárcához tartoztak. Ügyeik intézése céljából a honvédelmi minisztériumban külön osztály működött. A honvédelmi tárca hagyományosan a Budai Várba települt. A pártállam idejében azonban a Margit híd pesti hídfőjénél létesített új épületegyüttesbe költözött, ahol azóta is működik.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos

Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Honvédelmi minisztérium VI. Csoportfőnökség Mivel a trianoni békediktátum Magyarország számára nem engedélyezte a vezérkar tartását, ezért a honvédelmi tárca szervezetébena VI. Csoportfőnökség látta el ezen feladatokat. E csoportfőnökséghez tartoztak az egyébként a vezérkar kompetenciájába tartozó szakterületek is, így a hírszerzés és az elhárítás is.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Honvédelmi Minisztérium Katonapolitikai Főcsoportfőnökség Lásd Katonapolitikai Osztály

Honvédelmi és rendészeti Bizottság Az országgyűlés állandó bizottsága, amely a honvédelmi és rendvédelmi szervezetek országgyűlési felügyeletét látja.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

I

IACA (International Anticorruption Academy) Nemzetközi Anti-korrupciós Akadémia.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ideiglenes Nemzeti Kormány 1944. XII. 22.-től 1945. XI. 15.-ig működött. MINISZTERELNÖK Dálnoki Miklós Béla. Háromféle összetételben működött. Az első öszetétel 1944. XII. 22.-től 1945. VI. 11.-ig, a második összetétel 1945. V. 11.-től 1945. VII. 21.-ig, a harmadik összetétel pedig 1945. VII. 21.-től 1945. XI. 15.-ig tartott.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

IGEC (INTERPOL Group of Experts on Corruption) Az INTERPOL korrupcióellenes szakértői csoportja.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Információs Hivatal (IH) Szakmai elődjének tekinthető az 1962 és 1990 között a Belügyminisztérium III (Állambiztonsági) Főcsoportfőnökség III/I. (Hírszerző) Csoportfőnöksége, amely 1990 után Információs Hivatal néven működött tovább.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

INTERPOL (Bűnügyi Rendőrség Nemzetközi Szervezete) 1923-ban létrehozott szervezet, mely nyomozati jogkörrel nem rendelkezik, célja a nemzeti rendőrségek munkájának segítése adatszolgáltatással és nyilvántartás vezetésével.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

K

Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat A honvédelmi miniszter irányítása alatt álló országos hatáskörű önálló szervezet, amely 2012.I.1-vel jött létre a Magyar Köztársaság Katonai Felderítő Hivatala és a Magyar Köztársaság Katonai Biztonsági Hivatala teendőinek az összevonásával.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Karhatalom az 1956-os forradalom és szabadságharc leverése nyomán a pártállam által létrehozott önálló fegyveres erő, amely 1972-ig működött. Katonai szervezetű alakulatokból állt. A nagyobb városokban önálló zászlóaljakat, Budapesten ezredet, néhány településen pedig önálló századot állomásoztattak. A tisztek és a tiszthelyettesek kivételével — akik hivatásos állományhoz tartoztak — a személyi állományt sorozták. A teljes személyi állomány katonai rendfokozatot viselt, a testület belső függelmi viszonyai katonaiak voltak. Közvetlenül a Magyar Szocialista Munkás Párt központi vezetése alá tartozott, amely az irányítást az adminisztratív osztályon keresztül gyakorolta. A karhatalom feladatát zavargások, lázongások felszámolása, elemi csapás esetén annak elhárításában való részvétel alkotta. A karhatalom rendőri jogosultságokkal nem rendelkezett. A rend fenntartása érdekében a nagy létszámú erőkoncentrációt igénylő feladatokban alkalmazták. A puha diktatúra konszolidációja nyomán a testületet 1972-re felszámolták. Utódszervezete a Forradalmi Rendőr Ezred, melyet később Készenléti Rendőri Ezred elnevezésre változtattak, ezen alakulat a magyar rendőrség kötelékében a karhatalmi feladatok ellátásának a teljesítésére hivatott.

Ebből a pártállami helyzetből a fakadt rendszerváltás utáni magyar állam rendvédelmi terminológiájában a csapaterős rendvédelmi tevékenység kifejezés, mivel a pártállam időszakában az önálló karhatalmi fegyveres erőt többnyire erre a célra használták. A karhatalom önálló fegyveres szervezetkénti létrehozására és működtetésére a szovjet minta nyomán került sor, mivel a karhatalom elődszervezetének az úgynevezetett „kék ÁVÓ" tekinthető, amely lényegében a karhatalommal harmonizáló feladatrendszerrel rendelkezett az Államvédelmi Hatóság szervezetén belül.

A második világháborút megelőzően azonban a karhatalom nem szervezetet, hanem tevékenységet jelentett. E tevékenységhez tartozónak tekintettek minden rendvédelmi feladatot, amelynek a teljesítéséhez fizikai kényszerítés, kényszerítő eszközök, esetleg fegyver használata is szükséges volt, vagy szükségessé válhatott. Ebből fakadóan karhatalmi feladatok ellátására általában a rendvédelmi testületek, illetve nagyobb létszám koncentráció esetében a haderő csapatai voltak hivatottak. A második világháborút megelőzően azonban a karhatalmi tevékenység alatt nem csupán a csapatkötelékben végrehajtott tevékenységet értették. Ide tartozónak tartottak minden feladatot a létszámtól függetlenül — például a fogolykísérést is, amelyhez általában egy vagy két főt vettek csupán igénybe — amelynek a végrehajtása során fizikai kényszerítő erő, illetve kényszerítő eszköz, vagy fegyverhasználat alkalmazására is sor kerülhetett.

A második világháború végéig nagyobb létszámot igénylő karhatalmi feladatok ellátására — a jelenlegi terminológia szerint csapaterős tevékenység végzésére — általában a haderő alakulatait kérték fel. A felkérés lehetőségeit és a teljesítés módját — az ország törvényeivel összhangban — jogszabályokban rögzítették. A karhatalmi feladatokra igénybe vehető katonai alakulatok személyi állományát pedig kiképezték a várható karhatalmi teendők szakszerű ellátására is. A második világháború időszakában a Magyar Királyi Csendőrség kötelékében — a várható partizántevékenység kezelhetősége céljából, valamint a háborús tapasztalatok alapján a csapaterős karhatalmi feladatok ellátása érdekében — csendőr zászlóaljakat hoztak létre, amelyek legénységi állománya sorozott volt. Felszerelésük alapvetően megegyezett a honvéd lövész zászlóaljakéval. A csendőrség feloszlatása nyomán feladatkörét a Magyar Államrendőrség vette át, így — többek között — a csapaterős karhatalmi tevékenységet is e testületnek kellett megvalósítania. A karhatalmi alakulatokat 1950. január 1.-évl az újonnan létesített ÁVH-ba integrálták.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Katonapolitikai Osztály (KatPol) a honvédelmi tárca alárendeltségében működött 1945 és 1949 között. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság 1945 tavaszán engedélyezte az osztály létrehozását, melynek vezetésével a kommunista PÁLFFY György századost bízták meg. A Katonapolitikai Osztály működését 1945. áprilisában kezdte meg. A Katonapolitikai Osztály működését a Kommunista Párt érdekeinek megfelelően valósította meg. A Katonapolitikai Osztályt 1947 januárjában csoportfőnökséggé, majd 1949 február 1.-én főcsoportfőnökséggé fejlesztették. Az Államvédelmi Hatóság létrehozásával a Katonapolitikai Osztályt felszámolták.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Közép-európai Rendőrakadémia (KERA) 1996-ban jött létre, célja hogy szakmai továbbképzésekkel segítse elő a nemzetközi rendvédelmi együttműködést, a szervezett és a határon átnyúló bűnözés elleni tevékenységben.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Közös hadsereg az 1867/XII.tc. a kiegyezési törvényben foglalt hadügyi közösségből fakadt, így a dualizmushoz tapadó katonai szervezet volt. Az uralkodót illette meg a véderő „vezérlete" (pld.: a hadüzenet is), „vezénylete" (a haderőt az uralkodó bármikor bárhová irányíthatta), és „belszervezete", (kinevezések, struktúra megállapítás, szolgálati nyelv meghatározása, fegyelmezés stb.).

A közös hadseregben ezen jogok gyakorlásához nem volt szükséges a két társország hadügyminisztereinek az ellenjegyzése, ellentétben a honvédség és a népfelkelés alakulataival, ahol az uralkodói intenciók a magyar, illetve az osztrák honvédelmi miniszter ellenjegyzésével hatályosulhattak. A véderő számára azonban — a széles uralkodói jogkör ellensúlyozásaként — az újonc ajánlást, a szolgálati idő meghatározását, az elhelyezést és az élelmezést a két társország országgyűlése biztosította. A védelmi rendszer nem tartozott a delegációk hatáskörébe, azok közvetlenül az országgyűlések jogkörébe tartoztak. Az uralkodó ugyan szuverén módon rendelkezett a hadsereg felett, azonban katonáért és pénzért az országgyűléshez kellett fordulnia. Az Osztrák-Magyar Monarchia védereje — benne a közös hadsereg — a két társország országgyűlései és az uralkodói akarat egyeztetésével volt alkalmazható.

Az Osztrák-Magyar Monarchia védereje több részből állt. Két fő alkotóeleme volt, a haditengerészet és a szárazföldi haderő. A szárazföldi haderő részei voltak a közös hadsereg — melyre vonatkozóan 1889. évi utasítás vezette be a Császári és Királyi Hadsereg elnevezést —, valamint a Magyar Királyságban honvédség és a népfölkelés továbbá a Osztrák Császárságban Landwehr és a Landstrum. A közös hadsereg a szárazföldi haderő túlnyomó részét — 7/8-ad részét — alkotta. Nehézfegyverzettel és magasabb parancsnokságokkal (hadtest- és hadsereg parancsnokságokkal) is rendelkezett. A Landwehr és a Landstrum, illetve a honvéd és népfelkelő alakulatok ezredeit dandárparancsnokságok, a dandárokat pedig hadosztályparancsnokságok irányították ugyanúgy mint a közös hadseregben. A Landwehr és a Landstrum, valamint a honvéd és népfelkelő dandárparancsnokságok azonban már a közös hadsereg hadtestparancsnokságai alá tartoztak. Íly módon biztosítva volt az Osztrák-Magyar Monarchia haderejének hadműveleti egysége.

A Lanwehr-ben és a Landstrum-ban a német, a honvédségnél és a népfelkelésnél pedig a magyar volt a szolgálati nyelv. Ezzel szemben a közös hadseregben az ezrednyelv azzal a nyelvvel egyezett meg, amelyet a katonák származási helyén beszélt a lakosság. Ezt a nyelvet az ezredhez helyezett tiszteknek is el kellett sajátítaniuk. A közös hadseregben az ezrednél magasabb parancsnokságok, valamint az egységes hadtest- és hadsereg parancsnokságok nyelve a német volt.

A közös hadsereg személyi állományának sorozás útján történő utánpótlását a katonai kerületek biztosították. Az Osztrák Császárság területén 61, a Magyar Királyság területén 47, Bosznia-Hercegovinában pedig 4 katonai kerület működött. Az ezredekhez ugyanazon kerületektől sorozták a személyi állományt. A közös hadsereg katonai kerületeinek mintájára — de attól függetlenül — az Osztrák Császárságban a Landwehr és a Landstrum, a Magyar Királyságban pedig a honvédség és a népfelkelés önálló katonai kiegészítő kerületekkel rendelkezett.

Az ezredek belső szervezeti felépítése (zászlóalj, század, szakasz, raj) a haderő mindhárom részénél — közös hadsereg, Landwehr és Landstrum, honédség és népfelkelés — azonos volt. A közös hadseregbe 33 gyalogos- és 8 lovas hadosztály, a Landwehrben 8 gyalogos hadosztály, a honvédségbe pedig 8 gyalogos és két lovas hadosztály tartozott. Az Osztrák-Magyar Monarchia teljes hadereje 16 hadtestből állt, amelyeket 6 hadseregbe csoportosítottak. A teljes haderő békelétszáma 450 000 fő, hadilétszáma pedig 1 500 000 fő volt. Az Osztrák-Magyar Monarchia véderejében a szabályzatok a fegyverzet és a rendfokozati rendszer egységes volt az egyenruhák azonban eltérőek voltak.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Közös Hadügyminisztérium Az Osztrák-Magyar Monarchia közös ügyei közé tartozott a hadügy. A véderő ügyeinek irányítására volt hivatott a közös hadügyi tárca. A közös hadügyminisztert I. Ferenc József nevezte ki és mentette fel, nem tartozott a két társország országgyűléseinek, illetve kormányainak az alárendeltségeibe. A hadügyi költségek a közös költségek részét alkották.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

Köztársasági Őrezred, a Rendőrség kormányhivatalokat és -tagokat védő szervezete volt, amely közvetlen miniszteri irányítás alá tartozott a magyar testőrségek, képviselőházi őrség és kormányőrség utódszervezeteként. Az 1760-ban Mária Terézia által alapított Magyar Királyi Nemesi Testőrség — amelynek a működését az uralkodó 1848-1867 között felfüggesztette — és az 1904-ben létesített Magyar Királyi Darabont Testőrség, amely szervezetek maradványai 1920-ban Magyar Királyi Testőrség néven egyesültek, továbbá az 1912-ben létesített Képviselőházi Őrség, valamint a jóval korábbi időkig visszanyúló múlttal rendelkező Koronaőrség szervezetét a második világháború magyarországi harcai során felszámolták A Magyar Királyi Képviselőházi Őrség nevét 1945-ben Nemzetgyűlési Őrségre változtatták, amely 1949-ig működött. A korábbi testőrség helyett 1946-ban felállították a Köztársasági Elnöki Testőrséget, amely 1948-ig látott el szolgálatot. A Koronaőrséget pedig nem szervezték újjá más néven. A testőrségi és a képviselőházi őrségi teendőket pedig a Belügyminisztérium Államvédelmi Hatósága vette át; mint Kormányőrség 1959-ben lett önálló fegyveres testület, 1990-től neve Magyar Köztársaság Kormányőrségére változott, majd 1993-ban az Országos Rendőr-főkapitányság szervezetébe integrálták, 1996-ban nyerte el Köztársági Őrezred nevét. A helyzet sajátossága, hogy az 1945 előtt működő és törvénnyel létrehozott képviselőházi őrségi, koronaőrségi és testőrségi szervezeteket sohasem oszlatták fel, bár azok 1945 után kétségtelenül nem funkcionáltak. 2010.XII.31-én hozták létre a magyar rendőrség kötelékébena Terrorelhárító Központot, amelynek a feladatkörébe helyezték a tetőri feladatokat.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Külföldieket Ellenőrző Országos Központi Hatóság (KEOKH) 10 000/1930.BM.rendelettel hozták létre. A belügyi tárca háttérintézményeként működött, önálló hatáskörrel szorosan együttműködve a rendőrséggel. A külföldieket Ellenőrző Országos Központi Hatóság első vezetője dr. FOLYOVICZ József belügyminisztériumi osztályfőnök volt.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

L-Ly

Landespolizeitrupp A Német Császárság minden gyarmatán működött egy-egy Landespolizeitrupp, amely a terület rendvédelmi teendőit látta el. A tisztek és az altisztek egy része is német állampolgár volt, míg a legénység és az altiszteknek egy része a helyi lakosság kötéből került ki. A landespolizeitruppok az adott gyarmat kormányzójának alárendeltségébe tartozott és tevékenységét a Birodalmi Gyarmatügyi Minisztérium is felügyelte. A Német Császárság gyarmati rendőrségei: Togói landespolizeitrupp 2 tiszt, 11 német altiszt, 530 afrikai rendőr legénység ; Kameruni landespolizeitrupp 3 tiszt, 36 német altiszt, 1255 afrikai rendőr legénység ; Német Dél-nyugat Afrikai landespolizeitrupp 7 tiszt, 9 hivatalnok, 68 német altiszt, 472 afrikai rendőr legénység ; Német Kelet-Afrikai landespolizeitrupp 2 tiszt, 42 német altiszt 78 altiszt és 1578 afrika rendőr legénység ; Csiaocsou landespolizeitrupp 9 német altiszt, 15 német tisztes, 44 német és 81 kínai rendőr ; Német Csendes-óceániai Védnökség landespolizeitrupp 1 német tiszt, 6 német altiszt, 932 mikronéz és melanéz rendőr legénység ; Német Szamoa landespolizeitrupp 1 német tiszthelyettes, 50 szamoai rendőr legénység.

SOM Krisztián: Német gyarmatok rendőri erői. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 161-168.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Landwehr a véderő azon része, amely az Osztrák-Magyar Monarchia Osztrák Császárságában állomásozó és az osztrák kormánynak is alárendelt könnyű fegyverzetű egységekből állt, valamint a sorozott személyi állománya az Osztrák-Császárság örökös tartományainak lakosai közül került ki.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Landstrum az Osztrák-Magyar Monarchia Osztrák Császárságában a véderő tartalékaként működő népfelkelés.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Légoltalom a második világháború alatti magyarországi bombázások hatásának mérséklésére hozták létre a honvédelmi tárca alárendeltségében. A szervezet a második világháború után a pártállam kialakulásának folyamatásban a belügyi tárcához került, céljává egyre inkább a lakosság és a magyar gazdaság harmadik világháborúra való felkészítése vált. A hetvenes években visszakerült a honvédelmi tárcához a 2041/1974.MT.hat. rögzítette, hogy a honvédelmi miniszter egyben a polgári védelem országos parancsnoka is. A polgári védelmet az 1996. évi XXXVII. törvény a polgári védelemről határozta meg, mely szerint a polgári védelem a honvédelem rendszerében megvalósuló szervezet, feladat- és intézkedési rendszer, amelynek célja a fegyveres összeütközés, a katasztrófa és más veszélyhelyzet esetén a lakosság életének megóvása, az életben maradás feltételeinek biztosítása, valamint az állampolgárok felkészítése azok hatásainak leküzdése és a túlélés feltételeinek megteremtése érdekében.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ludovica Akadémia a dualizmus és a két világháború közötti időszakban a Magyar Királyság katonatisztjeinek képzését megvalósító felsőoktatási intézmény.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

M

Magyar Aeoroforgalmi Részvényársaság –got 1920.II.1-én Budapesti székhellyel alapították, azonban a Szövetségközi Katonai Ellenőrző Bizottság a trianoni békediktátumra hivatkozva 1921. XII. 6-án ffeloszlatta.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Magyar Automobil Részvénytársaság (MARTA) Az aradi székhelyű magyar autógyártó vállalat a trianoni békediktátum nyomán román fennhatóság alá került.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Államvasutak (MÁV) a magyar állam tulajdonában álló vasútvonal és vasúti járműpark, valamint karbantartó részlegekből és az ezekhez tartozó objektumokból, továbbá a vasúti közlekedést elősegítő szervezetekből állt. A Magyar Államvasutakat BAROSS Gábor államminiszter emelte világszínvonalra.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Magyar Általános Gépgyár (MÁG) A nagy gazdasági világválság miatt a gépjárműgyártási tevékenységét megszűntette.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Dolgozók Pártja (MDP) Lásd Magyar Kommunista Párt

Magyar felderítés A mindenkori magyar állam mindig rendelkezett az ország irányításához szükséges felderítéssel, amely az adott kor követelményeihez igazodott. A polgári magyar állam időszakában a felderítés a véderő szervezetében valósult meg. A dualizmus idejében a közös hadsereg vezérkarának a hírszerző osztálya az Evidenzbüro volt az Osztrák-Magyar Monarchia egyetlen felderítő szervezete. A napóleoni háborúk nyomán került előtérbe, hogy a hagyományos — a háború időszkára korlátozott — felderítés már nem kellően hatékony. Ekkor kezdték el kiépíteni még a neoabszolutizmus időszakában az Evidenzbüro szervezetét. Az Evidenzbüro tehát nem csupán magyar szervezet volt, azonban mint a közös ügyek rendszerének megvalósítására hivatott szervezetrendszer része, mindkét társország azaz az Osztrák Császárság és a Magyar Királyság érdekeit is képviselte. E szervezet volt a kiinduló bázisa az Osztrák-Magyar Monarchia utódállamaiban kialakuló felderítő szervezeteknek, így a Magyar Királyságban kialakuló felderítő szervezet apparátusának is.

A Tanácsköztársaság időszakában a magyar felderítést a Hadügyi Népbiztosság V. Osztálya, illetve a Vörös Hadsereg Főparancsnokságának II. Csoportja végezte.

A trianoni békediktátum következtében a Magyar Királyság hivatalosan felderítő szervezetet nem tarthatott fenn, ezért a honvédelmi tárca I. osztálya — amely a működését még 1918-ban kezdte el —, majd a fővezérség 2. csoportja, később pedig a honvédelmi minisztérium VI. csoportfőnöksége valósította meg a hírszerzési teendőket. A Szövetségközi Ellenőrző Bizottság magyarországi működésének beszűntetését követően 1927 és 1932 között a felderítést több lépcsőben a Vezérkari Főnökség alárendeltségébe helyezték, ahol e feladatkört a 2. osztály látta el.

1945 után amellett, hogy a honvédelmi minisztérium alárendeltségében is maradt felderítő tevékenység külön szakmai szervezetbe szervezve, az ÁVÓ majd az ÁVH is kiépítette a maga felderítő részlegét. 1956 után — amikor az állam védelmével kapcsolatos struktúrát jelentősen átszervezték — a magyar állam felderítő tevékenységének szervezeti keretei a honvédségnél a vezérkar alárendeltségében és a belügyi tárcában önálló fejlődési utat jártak be. A honvédségnél a rendszerváltásig a felderítés a vezérkar alárendeltségében maradt. A belügyi tárcánál pedig az 1962. évi jelentős átszervezéstől kezdve III. Főcsoportfőnökség I. Csoportfőnöksége végezte a polgári felderítés teendőinek irányítását.

A rendszerváltás után a katonai felderítés és elhárítás a honvédelmi minisztérium kompetenciájában maradt, mely teendőket a Katonai Felderítő Hivatal és a Katonai Nemzetbiztonsági szolgálat látta el 2012-ig, amikor a két szervezetet Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat (KNBSZ) elnevezéssel összevonták. A polgári felderítés teendőit az Információs Hivatal és a Nemzetbiztonsági Hivatal látta el, mely utóbbit 2010-ben Alkotmányvédelmi Hivatalnak (AH) nevezték át. 1995-ben került felállításra a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat. Ez utóbbi négy szervezet látja el a XXI. század kezdetén a magyar állam hírszerzési teendőit.

ZÉTÉNYI Zsolt: A Magyar Királyi Csendőrség és a csendőrök jogállása 1945-ben és azután (Egy elfelejtett szervezet és jelmondat: „Híven, becsülettel, vitézül!"). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXI. évf. (2011) 24. sz. 154-165.p. A tanulmány korábbi változata 2009. december 3. Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak *„Csendőrség Ausztria-Magyarországon, illetve Ausztriában és Magyarországon 1849-2005"* című XXIV. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar hírszerzés 1918-ban a hadügyminisztérium I. osztályaként jött létre. A Tanácsköztársaság időszakában a Hadügyi Népbiztosság V. osztálya foglalkozott hírszerzéssel, majd a Vörös Hadsereg Főparancsnokságának II. csoportja végzett hírszerzői teendőket. 1919 november 17-től a Fővezérség II. csoportja vette át a hírszerzés irányítását. 1920 és 1927 között a honvédelmi minisztérium VI. csoportfőnöksége látta el a hírszerzési teendőket. E szervezet helyébe lépett 1932-től a honvéd vezérkar II. osztálya (VKF-2 osztály), amely a háború végéig látta el teendőit. A VKF-2. osztály alá tartozott az úgynevezett X alosztály, amely a rádiófelderítés és rejtjelfejtéssel foglalkozott. 1945 után a KatPol és az Államvédelmi Hatóság végzett hírszerzési teendőket, melynek a részfeladatát alkották a rádiófelderítési tevékenységi kör. Az ÁVH feloszlatása után a hírszerzés a belügyi és a honvédelmi tárca között oszlott meg. Mindkét tárca felderítő szervezete rendelkezett rádiófelderítési szakalegységgel is.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Állami Rendőrséget (1919-1930) az 5 047/1919.ME.r. hozta létre 1919.X.1.-én. Az egységes magyar államrendőrség létrehozásának azonban már voltak dualizmuskori előzményei is. A trianoni békediktátum utáni magyar rendőrséget a Magyar Királyság állami- (fővárosi rendőrség és határrendőrség) és a városi rendőrségeinek az összevonásával hozták létre, a belügyi tárca közvetlen irányítása alá helyezve. Hatósági területe a városokra és a határállomásokra terjedt ki. Feladatát működési területén a közbiztonság védelme alkotta bűnügyi, közrendvédelmi és igazgatásrendészeti teendők ellátása által. A trianoni békediktátum utáni Magyar Királyságban a Magyar Királyi Állami Rendőrség létszáma (12 000 fő) megegyezett az első világháború előtti városi rendőrségek létszámával (12 000 fő). A testületet 1931-ben — szervezeti módosításokkal egybekötve — átkeresztelték Magyar Királyi Rendőrségre. A Magyar Királyi Rendőrség 1945-ig működött, amikor helyébe a Magyar Államrendőrséget hozták létre, a Magyar Királyi Rendőrségben működő határszéli rendőri kirendeltségek helyett pedig határrendőrséget állítottak fel, amely 1945 és 1949 között működött. A Magyar Államrendőrségre ruházták a feloszlatott Magyar Királyi Csendőrség hatáskörét és működési területét 1945-ben, ezzel a magyar rendvédelmi testületek között monopolhelyzetbe került. A Magyar Államrendőrséget később egyszerűen rendőrségnek nevezték. 1949-ben pedig a

belügyi tárca irányítása alatt álló Magyar Határrendőrséget — a Honvéd Határőrséghez hasonlóan — az Államvédelmi Hatóság kötelékébe integrálták. Ezzel Magyarországon egyetlen rendőri szervezet működött a rendőrség.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Csendőrség (1881-1945) katonailag szervezett közbiztonsági őrtestület, melynek belső függelmi viszonyai katonaiak voltak, a személyi állomány katonai rendfokozatot viselt. A testületet az 1876-ban a közös hadseregtől a Magyar Királyi Honvédséghez áthelyezett erdélyi csendőr kerületből fejlesztették ki. Mivel a csendőrök személyükben katonának minősültek, így a honvédelmi tárca felügyelete alatt álltak. A szervezet azonban — mint rendvédelmi testület — a belügyi tárca kompetenciájába tartozott. A testület hatásköre, a városok kivételével, az ország egész területére kiterjedt. Kiváló hatásfokkal tényked ett. Működési területén olyan kitűnő közbiztonsági állapotot hozott létre, majd tartott fenn, amelyet a megszüntetése óta még nem sikerült elérni. Diszlokációját a decentralizáltság, metodikáját a megelőzés jellemezte. Személyi állományának mintegy 90 %-a közterületi szolgálatot látott el valamilyen formában. A testület jogosultságai és kötelezettségei nem voltak kiterjedtebbek a társ rendvédelmi testületeknél. A személyi állományának ellátmánya — néhány jelentéktelen specifikumtól eltekintve — megegyezett a közigazgatás, illetve a társ rendvédelmi testületek munkatársainak ellátmányával. Az 1945. és 1949. között zajló „ki-kit győz le” politikai csatározások részeként szüntették meg a testületet. Ebből fakadóan a szervezet társadalmi megítélése a harmadik évezred elején is differenciált. A testületnek önálló hatósági jogköre nem volt. A testületet két ízben hozták létre illetve szüntették meg. Felállításának mindkét esetben rendvédelmi szakmai okai, megszüntetésének pedig deklaráltan politikai okai voltak.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

BODA József: A katonai rendg és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Csendőrség közlekedési szolgálati ága. A Magyar Királyi Csendőrség új szolgálati ágát a közlekedési csendőrséget 1927-ben hozták létre.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Magyar Királyi Csendőrség közlekedési szolgálati ága. A Magyar Királyi Csendőrség új szolgálati ágát a közlekedési csendőrséget 1927-ben hozták létre és működését 1929-ben kezdte el.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Csendőrség Központi Felszerelési és Anyagraktára 1904-ben hozták létre a Magyar Királyi Csendőrség kötelékében a csendőrfelügyelőség közvetlen alárendeltségében a Központi Felszerelési és Anyagraktárt Budapesten.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Csendőrség Központi Nyomozó Parancsnoksága 1930-ban a Magyar Királyi Csendőrség szervezetében új szolgálati ágat hoztak létre a csendőrségi nyomozó szolgálatot. A szolgálati ág vezető szervezete a Központi Nyomozó Parancsnokság volt, amely több alosztály szintű részlegből állt. Külön alosztálya volt a nyilvántartásnak, a politikai ügyeknek stb. A Központi Nyomozó Parancsnokság szakmai felügyeletet gyakorolt a csendőrkerület parancsnokságok közvetlen alárendeltségében felállított nyomozó alosztályok felett.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Csendőrség repülőtéri különítményeit 1926-ban hozták létre a gyarapodó polgári légiforgalommal kapcsolatos biztonsági teendők eredményes ellátása érdekében.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Magyar Királyi Csendőrség vasúti szolgálati ága. A Magyar Királyi Csendőrség új szolgálati ágát a vasúti csendőrséget 1940-ben állították fel.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Magyar Királyi Csendőrség vízi szolgálati ága. A Magyar Királyi Csendőrség új szolgálati ágát a vízi csendőrséget 1942-ben állították fel.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Magyar Királyi Darabont Testőrség (1904-1919) Ferenc József testőrségei közül a legkésőbb, 1904-ben jött létre. Feladatát a Budai Vár Királyi Palotájának őrzése és díszelgési teendők ellátása alkotta. A darabont testőrség személyi állománya legénységi tagjainak utánpótlása a haderő sorozott állományából került ki tovább szolgálói forma alkalmazásával. Laktanyájuk a vár alatt az Attila utcában állt. Ez a laktanya vált az 1920-ban létesített Magyar Királyi Testőrség laktanyájává. A testület 1920-ig működött, részt vett gróf KÁROLYI Mihály és HORTHY Miklós őrzésében is, majd a nemesi testőrség maradványaival az 1920-ban újonnan létrehozott Magyar Királyi Testőrségbe integrálták a két korábbi testőrség maradványait. A testület létszáma 49 fő katonai rangot (tisztek és altisztek) viselő és 15 fő kisegítő feladatot ellátó személyből állt. A testőrség első kapitánya báró FEJÉRVÁRY Géza táborszernagy volt. A testület tiszti karával szembeni elvárások és a nyugdíjazási rendszer azonos volt a Magyar Királyi Nemesi Testőrségével.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Folyamőrség (1921-1939) A folyamőrség előtörténete az Árpád-házi királyok naszádosainak szervezetéig nyúlik vissza. A török hódoltság időszakában a Habsburg-hatalom a naszádosokat a sajkásokkal váltotta fel. A török kiűzése után pedig — a katonai határőrvidék részeként — létrehozták a Titeli Sajkás Kerületet, amely 1848-igműködött. 1850. november 30.-án létrehozták a Császári Királyi Flottilla Hadtestet, amely 1866-ig működött, majd 1871-ben felállították a Császári Királyi Haditengerészetből kikülönített budapesti tengerészeti különítményt, amelynek a hatásköre kiterjedt a Magyar Szent Korona alá tartozó hajózható folyó és állóvizekre. A budapesti különítmény által irányított flottilla maradványaiból hozták létre a Magyar Királyi Folyamőrséget. A folyamőrség létrehozását 1921. év január 3.-ai minisztertanácsi ülésen döntötték el. A testület felállításának az időpontját 1921. március elsejével határozták meg. A folyamőrség létrehozásáról az 1922/XIV.tc. rendelkezett, melynek a végrehajtását a 122 295/1922.BM. rendeletben foglaltak biztosították. A folyamőrség vízi rendészeti teendők végzésére létrehozott önálló rendvédelmi testületként a belügyi tárca folyamrendészeti osztályának a felügyelete alatt állt. Rejtett feladatát a trianoni békediktátum által felszámolt dunai flottila maradványainak működtetése alkotta. Nyílt szervezetének létszáma 2 420 főt tett ki, amelyben a fegyveres szolgálatot ellátók létszáma az 1 620 főt nem haladhatta meg. A folyamőrség személyi állománya katonai rendfokozatot viselt, a belső függelmi viszonyok katonaiak voltak. A legénységi állományt kényszertoborzás (sorozás) útján biztosították. A testület számára önálló egyenruhát rendszeresítettek. A testület személyi állománya tagjai számára a Magyar Királyi Honvédségnél is használatos fegyverzetet rendszeresítették. A folyamőrség élén a révfőkapitányság állt. A révfőkapitányság 13 révkapitányságot irányított. A révkapitányságok alárendeltségében pedig 9 révkirendeltség működött. Szükség esetén — a kapitányságok alárendeltségében — révőrségeket is létre lehetett hozni ideiglenes jelleggel. A folyamőrség rejtett részét 1939-ben beolvasztották a Magyar Királyi Honvédségbe honvéd folyamerők néven. A testület nyílt részét a hatáskörrel együtt — a területi illetékesség figyelembe vételével — átadták a Magyar Királyi Csendőrségnek, illetve a Magyar Királyi Rendőrségnek.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Határőrség (1931-1938) Lásd Határőrség.

Magyar Királyi Határrendőrség az 1903/VIII.tc. alapján 1906. I. 15.-től 1918-ig a dualizmus összeomlásáig működött a központi államhatalom közvetlen alárendeltségében. Tevékenységének döntő hányadát a Magyar Királyság útlevélköteles határszakaszain fejtette ki. Szervezetének és személyi állományának döntő többsége ezeken a határszakaszokon volt megtalálható. A testület — néhányszáz fős — mérsékelt személyi állománnyal működött, önálló rangrendszerrel és egyenruhával rendelkezett. A határőrizet klasszikus hármas feladatrendszeréből elsősorban a határforgalom ellenőrzését és a határrend betartatását valósította meg. A zöldhatár őrzését pedig a határszéli csendőrséggel közösen végezte. A testület a magyar határőrizet koordináló szerepét is betöltötte, szükség esetén a határőrizeti teendők ellátására bevonhatta a határmenti vármegyék és városok területén működő rendőrségek személyi állományát is. A kivételes hatalom időszakában a Magyar Királyi Határrendőrség különleges feladatokat kapott az Osztrák-Magyar Monarchia haderejével való együttműködés tekintetében, amelyet a katonai határőrizeti utasításban konkretizáltak. A magyarországi rendőrségek államosításával a határrendőrség maradványait a Magyar Királyi Állami Rendőrségbe integrálták.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Honvédelmi Minisztérium Lásd Honvédelmi Minisztérium

Magyar Királyi Honvédség (1848-1849 és 1867-1945) a véderő azon része, amely 1867 és 1918 között az Osztrák-Magyar Monarchia Magyar Királyságában állomásozó és a magyar kormánynak is alárendelt könnyűfegyverzetű egységekből állt, valamint a sorozott személyi állománya a magyar Szent Korona alá tartozó területen élő lakosság közül került ki. A Magyar Királyi Honvédség magasabb egység parancsnokságokkal nem rendelkezett, a közös hadsereg magasabb egység parancsnokságok az alárendeltségébe tartozott. A Magyar Királyi Honvédségben a vezényleti nyelv a magyar volt. Az egyenruha nemzeti díszítő elemeket hordozott. A Magyar Királyi Honvédségben az uralkodói elhatározások a honvédelmi miniszter ellenjegyzésével hatályosulhattak. Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása nyomán a Magyar Királyi Honvédség a trianon utáni Magyar Királyság haderejévé vált, azonban a magyar haderőt 1919-ben Magyar Hadsereg névvel illették, amelyet 1920-ban Magyar Királyi Nemzeti Hadseregre változtattak, majd 1922-ben visszatértek a Magyar Királyi Honvédség elnevezésre. A két világháború közötti Magyar Királyság hadereje már rendelkezett magasabb egységparancsnokságokkal és a fegyverkezési egyenjogúságot kimondó 1938. évi bled-i egyezmény nyomán lehetőség nyílt a magyar véderőnek a kor színvonalán álló technikai eszközökkel való ellátására is. A honvéd illetve honvédség kifejezés az 1848-1849-es szabadságharc időszakából ered. A Magyar Királyi Honvédség a polgári magyar állam véderő szervezete volt. Magyarország szovjet megszállását követően kiépülő pártállamban a magyar haderő elnevezését Magyar Néphadseregre változtatták, amely elnevezés a rendszerváltozás után a magyar hagyományokra visszanyúlva Magyar Honvédségre változott.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SUBA János: „Csendőralakulások a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd a Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 169-178.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Kereskedelemügyi minisztérium Felügyelte a két világháború között a magyar légiforgalom ellenőrzésére és irányítására hivatott Magyar Királyi Légügyi Hivatalt.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Magyar Királyi Képviselőházi Őrség (1912-1945) A testületet 1912-ben állították fel (1912/LXVII.tc. a képviselőházi őrség felállításáról). Feladatát az országház őrzése és védelme mellett a képviselőház tagjai és a hallgatóság körében a rend fenntartása, valamint protokoláris, díszelgői tevékenység ellátása alkotta. Az országgyűlés elnökének az alárendeltségében

állt. A testületet a végrehajtó hatalom szervezetétől elkülönítették, annak nem volt alárendelve. 1945-ben Nemzetgyűlési Őrségként működött tovább.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Koronaőrség 1790-benhozták létre. A Budai Királyi Palotában a Magyar Szent Korona számára állandó őrzési helyet alakítottak ki, amelyet a Magyar Királyi Koronaőrség őrzött. A koronaőrség létszáma az évszázadok során többször változott. Az 1872-ben érvénybe lépett szabályozás szerint a Magyar Királyi Koronaőrség létszáma 50 fő volt: parancsnok és helyettese, számvevő vagy kezelőtiszt, a szolgálat szervezést és ellenőrzést végző szakaszvezetők vagy tizedesek 3-5 fő, 40 fő koronaőr, és 2 fő dobos vagy kürtös. Ezen felül a testület tiszti- , illetve házi szolgai státuszokkal is rendelkezett. Az utolsó szabályozás az őrszolgálatot adók létszámát 23 főre csökkentette. (1928/XXV.tc. a Szent Korona és a hozzá tartozó drágaságok gondviseléséről.) A testület 1945-ig működött.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Légügyi Hivatalt a magyar légiforgalom felügyeletének a céljából minisztertanácsi felhatalmazás alapján a kereskedelemügyi miniszter 1924-ben rendeleti úton állította fel, a szervezet működését 1924. XII. 13-án kezdte el. ű

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Magyar Királyi Nemesi Testőrség. A testületet Magyar Nemesi Testőrség néven 1760-ban Mária Terézia alapította. A testület székhelye Bécsben volt. A testőrpalotát a pártállam időszakában ideológiai megfontolásokból fakadóan eladták, a befolyt összeget pedig az osztrák kommunista mozgalom támogatására fordították. Ferenc József a testületet — az 1848-1849-es forradalom és szabadságharcban betöltött szerepe miatt — ugyan feloszlatta, azonban a kiegyezés nyomán újra létrehozta Magyar Királyi Nemesi Testőrség névvel, bár a koronázási ünnepségen még huszárok helyettesítették a testőröket. Mivel Ferenc József egyszemélyben töltötte be az Osztrák Császárság és a Magyar Királyság legfőbb közjogi méltóságait mindkét állam testőrségei óvták személyét és közvetlen környezetét. Egyedül a Magyar Királyi Nemesi Testőrség tagjai voltak azonban jogosultak arra, hogy a védelmét mindenütt ellássák. A Magyar Királyság területén az uralkodót ugyanis csak magyar testőrség védelmezhette. A Magyar Királyi Darabont Testőrség azonban csupán a királyi szálláshelyek őrzésére volt hivatott. Az uralkodó magyarországi utazásai során a védelemért a Magyar Királyi Nemesi Testőrség volt felelős. A testület kapitánya — hasonlóan a többi testőrség kapitányához — a főudvarmesternek volt alárendelve, illetve a szolgálatos szárnysegéd is adhatott utasítást valamennyi testőrség számára. A testőrök által viselt rangok — amelyek katonai rangok voltak —három rendfokozattal magasabb rendfokozatnak feleltek meg a haderőben. A testőrök ugyan katonák voltak, de sem ők sem a testület nem tartozott a véderő kötelékébe. A testőrségek kiadásait az udvari költségvetésből fedezték. A testőrségek témája nem tartozott a közös ügyek közé. Az udvartartás költségeit a magyar állam mindig az osztrák állam által biztosítottal megegyező összegben állapította meg. A testőröket ugyan a haderő szervezeteinek önként jelentkező tagjai közül választották ki, meglehetősen magas követelményeket támasztva, azonban azoknak akik a testőrségekhez kerültek a haderővel a jogviszonyuk megszűnt. Ők két nyugdíjra váltak jogosulttá. Az egyik nyugdíjat a véderőben eltöltött szolgálatuk, a másik nyugdíjat pedig a testőrségnél eltöltött szolgálatuk alapján kapták. A testőrök azonban visszakerülhettek a haderőhöz, például ha hadi szolgálatra kérték magukat. A katonai és a testőri szolgálati idő azonban nem volt összevonható. A testőrök pedig kiemelt juttatásokban részesültek. A Magyar Királyi Nemesi Testőrségnek megalakulásakor 47 fő tiszti rendfokozatú és 45 fő kisegítő feladatot ellátó (orvos, portás, szolga, lóápoló stb.) tagja volt. A parancsnoki kar élén a testőrkapitány állt. Az első parancsnok gróf HALLER Ferenc tábornok volt (1867-1875). A monarchia felbomlásával a testület működése megszűnt. Utódszervezete a HORTHY Miklós kormányzó által felállított Magyar Testőrség volt.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Nemzeti Hadsereg Lásd Magyar Királyi Honvédség.

Magyar Királyi Pénzügyőrség (1867-1945) a pénzügyminiszter felügyelete és irányítása alatt tevékenykedő testület, amely feladatait fegyveresen látta el azzal a céllal, hogy az ország pénzügyi és gazdasági rendjét védelmezze, a legfontosabb feladatai közé tartozott a csempészet és a pénzügyi törvények és szabályok áthágásának megakadályozása. Működési területe lefedte az ország teljes területét. Legkisebb szervezeti egysége a pénzügyőr szakasz volt. Több szakaszt irányított egy pénzügyőr biztosi kerület. Egy vármegyében pedig több pénzügyőr biztosi kerület működött. A pénzügyőrséget vármegyénként a pénzügyi tárca komplex középszintű irányító szervei, a pénzügyigazgatóságok irányították. E mellett a testület vezetése céljából a pénzügyi tárcán belül is működött egy pénzügyőrségi osztály. A Pénzügyminisztérium alá tartozó Magyar Királyi Pénzügyőrség 1945-től Magyar Pénzügyőrség néven működött, feladata a pénzügyőri és vámőri hatósági feladatok ellátása volt, e szervből 1953-ban kivált a vámügyeket ellátó Vámőrség, majd ismét összevonva 1963-ban felállították a Országos Pénzügyés Vámőrséget, 1966-tól Vám- és Pénzügyőrség néven működött 2010-ig, amikor a Vám- és Pénzügyőrséget egyesítették az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatallal. Az új szervezet elnevezése Nemzeti Adó- és Vámhivatal.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Posta a magyar állam levél- és csomagküldemények megvalósítását megvalósító szervezete, amelybe integrálták 1887-ben a magyarországi távírdákat is.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Rendőrség 1931-1945-ig működött. A Magyar Királyi Állami Rendőrség elnevezését — szervezetmódosításokkal egybekötve — a 6500/1931.ME.r-el Magyar Királyi Rendőrségre változtatták. 1931-ben megszüntették a 7 kerületi főkapitányságot, amelyek alárendeltségébe a városi kapitányságok tartoztak. A kerületi főkapitányságok helyett a budapesti- és a vidéki-főkapitányságot hozták létre. A Budapesti Rendőr-főkapitányság alárendeltségébe az akkor még kis Budapest kerületi rendőrségei és az agglomerációba tartozó frekventált települések rendőrségei tartoztak. A vidéki főkapitányság alá pedig a városi rendőrségek (1942-ben 89) és a határszéli rendőr kirendeltségek (1942-ben 13), valamint a kárpátaljai működési területtel rendelkező Határvidéki Rendőrség (1942-ben hét kirendeltséggel), továbbá az 1939-ben létrehozott révkapitányságok (1942-ben 7 révkapitányság) tartoztak. A korábbi vidéki főkapitányságokkal megegyező működési területű és székhelyű körzeti szemlélő központokat alakítottak ki 1931-ben az új vidéki főkapitányság alárendeltségében. A Magyar Királyi Rendőrség mindkét főkapitánysága a belügyi tárca közvetlen felügyelete és irányítása alatt állt. Ekkor szüntették meg az országos főkapitányságot is, amely az országos főkapitány frankhamisításban játszott szerepéből fakadóan sohasem került kiépítésre.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

A Magyar Királyi Testőrség 1920-1944-ig működött. A Magyar Királyi Nemesi Testőrség és a Magyar Királyi Darabont Testőrség maradványaiból hozták létre. Feladatát a kormányzó és közvetlen környezetének védelme alkotta. HORTHY Miklós elfogásakor — aki a testőrségét az ellenállás beszüntetésére utasította — kezdetben a felbőszült németek a testőrök likvidálását fontolgatták. Később azonban a Szent László Hadosztályba helyezték a testőröket. A Magyar Királyi Testőrség gyalogos és lovas részből állt. A gyalogos rész alabárdos és székely (Észak-Erdély visszacsatolása után) szakaszból, valamint puskás századból állt. A testőrség lovas része lovastestőr-szakaszból és a testőrséghez csatolt spanyol lovas iskolából állt. A második világháború során a testőrséget megerősítették egy testőr lövész zászlóaljjal is, amely egy puskás és egy nehézfegyveres századból állt. Megerősítésként pedig három Nimród harcjárművet is kapott a zászlóalj. A testület teljes létszáma — a segédszemélyzettel együtt — 450 főt tett ki. A testőrség legénysége sorozott állományból állt. A tiszti karral szemben támasztott kvalifikációk és a tiszti karba való bekerülés feltételei alapvetően megegyeztek a dualizmuskori elődszervezeteknél alkalmazottakkal.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Királyi Vámőrség (1921 VIII.25. – 1932. X.1.) a testület a trianoni békediktátum után a magyar határok őrzésére és védelmére létrehozott fegyveres szervezetként működött. A Magyar Királyi Vámőrség alap szervezeti egységei az őrsök voltak. Az őrsöket a szakaszparancsnokságok, a szakaszparancsnokságokat pedig a kerületparancsnokságok irányították, a szervezet élén a Magyar Királyi Vámőrség Felügyelősége állt. A Magyar Királyi Vámőrség szervezetében 7 kerületparancsnokság, 52 szakaszparancsnokság és 101 őrsparancsnokság működött. A Magyar Királyi Vámőrség feladatát 4 041 főnyi személyi állománnyal látta el. A testület legénységi állományát úgynevezett kényszertoborzás (sorozás) útján biztosították. A Magyar Királyi Vámőrség — a határok védelme céljából — a testületi létszám feletti katona erőt 1928-ig — a Szövetségközi Ellenőrző Bizottság magyarországi jelenléte miatt — nem lehetett elrejteni. Később azonban a Magyar Királyi Vámőrség, majd a jogutódja a Magyar Királyi Határőrség rejtésében állomásozott az államhatár mentén a magyar ezredek egyharmada 1938-ig a Bled-i egyezmény megszületéséig. A testület belső függelmi viszonyai katonaiak voltak, a személyi állomány katonai rendfokozatot viselt. A testület nyílt szervezetében szolgálatot teljesítőket csupán kézi lőfegyverekkel látták el az objektumvédelmi sorozatlövő lőfegyverek kivételével. A testület nyílt szervezetében szolgálatot teljesítő személyi állománya számára rendszeresített fegyverzet típusa megegyezett a Magyar Királyi Honvédségben rendszeresített fegyverzet típusával.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: Amagyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Kommunista Párt (MKP) 1918 őszén megalakult baloldali marxista-leninista párt, amely 1919 és 1944-1945 között illegálisan tevékenykedett, 1948-1949-től azonban „egyeduralkodódként” irányította az országot. 1918-1919 Kommunisták Magyarországi Pártja, 1919 Magyarországi Szocialista Párt, 1919-1943 Kommunisták Magyarországi Pártja, 1943-1944 Békepárt, 1944-1945 Kommunisták Magyarországi Pártja, Magyar Kommunista Párt, 1945-1948 Magyar Kommunisták Párt, 1948-1956 Magyar Dolgozók Pártja, a magyar pártállam pártja. A Magyar Kommunista Párt (MKP) és a Magyar Szociáldemokrata Párt (MSZDP) egyesülésével jött létre az 1945 és 1949 közötti — úgynevezett ki-kit győz le időszak — politikai eseményeinek következményeként 1948. VI. 12.-én. A KMP a „szalámi taktika” néven elhíresült politikájával fokozatosan számolta fel ellenfeleit, a folyamat végén pedig már a szövetségeseit is. A politikai csatározásokban gyengébbnek bizonyult MSZDP maradványait olvasztotta magába az MKP az új párt az MDP létrehozásával. 1956-1989 Magyar Szocialista Munkáspárt néven működött.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett

rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Nemzeti Függetlenségi Front 1944. XII. 2.-án, Szegeden alakult pártszövetség, amely a Szociáldemokrata Pártból, a Nemzeti Parasztpártból, a Független Kisgazda- és Földmunkás Pártból és a Polgári Demokrata Pártból állt és a háború után egy évig uralta a magyar belpolitikát. A kommunisták szalámitaktikája következtében a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front felmorzsolódott, majd 1949. II. 2.-án Magyar Függetlenségi Népfront néven újjászerveződőtt és ismét szétmorzsolódott.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Nemzeti Hadsereg Lásd Magyar Királyi Honvédség.

Magyar Szocialista Munkás Párt Lásd Magyar Kommunista Párt.

Marécheaussée A francia királyok a XIII. században hozták létre a haderőn belüli rendfenntartó szervezetként. A lakosság kérésére azonban a testület működését fokozatosan kiterjesztették béke időszakban is a hadműveleti területeken túl az ország teljes területére kiterjedően. A testület kitűnően működött, 1778-ban a francia király az elnevezését csendőrségre változtatta.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Mezei rendőrség Az 1840/IX.tc.-kel felállított rendvédelmi testület, amely Magyarországon az első országos hatáskörű alkotmányos keretek között működő rendőri szervezetként jött létre. 1894-ben — mivel a csendőrség létrehozása nyomán működése részben feleslegessé vált — a mezőgazdaságról és a mezőrendőrségről szóló 1894/XII.tc-kel feloszlatták, utódszervezete a mezőőrség volt.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MÉRAY-cég A magyar motorkerékpár gyártás bázisa volt, amely a nagy gazdasági világválság idején tönkrement.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben*

Miniszterelnöki Hivatal (MEH) a miniszterelnök tevékenységét segítő államigazgatási szervezet, amely minisztériumként működik.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Minisztertanács (MT), a magyar kormány megnevezése 1949-től 1990-ig, a minisztertanács elnöke látta el a miniszterelnöki feladatokat.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

N-Ny

NATO (North Atlantic Treaty Organisation) Észak Atlanti Katonai Szövetség. Észak-Amerika és Európa katonai szövetsége.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nemzetbiztonsági Bizottság A nemzetbiztonsági szervezeteket felügyelő, rendszeresen ülésező országgyűlési bizottság.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nemzetbiztonsági Hivatal A Nemzetbiztonsági Hivatal 1990 és 2010 között működött a Belügyminisztérium III (Állambiztonsági) Főcsoportfőnöksége III/II. (kémelhárító) Csoportfőnökségének és III/V. (Operatív-technikai) Csoportfőnökségének a jogutódjaként.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nemzetbiztonsági Szakszolgálat 1995-ben jött létre az országgyűlés által 1995. XII. 19-én elfogadott a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény alapján. A szervezet szakmai elődjének tekinthető az 1962 és 1990 között a belügyminisztérium szervezetében működő III (Állambiztonsági Főcsoportfőnökség) III/V. (Operatív-technikai) Csoportfőnöksége, majd 1990 és 1995 között a Nemzetbiztonsági Hivatal Operatív Technikai részlege.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) 2012 január 1-én jött létre. Feladata a személyes adatok védelméhez, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének ellenőrzése és elősegítése.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) 2012-ben jött létre a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, a Rendőrtiszti Főiskola és a volt Államigazgatási Főiskola jogutódintézményének az összevonásából. Az egyetem három karból, Hadtudományio és Honvédtisztképző, Rendészettudományi és Közigazgatástudományi Karokból, valamint Nemzetbiztonsági Intézetből áll. Sajnálatos, hogy a Rendészetitudományi Kar elnevezése egy nem létező, úgynevezett általudományt takar.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nemzeti Számonkérés A SZÁLASI vezetésével megalakult Nemzeti Összefogás kormányának a belügyminisztere VAJNA Gábor hozta létre a Nemzeti Számonkérés szervezetét. 1944. október 16.-án jött létre a Nemzeti Számonkérés Szervezet, mint rendészeti és nyomozó hivatal, amely magába foglalta a tábori biztonsági szolgálatot is, amely a hadműveleti területek karhatalmi és biztonsági teendőinek az ellátására volt hivatott. A Nemzeti Számonkérés Szervezetének tagjai a Nyilaskeresztes Párt pártszolgálatosainak a köréből kerültek ki. A Nemzeti Számonkérő Szék önálló különítménnyel is rendelkezett.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nemzeti Védelmi Szolgálat (NVSZ) Magyarországon a belügyi ellenőrzés feladatait — az 1989-1990-es rendszerváltoztatást megelőzően — több szervezet is ellátta. Az 1950-es években elsőként — még általános hatáskörrel — az Állami Ellenőrzés minisztériuma volt a belső ellenőrzésért felelős, majd 1958-ban a BM Fegyelmi Osztálya, később 1959-1962-ig a BM Belső Elhárító Csoportja, ezt követően 1962-1971-ig a Belügyminisztérium II/III. Csoportja. A belügyi tárca radikális átszervezését követően, 1971-1991-ig a Belügyminisztérium Belbiztonsági Osztálya látta el e feladatot. A rendszerváltozást követően a belügyi belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatot az Országos Rendőrfőkapitányság Biztonsági Főosztálya látta el 1995-ig, a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatának megalakulásáig, 1995.VII.1.-ig amikor a XLIX/1995. (V.4.) kormányrendelet létrehozta belügyminiszter alárendeltségében működő szervezetet. 2011.I.1-én váltotta fel a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatát a Nemzeti Védelmi Szolgálat, amely ugyancsak a belügyminiszter felügyeletével működik. Feladata a véderő, a rendvédelmi testületek és titkosszolgálatok, valamint a közigazgatási szervezetek személyi állománya körében — amelynek a létszáma összességében közel 100 000 fő — a bűnmegelőzés és a bűnfelderítés, továbbá a kifogástalan életvitel ellenőrzése, valamint a káros külső hatások behatolásának a megakadályozása.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nemzetközi Légiforgalmi Részvénytársaság jogelődje a Franco-Roumain légitársaság 1922 tavaszán Közép-Európában először hozott létre Magyarországot érintő rendszeres légiforgalmi utasjáratot Prága és Budapest között. Majd 1925-ben — már Nemzetközi Légiforgalmi Részvénytársaság elnevezéssel — a Prága-Budapest vonalat meghosszabbította Nándorfehérvár-Nukarest és Konstatinápoly állomásokkal.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Nemzetközi Rendvédelmi Akadémia (ILEA [International Law Enforcement Academy]) Az Amerikai Egyesült Államok Kormánya és a Magyar Köztársaság Kormánya megállapodása értelmében jött létre 1991.VII.1-én. Az ILEA képzési programjának alapját az Amerikai Egyesült Államokban található FBI Nemzeti Akadémia programja képezi.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nemzetőrség az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc időszakában — francia minta alapján — létrehozott fegyveres szervezet. A Nemzetőrség 1848-1849-ben honvédelmi és rendvédelmi segédszolgálati jellegű teendők ellátására volt hivatott a honvédség és a rendőrségek mellett. A testület vezető szervezete az Országos Nemzetőrségi Haditanács volt, amely 6 osztályból állt és a miniszterelnöknek közvetlenül alárendelt országos hatáskörű főparancsnokságként működött. A nemzetőrség tisztjeit századosig bezárólag választotta. A Nemzetőrség a kormányfő irányítása alá tartozott. A nemzetőrség önkéntesekből állt, akik — legalább is elviekben — a honvédséggel megegyező ellátmányban részesültek igénybevételük ideje alatt. A nemzetőrség rendvédelmi teendők ellátásában résztvevő alakulatainak a létszáma 70 000 – 80 000 főre becsülhető. A központi államhatalom is törekedett — az önkormányzatokhoz és a nagybirtokosokhoz hasonlóan az első világháború végén — karhatalmi szervezetek létrehozására. E szervezetek egyikét is Nemzetőrségnek nevezték. A második Nemzetőrséget a 28 527/1918.HM.r. hozta létre 1918. XI. 11.-én. Szervezete a honvédelmi minisztérium felügyeletével működő Nemzetőrségi Országos Parancsnokságnak alárendelt és a katonai körletparancsnokságok mellett működő karhatalmi osztályokból állt, amelyek a karhatalmi teendők irányítására voltak hivatottak. Városonként és járásonként hoztak létre legalább egy nemzetőr századot. A nagyüzemek és nagybirtokok pedig — saját költségükön — hozhattak létre nemzetőr osztagokat. A testületi létszám 1918-ban 86 439 fő volt. A Nemzetőrséget a 2 669/1919.HM.rendelettel szűntették meg. A rendszerváltá után — a polgári magyar állam hagyományaitól eltérően — nem külön jogszabály alapján létesült, hanem a társadalmi szervezetekről szóló törvény keretei között jött létre. A XXI. század elején a Nemzetőrségnek a honvédelemben és a rendvédelemben betöltött szerepe nem kellően tisztázott. A nemzetőrség tagjai az egyesület által rendszeresített egyenruhát viselnek és az egyesület tagjainak katonai rangokat adományoz, amely azonban — a társadalmi szervezet jellegből fakadóan — a társaságon belül elismert.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Német Szövetségi Határőrség 1951.III.16-án hozták létre a testületet. A testületnek nemcsak határőrizeti feladatai voltak, hanem terror elhárítási teendőket is látott el. 2005-ben szűnt meg a testület, jogutódja a Német Szövetségi Rendőrség.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Német Szövetségi Rendőrség A testület 2005-ben jött létre, jogelődje a Német Szövetségi Határőrség, fő feladati a távolsági közlekedéssel kapcsolatos rendvédelemi teendők ellátása, a szervezett bűnözés elleni harc és a terror elhárítás.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Népfelkelés az Osztrák-Magyar Monarchia véderejének magyarországi kiegészítő fegyveres ereje. Feladata volt a közös hadsereg és a Magyar Királyi Honvédség támogatása.

PARÁDI József: Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 155-160.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Népszövetség, (Nemzetek Szövetsége) 1919. jún. 28.-1948-ig létezett*:* A nemzetek együttműködése céljából, a versailles-i békerendszer megtartására létesített szervezet. A Szövetséges és Társult Hatalmak kezdeményezésére jött létre, Genf (Svájc) székhellyel.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

Nyilas Párt A Nyilaskeresztes Pártot 1939. III. 15.-én alapították, vezetője SZÁLASI Ferenc. A pártot 1945 májusában oszlatták fel.

FORRÓ János: A rendvédelmi szervezetek sajátos tevékenysége háborús helyzetben Fejér vármegyében 1944 őszétől 1945 tavaszáig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXII.évf. (2012) 26.sz. 35-43.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar állam rendvédelmében”* című XXV. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZIKINGER István: A magyar rendvédelmi jog 1919-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 187-197.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

O-Ö

OLAF (Office de Lutte Anti-Fraude) Csalás Elleni Hivatal.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Országos Tervhivatal 1947-ben hozták létre, 1989-ig működött. Az első hároméves terv időszakában (1947-49) jelentős szerepet töltött be a magyar gazdaság szovjet mintára történő átalakításában (magát a hivatalt is a szovjet példa nyomán hozták létre). Tevékenysége az 1950-es évek elejétől a gazdaság egészét átfogta. Feladata a távlati és az operatív gazdasági tervjavaslatok kidolgozása, és az aktuális ötéves terv végrehajtásának ellenőrzése. Elnökét az Országgyűlés választotta, s az elnök tagja volt a kormánynak is.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Osztrák Csendőrség Lásd Császári Csendőrség

P

POB (Police Oversight Body) Rendőrségi Felügyeleti Testület.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Polgárőrség a XVIII. századtól fogva a városokban hoztak létre polgárőrségeket a háború időszakára. A polgárőrségek tagjai a tehetősebb városi polgárok közül kerületek ki. A polgárőrségek számos helyen a helyi lőegyletből fejlődtek ki. Háború esetén a helyi rend fenntartásában, a fontosabb közigazgatási hatóságok hivatalainak és a közlekedési hálózatnak az őrzésében is részt vettek. 1808-tól az országgyűlés arra kötelezte a szabad királyi városokat, hogy háború időszakára polgárőrségeket hozzanak létre. 1811-ben a Magyar Királyságban 35 800 polgárőrt számoltak össze. Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc időszakában a Nemzetőrség városi szervezetei többnyire a polgárőr szervezetekből jöttek létre. 1914 őszén a belügyminiszter rendelettel hozta létre a polgárőrséget. Feladatát a lakosság élet- és vagyonvédelme alkotta. A polgárőrség tagjai 18. életévüket betöltött, fedhetetlen erkölcsű, azon magyar állampolgárságú férfiak lehettek, akik már részesültek katonai kiképzésben. A polgárőrök is behívhatók voltak katonai szolgálatra. A polgárőrök parancsnokaikat választhatták, amelyet az önkormányzat hagyott jóvá. Tevékenységüket a rendőrhatóság utasítása szerint kellett ellátniuk, önálló hatáskörrel nem rendelkezett a polgárőrség. A polgárőröknek fegyverhasználati joguk volt ugyan, de ha nem rendvédelmi, vagy honvédelmi testület tagjának a társaságában láttak el szolgálatot fegyverüket csak önvédelemre használhatták. Egyenruhájuk nem volt. Szolgálatban bal karjukon „polgári őr” feliratú nemzeti színű szalagot viseltek. Az első világháború alatt becsült létszámuk 61 000 fő körüli lehetett. A polgárőrök nem élethivatásként űzték polgárőri teendőiket. 1945 után az Ideiglenes kormány a 13/1945. rendeletével ismét létrehozta a polgárőrséget, a szervezet azonban a „ki-kit győz le” időszakban elhalt, mivel a magyar rendvédelem szovjet típusú átalakítási folyamatába az ilyen jellegű szervezetek nem illeszkedtek. A rendszerváltás után alakult újjá a polgárőrség először 1991-ben Önvédelmi Szervezetek Országos Szövetsége néven, majd ugyanezen évben megváltoztatta nevét Országos Polgárőr Szövetségre. Az Országos Polgárőr Szövetség fegyverhasználati joggal és önálló intézkedési jogosultsággal nem rendelkezik, a szövetség tagjai ugyanolyan jogkörrel bírnak mint minden magyar állampolgár. A szövetség tagszervezetei szinte valamennyi magyar településen jelen vannak. A bűnmegelőzés és bűnfelderítés terén kifejtett tevékenységük eredményes ellátása érdekében rendszeres állami támogatásban részesülnek, munkájukat az önkormányzatok is segítik. Az Országos Polgárőr Szövetség tagjai egyenruhával nem rendelkeznek. Mivel a polgárőrség a rendszerváltáskor — a polgári magyar állam hagyományaitól eltérően — nem külön jogszabály alapján jött létre, hanem a társadalmi szervezetekről szóló törvény szabta keretek között, ezért az országban többféle polgárőrség működik szintén társadalmi szervezetként. Egyik polgárőrség sem rendelkezik a magyar állampolgárok számára biztosított hatáskörnél nagyobb intézkedési jogkörrel.

FORRÓ:János: Fejér vármegye közbiztonságtörténete 1688-1884. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 77-88.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

R

Rába-művek a két világháború közötti Magyarországon buszok és teherautók gyártásával foglalkozott, amely ekkor a magyar járműgyártást jelentette.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Rendőr Újonc Iskola (RUSIK) 1920-1938. A Magyar Királyi Államrendőrség vízágyú kezelő személyzetének a kiképzésére volt hivatott hivatalosan. Rejtetten azonban a Magyar Királyi Honvédség páncélos fegyverneme személyzetének a felkészítését is ellátta azzal a céllal, hogy a későbbiek során lehetővé válhasson a magyar haderő számára páncélos harcjárművek rendszeresítése.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Rendőrség rendvédelmi testülettípus, amelyre a katonai alá-fölé rendeltségi viszony és a katonai rendfokozati rendszer hiánya a jellemző. Európában általában a városokban működnek rendőrségek az angolszász rendvédelmi modellben azonban a rendőrség kompetenciája a vidékre is kiterjed. A szovjet típusú államokban a rendőrség hatásköre ugyancsak a városra és a vidékre is kiterjedt, továbbá belső függelmi viszonyaik katonaiak voltak, a személyi állomány pedig katonai rendfokozatot viselt. A Szovjetunió összeomlása után ez a szisztéma a volt Varsói Szerződés tagállamaiban tovább él.

ARTNER Ramona: A csendőrség és a városok. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 13-22.p.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Rendőrtiszti Főiskola 1959-ben hozták létre a Rendőrtiszti Akadémiát, amely felsőfokú szakképzés jelleggel működött. Jogutódja volt a Rendőrtiszti Főiskola, melyet az MSZMP KB 1969. XI. 28.-ai határozata alapján 1970-ben hoztak létre. A Rendőrtiszti Főiskola a magyar felsőoktatás részét képezte, képzési ideje három év volt, itt valósították meg a rendőrség, a határőrség, a pénzügyőrség és a büntetés-végrehajtás tiszti karának a képzését. A rendszerváltásig, illetve a kormányőrség önálló szervezetként történő működéséig külön szakokon folyt a kormányőr és az állambiztonsági tisztképzés. 2011-ben a Rendőrtiszti Főiskola önállósága megszűnt. Az újonnan létrehozott Nemzeti Közszolgálati Egyetem egyik karává vált Rendészettudományi Kar néven a Hadtudományi és Honvédtiszképző Kar és a Közigazgatástudományi Kar mellett.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

RÖCK-Gyár A magyar autógyártás egyik fellegvára volt, amely a gazdasági világválságban tönkrement.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

S-Sz

SIS (Schengen Information System) Schengeni Információs Rendszer.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Sutzstaffel (SS) Védőosztag. A Nemzetiszocialista Német Munkáspárt katonai és védelmi szervezete. 1925-ben állították fel. Kezdetben körzetenként 10 tagból és egy vezetőből állt. A tagoknak HITLER személyére kellett felesküdniük. A szervezet 1929-ig az SA irányítása alá tartozott. 1934. június 26.-án az SS hivatalosan is a párt fegyveres szervezetévé vált. 1940-ben létrejött a Waffen-SS ezzel a szervezet két részre tagolódott, a Waffen-SS látta el a katonai teendőket, az Algemeine SS pedig az egyéb feladatokat. Az SS részei voltak az úgynevezett bevetési alakulatok, amelyek a Wermacht-ot támogatták, HITLER testőrsége, a Halálfejes Társaság, amely a koncentrációs táborokat felügyelte stb. 1938-ban a rendőrséget az SS felügyelete alá vonták. Az SS önálló egyenruhával és rangrendszerrel rendelkezett.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szlovák Rendőrtestületi Akadémia 2004-ben alapított, pozsonyi székhelyű, egyetemi szintű rendvédelmi tisztképző intézmény, melynek jogelődje a 1992-ben létrehozott szlovák állam szintén pozsonyi székhelyű rendőrtisztképző intézménye a Szlovák Rendőrtiszti Főiskola.

FÓRIZS Sándor: A rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 65-76.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben"* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szövetséges Ellenőrző Bizottság (SZEB) A második világháború után a győztes szövetséges hatalmak által a vesztes országokban létrehozott ellenőrző bizottságok. Az ellenőrző bizottságokban a vezető szerepet annak a szövetséges országnak a képviselője töltötte be, amelynek a hadserege a vesztes országban állomásozott. Így Magyarországon egyértelmű volt a Szovjetúnió döntő súlya.

KESERŰ István: A magyar pártállam határőrizete 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 111-128.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szövetségközi Ellenőrző Bizottság a trianoni békediktátum nyomán a győztes hatalmak által létrehozott bizottság, amelynek feladatát a trianoni békediktátumban foglaltak megvalósításának ellenőrzése elsősorban a katonai elvárások betartásának figyelemmel kísérése alkotta. A szervezet működése 1927-ben szűnt meg.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

PARÁDI József: Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 141-154.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

T-Ty

TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office) Technikai Segítségnyújtási Információcsere Iroda.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Tábori csendőrség Lásd Tábori rendőrség majd 1888-tól tábori csendőrség

Tábori rendőrség majd 1888-tól tábori csendőrség A katonai rend és fegyelem fenntartását háború esetén tábori rendőri feladattá minősítették és ezeket önálló szolgálati utasítással rendelkező tábori rendőrség végezte a Császári és Királyi Hadseregben. Az önálló utasítás kimondta, hogy a tábori rendőrség a hadsereg mozgósításakor kerül felállításra és azokat a hadsereg-, hadtest- és a hadosztályparancsnokságokhoz rendelik. Feladatukat alkotta a menetek, toborzások, elszállásolások végrehajtásához segítségnyújtás, hírszerzői teendők végrehajtása, futárszolgálat, fontosabb őrkíséretek teljesítése, biztonsági szolgálatok ellátása. A tiszteket a lovasságtól, a legénységet a gyalogság vadászalakulataitól vezényelték. Kiképzésüket békeidőben valósították meg. A tábori rendőrség önálló szolgálati utasítással rendelkezett. 1888-tól — miután a belügyi és a honvédelmi tárca egyezségre jutottak — a tábori rendészeti szolgálat ellátását a Magyar Királyi Csendőrség hatáskörébe utalták. Ennek értelmében 1889-től a Magyar Királyi Csendőrségnek meghatározott számú tisztet és legénységet kellett mozgósításkor a haderőhöz vezényelni. Ezen személyek számára 2 évente továbbképzéseket tartottak 1894 után megkezdték az önálló szolgálati utasítás kidolgozását. Ezt követően a szinten tartás érdekében a tábori csendőri szolgálatra kijelölt személyek részt vettek a véderő nagyobb gyakorlatain. A tábori csendőrséget 1938-ban újjászervezték a tábori csendőrökön kívül ide tartoztak az úgynevezett hadtápcsendőr zászlóaljak és a csapatcsendőrség is. Ezen alakulatok élén — amelyek a tábori csendőrség kiegészítő részét alkották — csendőr tisztek álltak, a legénységet azonban a honvédség köréből válogatták. 1944-ben Harcfegyelem Biztosító és Tábori Rendészet elnevezéssel összevonták a tábori rendészet mindhárom ágát. Rövid időn belül pedig átkeresztelték Tábori biztonsági szolgálattá.

ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi , vasúti és közúti szakszolgálati ágai.. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-39.p.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Tűzoltóság a belügyminiszter felügyelete mellett működő tűzvédelmi szervezet a károkat okozó tüzek megelőzésére és oltására.

BODA József: A katonai rend és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 41-64.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

V-W

Varsói Szerződés 1955. V. 14.-én jött létre a közép-kelet-európai országok katonai-védelmi-politikai szervezeteként szovjet indítatásra. A szervezet 1991. II. 25.-én megszűnt.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VIS (Visum Information System) Vízum Információs Rendszer.

NAGY Ákos Péter: Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata nemzetközi tevékenységének történetéhez. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 129-140.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VKF-2 Lásd Magyar felderítés.

Vörös Hadsereg Főparancsnokság A magyar Tanácsköztársaság haderejének főparancsnoksága.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Vörös Hadsereg Főparancsnokság II. Csoportja Lásd Magyar felderítés.

JAKUS János: A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 101-110.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

WEIS Manfréd-művek 1938-tól fokozatosan átállt a harcjármű gyártásra.

HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harci és gépjárművei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Z-Zs

Zeppelin Légiszállító Társaság Német kereskedelmi szállítócég mely, 1930-ban elsőként indított el interkontinentális légijáratot.

SZÉKELY Zoltán: Repülők és határok régen és ma. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis),* HU-ISSN 1216-6774. XXIII. évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 179-186.p. A tanulmány korábbi változata 2011. november 11-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a *„Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben”* című XXVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.